

Van onze verslaggever

CADIER EN KEER - Treft een directielid van het Keerpunt schuld aan de dood van twee pupillen van 15 en 17 jaar in de mergelgroeve te Keer? Op deze vraag moet een strafrechtelijk onderzoek van de rijksrecherche antwoord geven. De hoofdofficier van justitie te Maastricht heeft gisteren opdracht gegeven voor dit gerechtelijk onderzoek. Hij deed dit nadat een oriënterend onderzoek naar het drama in de grot, waarbij de twee jongens door uitdroging en onder-

Onderzoek naar schuld directielid aan dood in grot

koeling om het leven waren gekomen, door de rijksrecherche was afgesloten en het resultaat daarvan door de procureur-generaal te 's-Hertogenbosch aan hem bekend was gemaakt. Een nadere verklaring voor het onderzoek wordt niet gegeven. In de omgeving van het Keerpunt, behorend tot de stichting Huize St-Joseph, wordt verteld

dat andere pupillen op de hoogte waren van het feit dat de twee omgekomen jongens ruim drie weken geleden de grot waren binnengegaan. Op die vraag geeft de woordvoerder van de procureur-generaal geen antwoord. Of ook andere personen zich schuldig gemaakt hebben aan mogelijke strafbare feiten is nog niet duidelijk. Het onderzoek hiernaar wordt nog voortgezet.

Zie ook pagina 11
● **Illegaal grotbezoek uit de hand gelopen**

EO vult christelijke feestdagen op tv in
PAGINA 7

Zijtak Betuwelijn naar Venlo bepleit
PAGINA 11

De nood is hoog in St-Truiden
PAGINA 12

Frans Maassen treurt om gemiste WK-kans
PAGINA 15

Barcelona favoriet voor Spaanse titel
PAGINA 15

Betalen amateurs schering en inslag
PAGINA 17

Maastricht schikte belastingaffaire voor 1,2 miljoen

DOOR THEO SNIKERS EN MAURICE UBAGS

MAASTRICHT - De gemeente Maastricht, momenteel met de fiscus in de slag over zwarte betalingen aan ambtenaren, heeft al eerder problemen met de belastingdienst gehad. In 1989 heeft de gemeente een schikkingsbedrag van 1,2 miljoen gulden moeten nabetalen.

Het betrof een navordering over de periode 1983-1988 over 'onkosten'-vergoedingen die volgens de belastingdienst als loon moesten worden gezien. Een woordvoerder van de gemeente bevestigt dat. Hij haast zich echter te zeggen dat het niet, zoals nu, om beloningen in natura gaat. Ook is er geen sprake geweest van illegale betalingen, aldus de zegsman van de gemeente. Het college heeft de raad niet ingelicht over de navordering; dat zou niet nodig zijn geweest. Wel zijn de gevolgen van de betalingen in jaarrekeningen verwerkt. De belasting-inspecteur eiste aanvankelijk een bedrag van 1,8 miljoen. In de onderhandelingen werd het bedrag met zes ton teruggebracht. Eerder lichtte het college de raad ook niet in over de nasleep van de affaire van de 'vergeten miljoenen' inzake erf-pacht-canon.

Klein

Volgens de woordvoerder betrof slechts een klein gedeelte van de navordering financiële vergoedingen aan een aantal ambtenaren. Welke medewerkers dat zijn wil hij om privacy-redenen niet kwijt. Verder oordeelde de fiscus, anders dan de gemeente, dat de vergoedingen voor woon-werkverkeer en de telefoonkosten bij de gemeentepolitie wel degelijk als loon moesten worden beschouwd. Datzelfde geldt voor betalingen voor piketdiensten voor de brandweer. Ook de pre-vut-regeling voor gemeenteamtenaren was door de gemeente zodanig geregeld dat te weinig belasting was afgedragen.

Volgens de gemeentewoordvoerder zijn de bij een vijfjaarlijkse controle geconstateerde fouten recht getrokken. Dat zou ook een jaar later bij een nieuwe controle gebleken zijn.

Zie verder pagina 11

● **Vergoedingen niet in salarisadministratie**

Michael Jackson ingestort vlak voor optreden

SINGAPORE - Enkele minuten voordat hij het podium van een volgepakt stadion zou betreden voor zijn tweede concert in Singapore, heeft Michael Jackson zich gisteravond opnieuw ziek gemeld. Volgens de promotors van Jacksons tournee was de popster flauwgevallen. Zijn artsen spraken van een zware migraine-aanval, die gepaard ging met misselijkheid en duizelingen. De ruim 40.000 aanwezigen, die al een uur tevergeefs op hun idool hadden gewacht voordat het nieuws werd bekendgemaakt, waren woedend. Zij kregen te horen dat zij hun kaartjes moesten bewaren tot morgenavond, wanneer de popzanger wel hoopt op te treden. De artsen ontkennen dat de ziekte van Jackson het gevolg is van psychische druk door de beschuldigingen dat de megaster enkele kinderen seksueel zou hebben misbruikt.

Heerlenaar ontkent rol in fraude-affaire

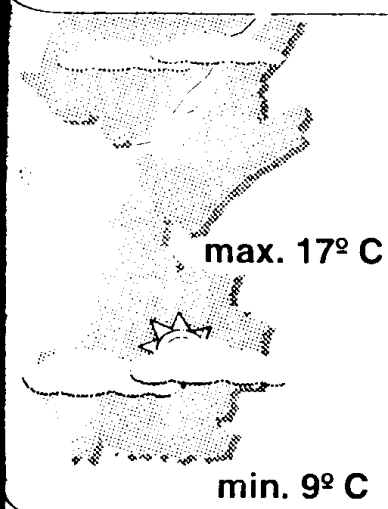
DOOR ROB PETERS

HEERLEN/PARIJS - De Heerlen-zakenman J. P. (49) wiens uitlegging door de Franse justitie is in vraag, vreest dat hij ongewild betrokken is geraakt bij een grootfraudeschandaal in Frank-

rijkse justitie, die het witwassen van geld uit zwarte kassen van linkse partijen onderzoekt, heeft getuigen de naam van P. gekregen. P. zou in deze affaire geholpen hebben door enkele valse cheques te waarde van drie miljoen francs en een miljoen gulden hebben ver-

verder. die verleden week op verzoek van de Franse justitie werd opgevat, ontkent in alle toonaarden. In de Franse justitie zit hij in het van bewaring in Maastricht. In twintig dagen moet justitie Maastricht de zaak aanbrengen bij de rechtbank die een advies over levering moet uitbrengen.

gens raadsman mr. Th. Hiddes is zijn cliënt in het verleden wel voor Franse zakenlieden benaderd om deel te nemen aan exporttransacties met speelautomaten voor bloklanden met als mogelijk zwart geld wit te wassen. P. heeft nooit op welk voorstel in deze zin ingegaan.

WOLKENVELDEN

van de oostflank van een hoogwolkgebied bij Engeland wordt boven onze omgeving een noordwestelijke stroming stand gehouden. Met deze stroming worden wolkenvelden vanaf de Noordzee aangevoerd. De kans dat hier een uitval is gering. Het hoogwolkgebied verplaatst zich zwaaiend naar het oosten. Hierdoor zal de wind en de bewolking in de middag afnemen. De middagtemperatuur wordt ongeveer 17 graden. De komende nacht daalt het kwik tot circa 9 graden. De wind is matig uit noord-tot noordwestelijke richting en neemt geleidelijk af.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

LANDAAG:	
van op: 06.48	onder: 20.27
van op: 19.43	onder: 06.13
MORGEN:	
van op: 06.50	onder: 20.25
van op: 20.00	onder: 07.20

Champagne duurder

Van onze redactie economie

DEN HAAG - Minister Dales van Binnenlandse Zaken en de vier ambtenarenbonden hebben gisteravond laat na langdurig overleg alsnog een cao-akkoord gesloten voor de 120.000 rijksambtenaren. De ambtenaren krijgen een cao met een looptijd van 24 maanden, dus tot 31 maart 1995. Voor dit jaar is er een salarisverhoging afgesproken van 1,8 procent. Per 1 januari 1995 komt daar nog eens een half procent aan loonsverhoging bovenop. Tenslotte krijgen de ambtenaren, voor het eerst in de geschiedenis, met ingang van 1994 een jaarlijkse eindejaarsuitkering van drie procent van het jaarsalaris.

In het akkoord is ook een hardheidsclausule opgenomen. Als volgend jaar, na een eventuele loonmaatregel van minister De Vries (Sociale Zaken), de lonen in het bedrijfsleven fors stijgen, mogen de bonden het cao-akkoord openbreken. Onderhandelingen over loonsverhoging van de ambtenaren mogen dan weer worden gestart.

Bestuurder X. den Uyl van de AbvaKabo sprak van 'prettige onderhandelingen'. Hij zei 'gelukkig' terug te keren naar de achterban. Op aandrang van de bonden wordt in het cao-akkoord ook een paragraaf opgenomen over deeltijdbedrijf, waarvan binnen de overheidssector vaker gebruik moet worden gemaakt. Bovendien hebben de onderhandelaren met de minister afgesproken de wachtdregeling van de rijksambtenaren nog eens onder de loep te nemen.

Dat de huidige cao een looptijd heeft van 24 maanden was voor iedereen een verrassing. De bonden gingen steeds uit van een cao van 9, 12 of 21 maanden. Dit, omdat Dales niet te veel afspraken 'vooruit' leek te willen maken vanwege de dreigende loonmaatregel van volgend jaar.

Gisteren zijn ook de cao-onderhandelingen voor de politie-ambtenaren op gang gekomen. Volgende week dinsdag wordt voor het eerst formeel tussen bonden en werkgevers gesproken. De werkgevers (de ministeries van Binnenlandse Zaken en van Justitie) bieden een loonsverhoging van 0,75 procent. Daarnaast moet 1,05 procent vrijgemaakt worden uit de al bestaande politiebegroting - geld uit de sector zelf dus.

Het totale loonbod van 1,8 procent is voor de bonden ACP, NPB, ANPV en VMHP waarschijnlijk voldoende om bij de werkgever aan tafel te schuiven. Ook hier is het grootste probleem de datum waarop de loonsverhoging ingaat. De bonden willen dat zo snel mogelijk, dit met het oog op de dreigende loonmaatregel van minister De Vries.

● **Een enorme uitslaande brand heeft gistermiddag het pand van het elektronica-warenhuis Wastora in Zaandam volledig verwoest. De massaal uitgerukte brandweer stond aanvankelijk machteloos tegenover de snel om zich heen grijpende vlammen. De vrees dat de brand zou overslaan naar andere winkels of woningen bleek ongegrond. De schade wordt door de bedrijfsleiding geschat op vijftig tot zestig miljoen gulden. Er deden zich twee zware explosies voor. Daarbij werd niemand gewond. De oorzaak van de brand wordt vooralsnog toegeschreven aan een ontplofte tl-buis.**
Foto: ANP

Vredesverdrag met PLO snel ondertekend Kabinet Israël stemt in met autonomie-plan

TEL AVIV - Het Israëlische kabinet is gisteravond in grote meerderheid akkoord gegaan met het ontwerp voor een Israëlisch-Palestijns principe-overeenkomst waarover de komende dagen zal worden onderhandeld in de elfde ronde van het vredesoverleg in Washington. Over de grote lijnen van het akkoord heeft minister van Buitenlandse Zaken Shimon Peres al overeenstemming bereikt met het PLO-leiderschap in Tunis. De ondertekening van het akkoord wordt deze week verwacht. De overeenkomst bevat ondermeer een plan voor zelfbestuur in de Gazastrook en de stad Jericho, waarvan de details in de komende twee maanden met de Palestijnen zullen worden besproken. Terwijl het kabinet vergaderde, demonstreerden buiten ongeveer tweeduizend mensen. De paramilitaire grenspolitie, die massaal aanwezig was, greep in toen de betoging uit de hand liep. Minstens tien demonstranten zijn gearresteerd.

Eerder op de dag had Rabin de parlementsleden van de coalitiepartijen verteld dat voor Israël de tijd gekomen was, 'de kans op vrede te grijpen'. Hij voorspelde dat er in Washington met de Palestijnen overeenstemming zal worden bereikt over zelfbestuur, ook al zijn er nog 'moeilijkheden en obstakels'. De premier typeerde het verzet van de Likud als hypocriet. Hij herinnerde eraan dat Likud-leider Menachem Begin destijds de hele Sinai aan Egypte heeft teruggegeven en de Israëlische nederzettingen heeft laten verwoesten. Wat nu wordt besproken, zei hij, is een tussentijdse regeling, die geen enkele schade zal berokkenen aan het land, de defensie of Israëlische nederzettingen. In een toespraak voor de Knesset, het Israëlische parlement, zei minister Peres dat het kabinet geen enkele concessie heeft gedaan op het gebied van Israël's veiligheid en evenmin voor wat betreft de eenheid van Jeruzalem. Peres werd

voortdurend onderbroken door ge-roep vanuit de oppositiebanken. Likud-leider Benjamin Netanyahu voorspelde dat zelfbestuur in Jericho zal uitdraaien op een 'mini-Libie' en dat de Gazastrook zal veranderen in een 'mini-Teheran'.

Ahmed Jibril, de leider van het radicale Volksfront voor de Bevrijding van Palestina, heeft gisteren PLO-leider Yasir Arafat met de dood bedreigd als deze instemt met 'het complot van de autonomie van Gaza en Jericho'. Eerder op de dag keerden in Beiroet vier radicale Palestijnse groeperingen zich in een gezamenlijke persconferentie tegen het eventuele akkoord.

limburgs agblad

U LEEST DE KRANT VAN LIMBURG MAAR U BENT NOG GEEN ABONNEE!

Vul de bon in en stuur hem op. Dan kunt u het Limburgs Dagblad elke dag lezen. De eerste 14 dagen zelfs gratis! En als u daarna automatisch betaalt, spaart u nog eens vele gulden per jaar en ontvangt u bovendien een leuk cadeau naar keuze. Ja, ik kies voor een abonnement op DE KRANT VAN LIMBURG.

Naam:

Adres:

Postcode/Plaats:

Telefoonnr. (i.v.m. controle bezorging): (VEX)

De betaling gebeurt automatisch: ☐ f 28.40 per maand ☐ f 29.65 per maand ☐ f 85.20 per kwartaal ☐ f 86.45 per kwartaal

Mijn bank-/gironummer voor automatische betaling is:

..... (Plaats hier uw handtekening)

31-8

Als beloning voor automatische betaling kies ik voor het volgende cadeau:

- ☐ parkeren
- ☐ memokubus
- ☐ luxe handdoek
- ☐ wekkertje

Stuur deze bon in een open envelop, zonder postzegel, op naar: Limburgs Dagblad, Antwoordnr. 46, 6400 YB Heerlen

OF BEL GRATIS 06-022 99 11

8 710404 400017

(ADVERTENTIE)
slechts 3 dagen geldig

Mantelstoffen

Wollen mantelstoffen in 12 herfstkleuren.
80% wol/20% polyamide. Dubbelbreed.
Normaal f 49,-

Voordeelprijs **35,-** p.m.

Schunck
promenade heerlen

daar winkel je voor je plezier!

Gebruik de Schunck klantenkaart: de kaart met de vele voordelen

TNO: dienstwapen politie deugt niet

DEN HAAG - De slagpin van het dienstpistool van de politie, de Walther P-5, deugt niet. De pin is te lang, waardoor het pistool onbedoeld kan afgaan als het valt. Dit blijkt uit een nog niet gepubliceerd rapport van het Prins Mau-

ritslaboratorium van TNO. De slagpin slaat tegen de achterkant van de kogel waardoor het schot afgaat. Door de te lange slagpin zijn er de afgelopen jaren ongelukken gebeurd met het dienstpistool. Onafhankelijk van elkaar hebben

de fabrikant van het wapen en TNO een aangepaste slagpin ontwikkeld. Na honderden valtesten blijken de verbeterde pistolen veilig.

Minister Dales van Binnenlandse Zaken onderhandelt met de fabrikant over aanpassing van het wapen. De politiebond ACP wil dat er snel een besluit wordt genomen.

Peter Santa maakt met kamerorkest debuut op Musica Sacra

DOOR ELS BOER

HUIZEN/MAASTRICHT – Het zijn momenteel hectische dagen voor de 25-jarige Peter Santa. Op 19 september, tijdens de slotavond van het Festival Musica Sacra in Maastricht, presenteert hij zijn kersverse kamerorkest, het Classical Music Company Orchestra. Bij die gelegenheid zorgt hij bovendien voor de première van de Cantate 'Una Via Crucis', gecomponeerd door vier Italiaanse componisten, onder wie Ennio Morricone.

Welke musicus durft het risico aan om in deze tijd van inkrimpingen een nieuw orkest op te zetten? Peter Santa uit Huizen, zoon van de Hongaarse cellist Béla Santa, kreeg al als 3-jarige zijn eerste viool en wilde niets liever dan violist worden. Hij woonde alle concerten en repetities van zijn vader bij en deed daardoor veel praktische ervaring op over musici en dirigenten.

Tijdens zijn studie viool aan het Utrechts conservatorium voelde Santa zich toch ook erg aangetrokken tot het vak van dirigent: „Ik heb veel goede en veel slechte dirigenten meegemaakt, maar ik kende in Nederland niemand die echt tot mijn verbeelding sprak en bij wie ik het vak zou willen leren.” Zijn ervaring heeft hij dan ook vooral opgedaan in het buitenland. Hij sleepte verschillende prijzen in de wacht, waaronder op 22-jarige leeftijd de Eduard van Beinum-prijs en was daarmee de jongste die deze prijs ooit ontving. Deze stelde hem in staat om zijn opleiding te vervolgen bij de Japanse dirigent Hiroyuki Iwaki.

Tegengas

Thans kan hij zijn ideeën kwijt in zijn eigen Classical Music Company Orchestra. „Het lijkt mij een uitdaging,” vertelt Peter Santa vol overtuiging, „om iets nieuws op poten te zetten en daarmee in deze roerige tijd van afbraak en bezuinigingen een beetje tegengas te kunnen geven. Ik doe het zoals ik het wil, zonder concessies. Als ik op mijn bek ga, is het dus mijn eigen verantwoording. Bovendien heb ik het ge-

'Als ik op mijn bek ga, is het mijn verantwoording'

● Peter Santa, met zijn Classical Music Company Orchestra in Maastricht.

Foto: TON KASTERMANS

voel, met alle respect voor de bestaande ensembles, dat er tegengas wordt en geprobeerd wordt om op concerten de perfecte kwaliteit van cd opnames te evenaren, waardoor de spontaneiteit teniet gedaan wordt.”

„Wij willen elk concert zijn eigen unieke sfeer meegeven en in de trant van Mengelberg van elke uit-

voering iets anders maken. Niet, zoals ik wel eens meegemaakt heb, dat drie keer hetzelfde programma alle keren exact gelijk klinkt. Ik zoek meer spanning en heb nu een groep die daarop in kan springen.

Opzet

Mijn musici zijn stuk voor stuk

goede individualisten, van wie een grote flexibiliteit verwacht kan worden.”

Zakelijk ziet Santa's opzet er vrij eenvoudig uit. Er zijn slechts drie managers: de Hilversummer R. Wildevuurt is zakelijk leider, general manager is C.E. van Alphen uit Dordrecht, terwijl de artistieke leiding uiteraard bij Santa zelf berust.

Vooralsnog werkt men zonder subsidies; de inkomsten moeten binnenkomen via sponsors en opdrachtgevers die het orkest voor speciale projecten kunnen inhuren.

Het grootste deel van het 41 leden tellende gezelschap heeft Santa geworven bij de omroeporkesten. De musici spelen in hun vrije tijd en worden door hem per project betaald. Santa: „Degenen die ik gevraagd heb zeiden direct 'ja'. Het leuke is, dat ook bekende mensen, zoals de violisten Valentin Zhuk en Semyon Meerssen, meteen enthousiast waren. Ik moet mijn planning natuurlijk aanpassen aan de omroeporkesten. Gelukkig kan dat omdat de speelschema's al een half jaar tevoren bekend zijn. Hoewel ik geen officiële uitlatingen van de omroep heb gehoord, heb ik toch het gevoel dat men bang is voor concurrentie. Onze opzet is commercieel en muzikaal echter anders dan bijvoorbeeld het Radio Kamer Orkest. Wij zijn een internationaal solistenensemble, gespecialiseerd in de Klassieken. In principe willen wij de barok en moderne muziek met rust laten en ons vooral richten op Haydn, Mozart, Beethoven en Schubert.”

Dat zijn orkest tijdens het Maastrichtse Musica Sacra Festival de kans krijgt om meteen al een wereldpremière van Morricone in de wacht te slepen, heeft hij te danken aan Jos Leusink van KRO-Radio 4. Santa: „Wij hebben eerst 'ja' gezegd en toen pas naar de problemen gekeken, omdat wij op zoek waren naar een spectaculaire start van ons orkest. Een uitvoering van weer een 'Eroica' zou immers veel minder opzien baren.”

KRO-Radio 4 zendt de live-opname uit op 23 september vanaf 20.00 uur. Van de Maastrichtse première worden tevens een tv-registratie en een cd-opname gemaakt.

K

Kees van Kooten in Maastricht

MAASTRICHT – Cabaretier/autor Kees van Kooten is zaterdag te zien in Maastricht. In boekhandel Arcadia op het Vrijthof zal hij van 16.00 uur tijdens een literaire matinee voorlezen uit zijn nieuwste boek 'Verplaatsingen', dat online bij de Bezige Bij is verschenen. Het programma werken verder met Gisela Douwes (piano), Aegidius Pluymen (zang), Maurice Buisson (piano) en Bart de Grooff (cabaret).

● Bill van Dijk, nog niet zeker van Broadway.

Hoorzitting over 'Cyrano'-hoofdrol Bill van Dijk

AALSMEER – De Amerikaanse kunstenaarsbonden houden vandaag een hoorzitting over de vraag of Bill van Dijk de hoofdrol mag gaan spelen in de Broadway-versie van de oorspronkelijk Nederlandse musical 'Cyrano'. Tot nu toe hebben de bonden zich negatief uitgelaten over de medewerking van Van Dijk aan die productie. Het is onduidelijk of die vakbonden nog diezelfde dag met een uitspraak komen.

Joop van den Ende en Robin de Levita, respectievelijk producent en uitvoerend producent van de Nederlandse versie van 'Cyrano', zijn naar New York afgereisd om voor Bill van Dijk te pleiten. „Als de Amerikanen Bill weigeren,

blijft er één Amerikaanse arbeidsplaats behouden. Maar ze brengen daarmee wel de complete productie, en daarmee het werk van zo'n twintig tot dertig Amerikanen, in gevaar, aldus een woordvoerder van Joop van den Ende Theaterproducties.

Honderden artiesten hebben audities gedaan voor de hoofdrol in 'Cyrano-The Musical', die op 21 november in première gaat op Broadway. De producers kozen uiteindelijk voor Bill van Dijk, die afgelopen theaterseizoen de hoofdrol in deze musical met veel succes in ons land vertolkte. De repetities beginnen 1 september.

Mocht tijdens de hoorzitting een negatief oordeel over de deelname van Van Dijk worden gevel, dan worden juridische stappen overwogen. Dit kunnen leiden tot een uitstel van de premièredatum.

Comeback van Marjon Lambriks

● Marjon Lambriks

MAASTRICHT – Sopraan Marjon Lambriks uit Valkenburg maakt komende maand haar comeback als opera- en operette-zangeres. In het Mecc in Maastricht geeft de momenteel in Zwitserland wonende zangeres op 26 september twee concerten waarop zij wordt begeleid door de Wiener Symphoniker. De Duitse dirigent Bruno Weil dirigeert.

Het is lange tijd stil geweest rond Marjon Lambriks. Aan de carrière van de zangeres, die vooral in Wenen triomfeert vierde en via haar televisieprogramma's in veel Westeuropese landen bekend werd, leek enkele jaren geleden een definitief einde te zijn gekomen. Gesteund door haar nieuwe levenspartner Leon Lommaert probeert de inmiddels 44-jarige Valkenburgse aan te knopen aan de successen van weleer. Successen die in het begin van de jaren zeventig begonnen in de Oostenrijkse hoofdstad. Eerst bij de Wiener Kammeroper, vervolgens bij de Volksoep en later ook bij de Staatsoep.

Vanaf 1977 werd zij het middelpunt van een speciaal voor haar ontworpen televisieserie. Deze programma's, opgenomen in Wenen en de mooiste delen van Oostenrijk, hebben in belangrijke mate bijgedragen tot de populariteit van de Limburgse zangers, die vooral op het gebied van het Weense lied en de Weense operette excelleerde.

Het is daarom niet verwonderlijk dat het werk van twee Weense componisten centraal staat op het concert in het Mecc: Franz Lehár en Johann Strauss junior. Het concert wordt georganiseerd door de Stichting Herfst Gala Maastricht. Deze stichting is speciaal voor dit concert in het leven geroepen maar zal ook na het concert activiteiten blijven ontplooiën. Ze is opgericht door een aantal professoren van het Academisch Ziekenhuis Maastricht en de huidige levenspartner van Marjon Lambriks met het doel fondsen te werven voor drie goede doelen: het oprichten van een euren-gionaal kinder-reumacentrum,

het ondersteunen van projecten van de interne geneeskunde van het AZM en van de vereniging Amade, een wereldvereniging van kindervrienden. Het ligt in de bedoeling van de stichting het herfstgala Maastricht jaarlijks te houden. De concerten in het Mecc zijn gepland om 11.30 en 17.00 uur. De entree van het lunchconcert, waaraan een gastronomische lunch en een modeshow van Frank Govers is verbonden, bedraagt 250 gulden. De entree van het middagconcert bedraagt 35 gulden.

● Martien Groeneveld, donderdag in Heerlen.

Vera's jazz van start

HEERLEN – Een vast onderdeel van het Heerlense cultuurfestival Cultura Nova is Vera's Jazz Festival, dat van donderdag tot en met zondag gehouden wordt. Op het programma staan onder meer een filmvoorstelling, een jazz-kroegentocht en diverse andere optredens. Donderdag is het Trio Martien Groeneveld te gast in bezoekerscentrum Schrieverseide. Deze groep gaat uit van de 'natuurklanken' die Groeneveld oproept met zijn zelfgebouwde instrumenten, zoals een levensgrote xylofoon en een harp, gemaakt van een VW-kever. Na het optreden, dat om 20 uur begint, is de jazzfilm 'Thelonious Monk: Straight No Chaser' van Clint Eastwood te zien. Vrijdag is op het Emmaplein vanaf 19 uur de Jazzotic Bigband uit Aken te horen met blues, swing, latin en jazz-rock. Vanaf 22 uur zijn in de cafés in de Heerlense binnenstad live-optredens. Zaterdag is er vanaf 14 uur live-jazz op het Emmaplein, met om 19 uur een optreden van het Score Jazz Orchestra en daarna live-musiek in de cafés. Kasteel Hoensbroek is zondag plaats van handeling voor een concert met de Maasland Bigband en de Bigband Heerlen. Aanvang 14 uur.

UITGEVERSMATASCHAPPIJ
Limburgs Dagblad BV

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemond
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

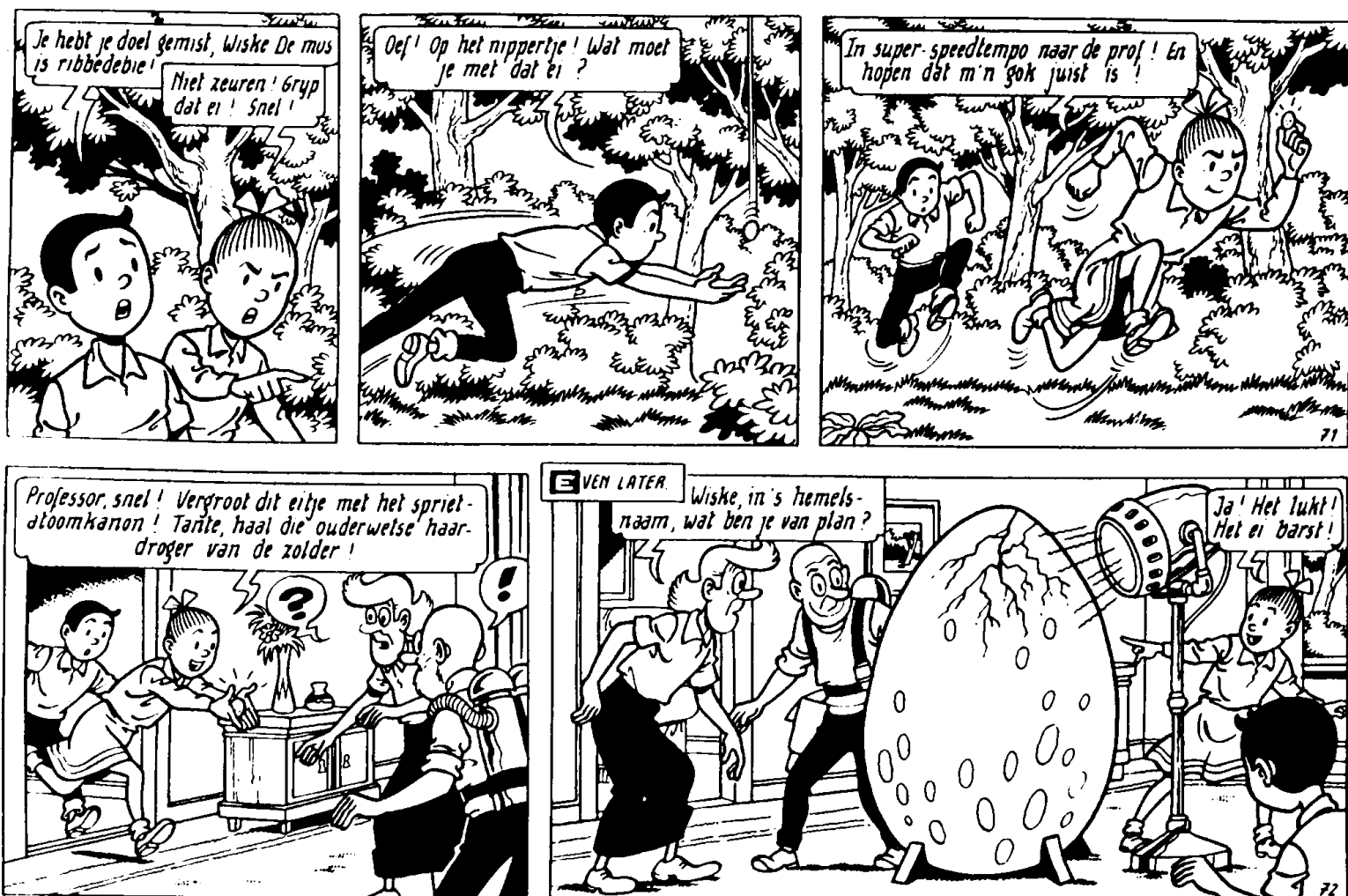
Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Gelden 045-746888
Kerkrade 045-452932
Maastricht 045-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577

Abonnementen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand f 28,40
per kwartaal f 85,20
Per acceptgiro:
per maand f 29,65
per kwartaal f 86,45
losse nummers f 1,65
Bfr. 30

Alle orders worden afgeleverd en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Adverteren en de overname van de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de slimme slapjanus

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

recept

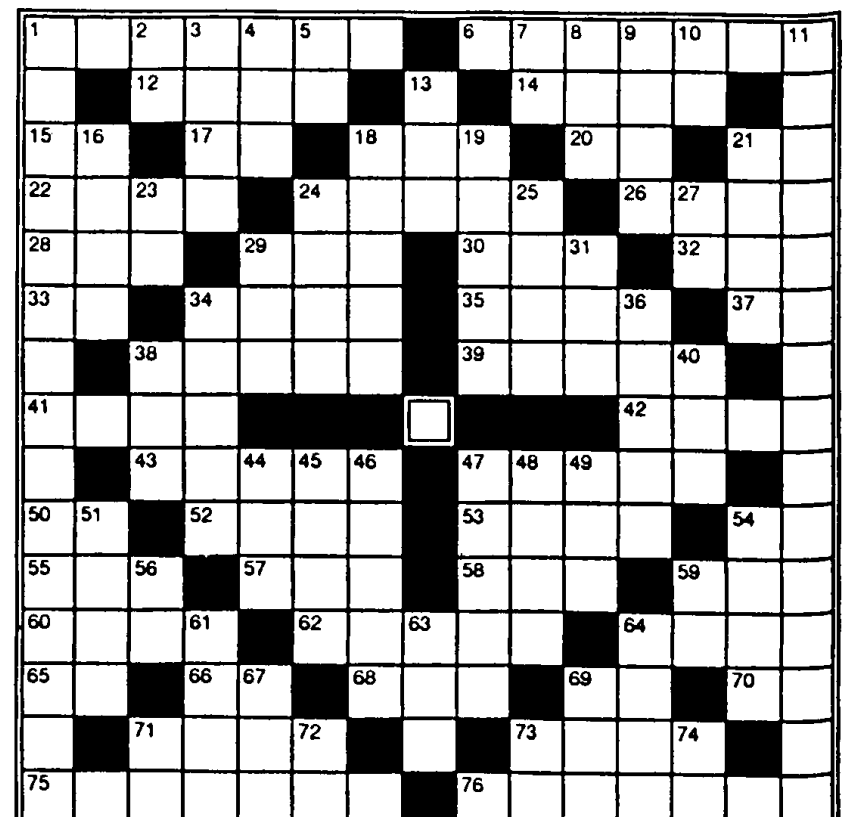
Kippebouten met sjalotjes

4 kippebouten, peper en zout, ca. 200 gram sjalotjes, 1 dl water, 1-2 eetlepels azijn, boter om te bakken, 2-2,5 dl kippebouillon, 2 theelepels dijale, mespunt suiker, eventueel allesbinder, 2 eetlepels geschaafde amandelen.

Wrijf de kippebouten in met peper en zout. Pel de sjalotjes maar laat ze heel. Breng water met de azijn aan de kook, kook hierin de sjalotjes met gesloten deksel 8-10 minuten. Laat ze uitlekken. Verhit ondertussen de boter en braad de kippebout in de boter in 5 minuten rondom bruin. Voeg dan de uitgelekte sjalotjes toe, laat ze kort meefruchten en schenk dan de bouillon met de dijale en de suiker in de pan. Leg een deksel schuin op de pan en laat de kip in ongeveer ruim 20 minuten gaar stoven.

Rooster de amandelen in een droge koekenpan goudbruin. Bind het stoofvoet eventueel met wat allesbinder. Geef de kippebouten met de saus en sjalotjes en bestrooi het geheel met de geschaafde amandelen.

puzzel van de dag

P&P E1031

48	53	45	4	73	64	54	42	60	28	1	25	2	53	20
----	----	----	---	----	----	----	----	----	----	---	----	---	----	----

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 raamwerk; 6 aank. werkmans; 12 deel van de voet; 14 wisseling; 15 daagdel; 17 laatste; 18 sterke drank; 20 dieregel; 21 per procuratie; 22 vaartuig; 24 schermwapen; 26 vlucht; 28 vordering; 29 brandbare stof; 30 Spaanse titel; 32 schuw dier; 33 de onbekende; 34 kleur; 35 nobel; 37 hetzelfde; 38 kerk; 39 myth. figuur; 41 gegeven; 42 deel van een ledikant; 43 lengtemaat; 47 stuk land; 50 televisie; 52 lt. munt; 53 riv. in Duitsland; 54 soort onderwijs; 55 waterbewoner; 57 kloosterzuster; 58 hoofddekkel; 59 afgemat; 60 gultig; 62 universiteitsbode; 64 slotwoord; 65 chem. symbool; 66 emmentie; 68 grove stof; 69 titel; 70 sportevenement; 71 vogel; 73 kleedingstuk; 75 herhaling; 76 gezantschap.

VERTIKAAL: 1 werktuig; 2 uitroep; 3 graanpakhuis; 4 korte tijdsduur; 5 oude lengtemaat; 7 paardeslee; 8 werkschuif; 9 goedkeuring; 10 aandr. aand.; 11 peersoort; 13 lichaamsdeel; 16 riv. in Duitsland; 18 kwajongen; 19 myth. tovenaars; 21 soort lood; 23 Ned. Spoorwegen; 24 aanw. vnw.; 25 ongaarne; 27 bijwoord; 29 speelgoed; 31 zelfkant; 34 babbelaar; 36 inhoudsmaat; 38 gezichtseinder; 40 lijst rechtszaken; 44 metaal; 45 op het genoemde; 46 appelsoort; 47 Russ. munt; 48 adelstand; 49 niet mager; 51 elektr. spanning; 54 ovenkrabber; 56 insect; 59 lengtemaat; 61 wending; 63 waterkering; 64 gangstuk; 67 maand; 69 insect; 71 mil. politie; 72 stoomschip; 73 dieregel; 74 sint.

oplossing gisteren

Eem; 64 nel; 65 hor; 66 lorie; kaspel.

OPLOSSING E 1762

HORIZONTAAL: 1 pythoon; 6 gembar; 11 oom; 12 AOW; 14 sol; 15 Linz; 17 braam; 19 rede; 21 degelijk; 22 saffier; 23 er; 24 leven; 26 KO; 27 weg; 29 lam; 30 ont; 32 raket; 34 brein; 36 vijs; 37 zeeprik; 38 bas; 39 model; 41 gemet; 44 nul; 45 keg; 47 rot; 49 as; 51 kara; 53 fa; 54 bastion; 56 meermin; 58 arts; 59 kogel; 61 kant; 62

VERTIKAAL: 1 polder; 2 tong; 3 hoer; 4 om; 5 boa; 7 es; 8 morfine; 9 blei; 10 roerom; 12 Arkel; 13 was; 16 ler; 17 bijl; 18 Man; 20 dak; 21 vampier; 27 wagon; 28 gezel; 30 ker; 31 Tibet; 32 rijm; 33 tel; 34 k; 35 nat; 40 Duitser; 42 moorkop; 43 kabaal; 45 kanon; 46 gamel; 48 m; 50 sar; 51 kok; 52 fel; 53 Fin; 54 ster; 57 mars; 60 gek; 63 mi; 65 k; 66

Winwoord: TONEELHERVOER

Drinkend personeel kost bedrijven zo'n drie miljard per jaar

300.000 werknemers werken met slok op

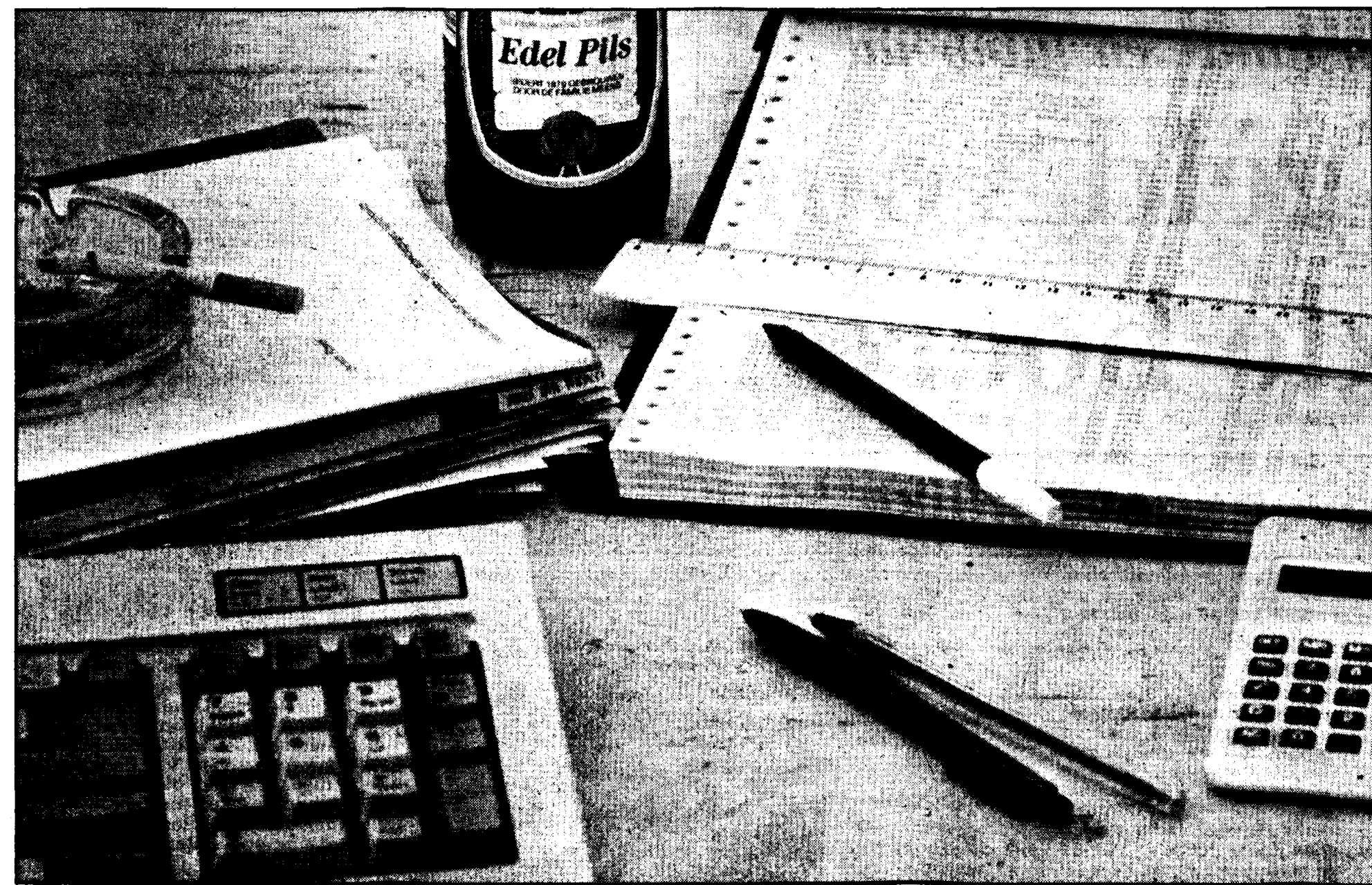
DOOR SASKIA VAN WESTHREENEN

DEN HAAG – Met een paar flinke borrels achter de knopen liep werknemer X. van de plaatselijke metaal-smelterij over het gegoten metalen heen. Een tikje overmoedig. Hij zakte er tot zijn navel in weg en verkeert inmiddels al jaren in de wao. Gevallen als werknemer X. zijn er legio. Mensen die alcohol gebruiken op hun werk - naar schatting 300.000 - hebben twee tot vier keer zo veel kans een ongeval te veroorzaken dan hun droogstaande collega's. Bovendien kosten de brokkenmakers de samenleving een boel geld, vindt de Algemene Nederlandse Drankbestrijders Organisatie (ANDO), omdat zij vaak verzuimen, eerder in de ziektewet belanden en een gevaar zijn voor hun collega's.

De ANDO vindt het onbegrijpelijk dat de vakbonden zich verleden week zo fel hebben gekant tegen de verplichte alcoholtest op het werk. Werkgevers willen een dergelijke test algemeen invoeren. De vakbonden zijn van mening dat overmatig drankgebruik vooral in de directiekamers voorkomt en vreezen voor 'inbreuk op de privacy'. „Onzin,” vindt Peter Kal van de ANDO. Hij kan smakelijk vertellen over erge en minder erge bedrijfsongevallen die een rechtstreeks gevolg zijn van een forse slok alcohol. „Ik ken een groen-beheerder die takken van de bomen zaagde en zelf op het verkeerde stuk boomtak ging zitten. Of een lasser op het dak van een bedrijf, die iets fout deed en met dak en al naar beneden donderde. Het gebeurt wekelijks, hoor.”

Borrel

Het ergste is, vindt Kal: „De beschonken werknemers brengen anderen in gevaar.” Hij geeft een voorbeeld. „In 1988 was er een rel bij de bootdienst Enkhuizen-Stavoren. Het personeel van de bar bekleagde zich bij de directie omdat de stuurlied regelmatig

● De vakbonden zijn mordicus tegen een verplichte alcoholtest op de werkplek. Zij menen dat overmatig alcoholgebruik vooral in de directiekamers voorkomt.

dronken achter het roer zaten. Je moet niet aan de gevolgen denken.”

Cijfers over het aantal bedrijfsongevallen veroorzaakt door drankmisbruik zijn niet bekend. De arbeidsinspectie houdt hierover geen aparte registratie bij. Ook afzonderlijke bedrijven kunnen of willen niet zeggen of bij bedrijfsongevallen regelmatig alcohol in het spel is. Wel is bekend dat twee tot zes procent van de Nederlandse werknemers (300.000) regelmatig in licht beschonken toestand werkt. Volgens een woordvoerder van de Stichting Alcohol Consultancy Nederland gebeuren met name in de havens tijdens het laden en lossen regelmatig ongelukken die te wijten zijn aan een overmatig alcoholgebruik. Ook

in de vervoers- en transportwereld zouden nog geregeld werknemers met een slok op achter het stuur zitten. Als risicofactoren noemt de stichting zwaar, stoffig en vooral 'vervelend' werk. Ook werknemers bij bedrijven waar het financieel slecht gaat zouden vaker naar de fles grijpen.

maal meer dan de gemiddelde werknemer, meldt het ministerie.

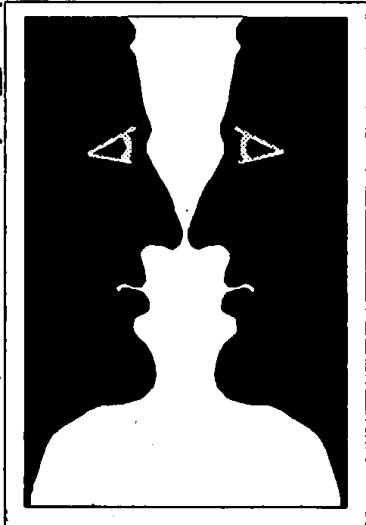
Volgens ANDO-woordvoerder Kal kost overmatig alcoholgebruik het Nederlandse bedrijfsleven jaarlijks 3 miljard gulden. Zo heeft het Limburgse bedrijfsleven drie jaar geleden becijferd

achtergrond

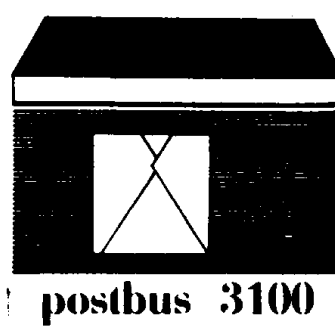
Gerekend naar verzuimpercentages lijdt de Nederlandse economie door drinkende werknemers een 'enorm' verlies, blijkt uit een rapport van het ministerie van WVC. Stevig drinkende ambtenaren verzuimen anderhalf maal zo vaak als lichte drinkers. Probleemdrinkers verzuimen vier-

250 miljoen gulden te derven door excessief drankgebruik.

„Drie op de vier mensen die het consultatiebureau voor alcohol bezoeken heeft een baan. Van de mensen die in de ziektewet belanden heeft 13 procent een alcoholprobleem,” somt Kal op.

lezers schrijven

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie heeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of gerefuteerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwettig gebruik van taal of beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

• Autoloze zondag

Naar aanleiding van het artikel van 20 augustus jl. over de auto-loze zondag en het milieu, wil ik kwijt dat daar zo bitter weinig mee wordt opgelost. Men wil hoe dan ook de auto de schuld geven.

Dan zeg ik, die auto's die geïmporteerd worden en zuinigste auto ter wereld genoemd worden, met 1000cc en een verbruik van 1 op 11,5 sturen toch beslist wat troep de lucht in. Daarom denk ik dat we hier ook beter de Amerikaanse normen kunnen invoeren voor onze auto.

En laat dan ook die auto-loze zondag alle vliegtuigen aan de grond, dan pas zijn we echt goed bewust bezig met ons milieu!

LANDGRAAF H.J. Berg

• Huurpolitiek

In tegenstelling tot eerdere plannen wil minister Alders van Volkshuisvesting minder huurverhoging in 1994. Minister Kok lijkt daar wel oren naar te hebben. Geen 5,5 procent maar 4,5 procent huurverhoging stellen de PvdA-politici voor.

Het is een goede zaak dat de huurpolitiek nu hoog op de politieke agenda komt, in tegenstelling tot de afgelopen vier jaar. In die periode is een huishuur van f 600,- (1990) gestegen naar f 721,- nu. In vier jaar is de huur dus met pakweg 25 procent gestegen. Dat terwijl de koopkracht voor mensen met een modaal inkomen slechts enkele procenten hoger werd en de koopkracht voor mensen met een minimum-inkomen zelfs lager werd. Velen hebben in de afgelopen maanden hun bezorgdheid over deze ontwikkeling uitgesproken: vele verhuurders en hun koepelorganisaties, diverse gemeentebesturen, de Woonbond.

Daarnaast hebben al meer dan 100.000 huurders zich aangesloten bij de volkspetitie tegen de huurverhoging van het actiekomitee Nul Is Genoeg. Dat er nu ruimte lijkt te komen in de plannen van de regering is ongetwijfeld te danken aan dat groeiende verzet. Maar de door de PvdA geboden ruimte (een procentje minder huurverhoging) lijkt helaas wat al te veel op een verkiezingsstunt.

Bij 4,5 procent huurverhoging wordt f 600,- huur nu, f 627,- in 1994; dat is dus zes gulden minder dan bij een huurverhoging van 5,5 procent. Daarmee zijn alle voordelen dan ook meteen genoemd.

Voor 1994 overwegen minister De Vries (CDA) en staatssecretaris Wallage (PvdA) een loonstop. De lonen en uitkeringen mogen niet omhoog, de prijzen wel. Dit betekent dus een verdere daling van de koopkracht van gemiddeld twee procent, aldus het Centraal Planbureau.

Voor de mensen met de laagste inkomens wordt de daling van de koopkracht nog groter. Als het beleid van dit kabinet de komende vier jaar doorgezet wordt, is de huishuur die in 1990 nog f 600,- per maand was en die nu al f 121,- hoger is, aan het einde van de volgende kabinetsperiode opgelopen tot ten minste f 860,- per maand, ofwel met ruim 40 procent verhoogd.

Ondertussen wordt er fors op de huursubsidie bezuinigd. Tussen 1991 en 1995 moeten deze uitgaven dalen met 13 procent. Het huurbeleid van de regering maakt wonen voor grote groepen van de bevolking tot een onbetaalbare luxe.

Dat de PvdA minder huurverhoging wil, opent perspectieven. Maar dan zullen we toch echt bevestigend verder moeten gaan. En zeggen: als de koopkracht niet toeneemt of zelfs daalt, moet voor de huurverhoging in de komende tijd zeker gelden: nul is genoeg!

HEERLEN Ger Wouters
Landelijk coördinator
actiecomité 'Nul is Genoeg'.

• Europa

In het Europa van de twaalf lidstaten dreigt het met de democratie volkomen mis te gaan. Als Europeaan heb je niets te vertellen. Het Europa van de twaalf is niet het Europa van de burgers, ook niet Europa van de parlementariërs, misschien het Europa van de regeringen, maar in elk geval het Europa van de grote ondernemingen.

Wie voor dit Europa de benaming 'Gemeenschap' heeft uitgevonden, mag zich schamen. Dit Europa is niet begonnen als gemeenschap, maar als markt; lokaal voor ondernemingen van binnen en buiten het Europees grondgebied, die hun winstkanalen zagen toenemen en door fusies weliswaar hun basis internationaal verbreed hebben, maar tegelijkertijd aan de top meer macht samenbalden.

Het Europa van nu is vooral het Europa van de multinationale ondernemingen, waartegen nationale regeringen machteloos staan, terwijl een Europees overheidsgezag ontbreekt.

Als de mens alleen consument was, zou dit Europa geweldig geslaagd kunnen worden genoemd. Maar de mens is meer: hij wil zich ook creatief kunnen ontplooiën. Democratie houdt niet alleen in, dat hem dit mogelijk wordt gemaakt, maar ook dat hij daarvoor zelf kan mee be-

slissen. Van dit laatste is in Europa geen sprake. In ondernemingen wordt niet democratisch beslist. In de langrijkste Europese overheidsorganen trouwens ook niet. In Europese ministerraad ontbreekt zich als college aan iedere vorm van parlementaire controle; de is ingebakken in de structuur. De Europese Commissie, die wordt door het Europees Parlement gecontroleerd zou kunnen worden heeft niet erg veel eigen voegdheden. Het Europees Parlement mag die naam nauwelijks dragen; het wordt niet door burgers gekozen, het is bovendien rechtens een feitelijk onmachtig lichaam. Wie denkt dat het leed verholp zou zijn als het Europees Parlement wel rechtstreeks werd gekozen en wel echte parlementaire bevoegdheden bezat, kan zich gemakkelijk vergissen. Het Nederlandse parlement, dat wel de gelukkige omstandigheden verkeert, stelt desondanks ook niet zo heel veel voor. Wetten veranderen de mensen immers niet.

VAALS Men Neufeld

• Princen 13

Ik ben het eens met wat Sam Brun schrijft over Princen. Het is inderdaad belachelijk en hypocriet. Vooral de ex-militairen voelen zich door andermaal recht op een eigen mening, dat van vrijheid van drukpers op hun zijde en op hun tenen trapt, als zij met waarheid den geconfronteerd, die toch anders is dan zij graag verkondigen.

Want jongens die in verband met politieke acties veelal gedwongen werden om in Indië strijd te leveren, zijn door toenmalige geringe gruwelijke bedroeven samen met Indische lotgenoten. Uitspraken die koningin Wilmina ooit ook inzake Nederland-Oost-Indië deed, daar mogen we gerust een zak zout naast leggen. Immers, na de oorlog was sprake van een parlementaire enquête tegen de koning. Maar men durfde dat toen niet aan. Haar 7-december rede van 1942, waarin zij de zelfstandigheid van Indië in het voorzicht stelde, was in hoofdzaak bedoeld om de Japanners aan de ogen te strooien en ook oorspronkelijke bewoners van de kolonie en mensen die tegen het koloniale winstbejag waren misleiden. Gewoon, een roegordijn! Want de Japanners loofden aan die mensen ook alles en nog wat en meenden dat niet.

Die nieuwe imperialisten en minele veroveraars keerden vooral tegen diegenen, die dienst stonden van de koloniale oer-imperialist: Nederland. Elk volk, hoe primitief ook in onze ogen, heeft recht op zijn vrijheid en eigenheid. Wij hebben niet over hen gaan heersen, hen niet uit te buiten en ze niet te bekeren tot 'het ware geloof'.

Soldaten van degenen die (al dat lang geleden) een land in bezit hebben genomen en zijn oorspronkelijke cultuur beschadend, doen mijn inziens niet verkeerd als zij overlopen op het overheerste volk te helpen de indringers te verjagen. Ook zijn dat landgenoten. Ik zie dan ook niet in wat Princen verkeerd deed, door de koning van de vrijheidslievende autoctonen te kiezen. Toen de Nederlandse strijd begon om de macht in Indië in zijn voordeel te consolideren, was Japan al grote deels verslagen. Er is na de weggang van de Japanners veel verbeterd. En knechten vroeger hebben bij hun overmeesters en bezetters de kunst van akele baas spelen, goed geleken.

En daarvan is Princen, evenals van de eerste Nederlandse regering tot herkolonialisatie, een tegenstander! Inzake Princen moet men het begrip lang verdraai achterwege laten. Eer kan men de regering die in 1940, 'in het landsbelang', men met koning Wilmina hals over kop het land verliet daarvan beschuldigen. Het is makkelijk om uit de verte Radio Oranje te roepen: 'Holland! Hup! en allerhande beloften te doen.

VOERENDAAL Gerrit Jett

Begroting toont alle kenmerken van haastwerk

Kabinet smacht naar einde

DOOR CAREL GOSELING

DEN HAAG – Bescheiden. Premier Lubbers gebruikte het woord ettelijke keren om de kabinetsbesluiten over de begroting 1994 te kenmerken. De eerste minister gebruikte de kwalificatie voor de bedragen die voor diverse zaken waren uitgetrokken.

Hij had echter net zo goed het eindresultaat van de besprekingen van het etiket kunnen voorzien. Dat zou dan nog mild zijn geweest. Want eigenlijk moesten de CDA- en PvdA-bewindslieden zich schamen voor hetgeen zij na twee weken vergaderen hebben besloten.

Het proces is sneller verlopen dan andere jaren. Maar aan de snelheid lag het niet. Veel eerder aan de toestand waarin de coalitie al geruime tijd verkeert. Smachtend naar het einde, maar te slap om dat er nu maar zelf aan te maken.

De besluiten over de begroting 1994 tonen dat aan. Vóór de zomer maakte de PvdA nog stampei over het onevenwichtige inkomensbeeld dat voor 1994 dreigde. De minima moesten zo'n 3,7 procent inleveren, de hoogste inkomens maar 1,3 procent. Dat was onverteerbaar. Wat gebeurde? Het kabinet ging uit van de nullijn voor de lonen in 1994, bedacht nog wat piepkleine maatregeltjes en men was klaar. De minima gaan er 2,5 procent op achteruit, de hoogste inkomensgroepen 2,25 procent.

Dat oogt aardig. De middeninkomens (modaal) leveren maar 1,75 procent in. Bovendien wordt het verschil tussen uitkering en loon

● Wim Kok

groter door werkenden een extra belastingvoordeel te geven. Er is echter meer: de cijfers zijn zeer globaal. Het kabinet kijkt niet op een kwart procent koopkracht, deelde Lubbers lakoniek mee. Dus kan de teruggang van de minima best 2,75 procent zijn, voor modaal 1,5 procent.

De bewindslieden wilden niet pieteputeren, verklaarde de minister-president. Fijn, maar ook in het regeerakkoord stond al een evenwichtig inkomensbeeld. Met de nu genomen besluiten le-

veren de minima deze kabinetsperiode 1,9 procent in, modaal gaat er bijna 3 procent op vooruit, twee maal modaal bijna een procent.

Dit kabinet, waarvan de PvdA deel uitmaakt, vergroot dus bewust de inkomensverschillen. Toen Lubbers vorig jaar zei daarvoor 1993 geen problemen mee te hebben, leidde dat bijna tot

● Ruud Lubbers

een kabinetscrisis. Nu is de PvdA 'tevreden'. Er wordt alleen nog iets voor de ambtenaren gedaan. Hun teruggang in koopkracht van geschat

3,1 procent in 1994 moet beperkt worden tot zo'n 2,5 procent. Via een eindejaarsuitkering en een loonsverhoging van enkele tienden van procenten. Alleen voor 1993.

nieuwsanalyse

Hoezeer de sleet er op zit bij het kabinet moge ook uit andere besluiten blijken. Bij het financieringsstekort wordt ook al niet meer op tienden van procenten gelet, gaf Lubbers toe. Maar elk tiende procent is wel 500 miljoen gulden.

De lastendruk hetzelfde verhaal. Afspraken uit het regeerakkoord over een stabilisatie bestaan al lang niet meer. Elk jaar gaat een groter deel van de verdiende gulden op aan belastingen en premies.

Nu moest 1994 het jaar van de banen worden. Met name de PvdA legde een verband tussen inkomensbeeld en banenplannen. Het kabinet besloot dus de belastingafgrek voor werkenden te verhogen en extra geld (een bescheiden bedrag) te steken in banenpools, leerlingwezen en werkervaringsplaatsen.

Gevraagd naar de effecten daarvan zwoeg Lubbers in alle talen. Er was geen 'optelsom' door het kabinet gemaakt, deelde hij mee. Dus met hoeveel mensen de werkloosheidstoename in 1994 beperkt wordt weten de bewindslieden niet.

Loonmaatregel

Naast wat ingrepen in de sociale zekerheid (ww, bijstand) blijft de loonmaatregel als het meest concrete voorstel. Vrijwel niemand in politiek-Den Haag gelooft echter dat die doorgaat.

Het wordt eerder gezien als een poging de loonstijging voor 1994 zo min mogelijk te houden. En als rullobject om het niet meer automatisch algemeen verbindend verklaren van hele cao's, bespreekbaar te krijgen.

Bovendien: ook met een loonstijging zal de nullijn in 1994 niet meer bereikt worden. Al voor 1994 afgesloten cao's kennen een loonstijging van 1,8 procent.

Door de nullijn voor de rest kan dat getemperd worden tot 0,7 procent. Dat alles nog exclusief eenmalige loonstijgingen door promoties of zo: weer een procentje erbij. Dag, kabinet.

Nieuwe lichtgewicht fles ligt VGS zwaar op de maag

Van onze redactie economie

DEN HAAG - Vereniging Glasfabrieken in Schiedam (VGS) zal de nieuwe lichtgewicht fles, waarin de afgelopen dagen glasdeeltjes zijn gevonden, pas na uitgebreide tests weer op de markt brengen. Zolang de precieze oorzaak van het splinterende glas niet is gevonden - er wordt koortsachtig naar gezocht - krijgen afnemers van de ge-

wraakte bierflesje gewoon weer de 'oude', zwaardere fles.

Directeur J.W. van Bussel van de glasproducent zei dat inmiddels wel is ontdekt dat de splinters kunnen vrijkomen van de groene flessen van de exportbierfles bij het sluiten en het openen van de fles. "Het gaat om een nieuwe uitvoering flesomslag, die met name ontwikkeld is om flessen van lichter gewicht mogelijk te maken."

De glasfabriek weet nog niet of het een ontwerpfout betreft of dat een verkeerde samenstelling van het glas is gebruikt. Men houdt het voorlopig op een combinatie van factoren: de nieuwe flesomslag, een iets andere wijze van openen en, "nog een paar, wat minder van belang zijnde factoren." De fabriek meldt dat de nieuwe, lichtgewichtfles, die sinds half juni in gebruik is, aan uitgebreide tests is onderworpen, in overleg

met de afnemers. "Wij hebben een uitgebreid testprogramma gehad. Dat doen we altijd bij de invoering van een nieuw product. Maar dit soort zaken is in de testserie niet naar voren gekomen."

Verleden week werden in groene flesjes exportbier van Heineken en Bavaria minuscule glasdeeltjes ontdekt. Beide bedrijven besloten tot het terughalen van het bier toen bleek dat bij ongeveer een op de honderd flessen glasplinters in het bier terecht kunnen komen.

In totaal zit Heineken met 17 miljoen flesjes onverkocht bier, Bavaria met 4,5 miljoen. De schade beloopt naar schatting enkele tientallen miljoenen gulden. De teruggehaalde flesjes worden omgesmolten.

Bank verantwoordelijk voor prospectus ABN Amro stapt naar Hoge Raad in Coop-zaak

AMSTERDAM - ABN Amro is in hoger beroep gegaan bij de Hoge Raad in een poging om een rechtelijke uitspraak in de Coop-zaak ongedaan te maken. Dit heeft een woordvoerder van de bank gisteren bevestigd.

ABN Amro was aan het eind van de jaren tachtig betrokken bij een emissie van de Duitse detailhandelsketen Coop. Kort na de uitgifte van de obligaties ging Coop bijna failliet als gevolg van fraude door de directie. De koers van de obliga-

ties zakte sterk waardoor verschillende beleggers veel geld verloren.

De Vereniging Coopag Finance stapte in het begin van 1990 namens zestig boze obligatiehouders naar de rechter om schadevergoeding van de bank te eisen. De obligatie-eigenaars waren boos omdat zij naar eigen zeggen waren misleid bij de emissie. In het prospectus had niets gestaan over de slechte financiële toestand van de onderneming. De rechtbank oordeelde vorig jaar in een tussenvonnis dat de bank als emissiegeleider verantwoordelijk is voor de inhoud van het prospectus. Het gerechtshof ondersteunde later de visie van de rechtbank. Deze voorlopige uitspraak is uniek voor Nederland. Voor het eerst hebben de juridische autoriteiten een bank verantwoordelijk gesteld voor het prospectus.

Voordat er een prospectus wordt gepubliceerd, wordt er van de bevestigende bank verwacht dat goed is gekeken naar de gezondheid van de obligatie-uitgever. Volgens de opposanten heeft ABN Amro dat niet gedaan. De bank moest van de rechtbank bewijzen dat ze wel goed naar de cijfers van Coop heeft geke-

Bank uit

• Heijmans

Het aannemingsconcern Vereniging Heijmans Bedrijven gaat in september naar de beurs en zal nog dit jaar met een emissie komen om het eigen vermogen te vergroten van 22,3 procent naar een kwart van het balanstotaal. Volgende week komt Heijmans met het introductiebericht waarin het bedrijf de details bekend zal maken. MeesPierson en Van Lanschot bankiers zullen de beursgang leiden, zo heeft het bouwbedrijf laten weten.

• Bank

De nettowinst van de Nederlandse Waterschapsbank is in de eerste helft van dit jaar gestegen met 45 procent. Het resultaat bedroeg f 46 miljoen tegen f 31,6 miljoen in dezelfde periode van 1992. Voor geheel 1993 verwacht de bank eveneens een verdere positieve ontwikkeling van de resultaten. De bank richt zich met langlopende kredieten op waterschappen, lagere overheden (gemeenten), publiekrechtelijke lichamen, nutsbedrijven en ziekenhuizen.

• Timex

De Amerikaanse onderneming Timex heeft haar fabriek in de Schotse stad Dundee definitief gesloten na een bitter arbeidsconflict van zes maanden. Er werden onderdelen voor elektrische kookapparaten gemaakt. Timex wilde het bedrijf uit de rode cijfers halen door middel van een ingrijpende sanering, maar de 340 werknemers weigerden mee te werken.

• Japan

De Japanse auto-export is in juli wederom gedaald. Het aantal verscheepte personenwagens nam vergeleken met juli 1992 met 14,3 procent af tot 311.839 stuks. Vooral in West-Europa zit flink de klad in de verkoop van Japanse voertuigen.

'Ook moeilijk tweede halfjaar op komst' Ook Hoechst ziet winst fors dalen

Van onze redactie economie

FRANKFURT/WEERT - De winst voor belasting van het Duitse chemieconcern Hoechst is in de eerste helft van dit jaar met 30,9 procent gedaald van 1,13 miljard mark tot 781 miljoen mark als gevolg van de aanhoudend zwakke conjunctuur, zo heeft het concern maandag bekendgemaakt. De concurrenten BASF en Bayer rapporteerden vorige week winstdalingen van respectievelijk vijftig procent en twintig procent.

Ook bij de Nederlandse dochteronderneming Hoechst Holland met vestiging in Weert was sprake van een aanzienlijke winstdaling. Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen ging

met ruim 35 procent omlaag van f 48 miljoen naar f 31 miljoen. De omzet verminderde met negen procent tot f 784 miljoen. Hoechst Holland verwacht in de tweede helft van het jaar geen verbetering. De resultaten over geheel 1993 zullen aanzienlijk slechter zijn dan die van vorig jaar.

De omzet van het gehele Hoechst-concern verminderde in de eerste helft van het jaar met 2,4 procent van 23,45 miljard mark tot 22,88 miljard mark. De winstdaling was in het tweede kwartaal groter dan in het eerste. In juli en augustus liepen de zaken uitgesproken slecht en voor de komende maanden zijn geen impulsen te signaleren. Hoechst stelt zich daarom in op 'een zeer moeilijk tweede halfjaar', vooral in Duitsland.

De ernst van de situatie blijkt uit het feit dat de Duitse moedermaatschappij Hoechst AG over de eerste helft van dit jaar geen positief bedrijfsresultaat wist te boeken. Dat lag aan de geringe vraag naar producten en het lage prijspeil.

Hoechst gaat onder druk van de slechte omstandigheden in rap tempo door met de uitvoering van maatregelen voor kostenverlaging en verbetering van de concernstructuur. Dat betekent dat er nog meer arbeidsplaatsen zullen verdwijnen. Als acquisities buiten beschouwing worden gelaten, nam het aantal werknemers in de twaalf maanden tot en met juni af met 6.600. In de eerste helft van dit jaar werkten er bij Hoechst gemiddeld 175.128 mensen, twee procent minder dan in dezelfde periode van 1992.

Delors wil V-raad voor wereldeconomie

ORIENT - De voorzitter van de Europese Commissie, Jacques Delors, heeft voorgesteld een overkoepelende internationale organisatie om het leven te roepen voor het toezicht op de wereldeconomie. Zo'n 'Econometische Veiligheidsraad' moet er komen omdat de bestaande instellingen er niet in zijn geslaagd om antwoord te vinden op de uitdaging van de groeiende onderlinge afhankelijkheid op economisch terrein, aldus Delors op een symposium in de Bretonse havenstad Brest.

De raad moet volgens Delors bestaan uit de Verenigde Staten, Japan, de Europese Gemeenschap, China, Rusland en de leiders van regionale organisaties in Azië, Afrika, Latijns-Amerika en het gebied van de Stille Oceaan. De huidige organisaties, zoals het Internationale Monetair Fonds, Wereldbank en de GATT, zijn niet in eigen sector bezig en hebben geen wereldomvattend beeld van problemen op monetair, financieel, handels-, sociaal en milieuterrain, aldus de Fransman.

Hoog en droog

Rijk draagt bij in verbetering haven Rotterdam

ROTTERDAM - Twee knelpunten in het Rotterdamse havengebied, de Calandbrug en de Dintelhavenbrug, worden met extra steun van 1 miljard gulden van het Rijk verbeterd. Minister Maij (Verkeer en Water-

staat) heeft Rotterdam per brief toestemming gegeven voor deze verbeteringen. Een woordvoerder van de gemeente heeft dat maandag gezegd.

De Calandbrug verbindt de Botlek met het Europoortgebied, de Dintelhavenbrug Europoort en Maasvlakte. De kosten voor de verbetering van de Calandbrug - mogelijk wordt die brug verbreed of komt er een tunnel - worden geraamd op 800 miljoen gulden.

Gezeten op een zogeheten bootmanstoel werkt een man aan een mast van een zeiljacht dat ligt afgemeerd in het Nautisch kwartier van Amsterdam. Vanaf vandaag vindt daar de 'Hiswa te Water' plaats. Zo'n 320 zeiljachten en motorboten liggen in Amsterdam op een koper te wachten. Foto: ANP

(ADVERTENTIE)

GOEDE HOTELS
DESKUNDIGE BEGELEIDING
LUXE TOURINGCARS

Euro Disney en Parijs v.a.
Euro Disney 2 dg f 299
Euro Disney 3 dg f 439

Stedenreizen v.a.
London 4 dg f 499
Praag 5 dg f 659
Parijs 2 dg f 189
Parijs 3 dg f 299
Parijs 4 dg f 459
Wenen 7 dg f 799
Berlijn 4 dg f 569
Kopenhagen 4 dg f 499
Rome Florence 10 dg f 1195

Excursie-reizen v.a.
Meer van Lugano 7 dg f 889
Toscane Florence 7 dg f 869
Lourdes 7 dg f 889
Provence Arles 7 dg f 799
Saalbach Oostenrijk 8 dg f 889
Zillertal Tirol 8 dg f 889
Nice Monaco Riviera 10 dg f 1079
Rome Florence 10 dg f 1195
Vierwoudstreekreizen 10 dg f 1089
Dolomieten Italië 10 dg f 1169
El. Riviera San Remo 10 dg f 1089
Gardameer Nago 10 dg f 998

Het Zuiden
Touringcars
Vraag gratis folder: Bel 0446-15252.
Postbus 44, 6301 GM Valkenburg
Open van 9-18 uur. (za. tot 17 uur)
Zondag 14-17 uur
Om te helpen in de kist

Omhoog

AMSTERDAM - De Amsterdamse effectenbeurs is gisteren verder omhoog geklommen, waarbij de EOE-index met het grootste gemak de grens van 360 punten doorkreeg en volle vaart verder opsteeg om het een winst van 4,81 punten te maken van 362,94 punten. De koersindex algemeen sloot 2,30 punt hoger op 250,70, eveneens de hoogste stand tot nu toe.

Buitenlandse vraag en lagere rente vormen de ingrediënten voor de haussemarkt, waarbij nauwelijks aandelen worden aangeboden. Daardoor kent de koers maar één weg: omhoog. De markt begint daardoor tekenen van verhitte vertonen, waarbij het ene record na het andere aan flarden wordt getrokken.

De omzet kwam gisteren uit op f 1,26 miljard, waarvan f 691 miljoen aan aandelen en f 535 miljoen aan obligaties. De obligatiemarkt lag er gisteren doodstil bij, vooral doordat de Londense beurs Bank Holiday.

ING zette in de ochtenduren al de won nadat beleggers hun stukken ABN Amro en Amv draaiden naar de bank-verzekeraar. Die lag blijkbaar te laag in de markt nadat vorige week beleggers hun stukken verkochten. ING sloot met een winst van f 2,20 op f 73,90 (een record). ABN Amro kon echter na de mooie halfjaarlijkse cijfers van vorige week ook zelf de weg omhoog vinden en noteerde een winst van f 2,00 op f 69,20 (ook een record).

De internationale waarden lag op de onniklijke Olie de gehele dag in een verlies van enkele dubbeljotes. Het einde van de handel was teruggebracht tot een verlies van tien cent op f 198,40. Unilever sloot zich hier echter weinig van aan en sloot f 1,60 beter op 197,40.

Hoofdfondsen

	v.k.	sk
ABN Amro	67,20	69,20
ABN Amro A.L.F.	88,10	88,10
ABN Amro L.G.F.	176,40	176,40
ABN Amro Obl.Gr.F.	201,20	201,50
Aegon	91,30	92,80
Abnold	145,90	145,90
Akzo	21,20	21,50
Alenta	71,50	72,50
Amev cert.	42,20	42,20
Bols Wes. c.	62,20	62,20
CSM cert.	126,50	126,50
Dordrecht Petr.	96,30	97,00
DSN	145,90	145,90
Elsevier	71,70	73,90
Fokker cert.	21,40	21,50
Gist-Broc. cert.	48,40	48,40
Heineken	186,00	187,20
Heineken Hold.	166,00	165,80
Hoevevans nrc	45,50	45,50
Hunter Douglas	67,00	68,50
Int.Ned.Gr. c.	36,80	36,50
KLM	37,00	37,00
Kon. KNP BT	189,50	189,40
Kon. Olie	42,90	42,90
Nedlloyd	55,20	56,10
Oce-v.d.Gr.	43,30	43,50
Paidhold cert.	36,80	36,50
Philips	62,70	63,60
Postb. Belegf.	63,90	63,90
RG Florentie F.	128,50	128,50
Robeco	117,10	117,50
Rodamco	59,80	59,80
Rolindo	116,60	117,00
Rorento	92,80	92,80
Stork	195,80	197,40
Unilever cert.	41,00	41,20
Van Ommen nrc	140,10	142,00
Ver. Beizt VNU	102,00	103,50
Wolters-Kluwer		

Avondkoersen Amsterdam

	v.k.	sk
ABN Amro Hold.	69,20	69,20
KLM	37,20	37,20
Kon. Olie	189,50	189,40
Philips	62,70	63,60
Unilever	195,80	197,40

Binnenl. aandelen

	v.k.	sk
Aalberts Ind.	52,00	53,00
ABN AmroHld.prt.	6,55	6,62
ACF-Holding c.	46,50	47,00
Alend Groep c.	96,00	96,80
Asd Options Tr.	10,60	10,60
Asd Rubber	2,25	2,25
Ant. Vert.	380,00	
Atag Hold. cert.	128,00	129,00
Athlon Groep	48,00	48,00
Athlon Groep nrc	48,00	48,00
Aut.Ind.R'dam	64,00	64,00
BAM Groep	98,00	98,00
Batenburg	133,00	134,00
Beers	116,50	117,00
Begemann Groep	43,90	43,90
Belindo	311,00	310,00
Blydenst.-Will.	29,70	29,70

Beleggingsinstellingen

	v.k.	sk
ABN Amro Aand.F.	92,10	92,80
ABN Amro Albo	55,90	
ABN Amro Amer.F.	76,90	76,90
ABN Amro Eur.F.	71,90	72,90
ABN Amro Neth.F.	102,00	101,20
ABN Amro Rendit.	162,40	162,60
Aegon Aandelen	43,10	43,10
Aegon Sparpuls	52,00	52,00
Adellor BP	5,20	5,20
Alf. Fondsenbez.	31,20	31,20
Alliance Fund	252,00	252,00
Alm Investm.	9,90	9,90
Amvab	109,00	108,50
Asian Cap.F.	53,40	53,40
Asian Select.F.	89,70	89,60
Austro-Hung.F.	86,00	86,00
Belief.F. Nest	6,00	6,10
Bemco RentSel.	75,80	75,80
Bever Holding	142,00	142,00
CLN Obl. Div. F.	3,20	3,10
CLN Obl. Waardf.	130,60	130,70
Delta Lloyd Inv.	32,80	32,80
DP America Gr.F.	36,70	36,70
EGF Investm.	143,00	143,00
EMF Rendefonds	85,20	85,20
Eng.Hol.Bel.TI	13,50	13,50
Envir.Growth.F.	46,00	45,50
Esmeralda part.	39,30	39,30
Eur.Ass. Trust	7,80	7,80
EMS Growth Fund	104,90	104,80

Beleggingsinstellingen

	v.k.	sk
Ned.Part.Mij	50,20	50,30
Ned Springst.	6550,00	6550,00
Norit	18,60	18,50
Nutricia GB	129,20	133,00
Nutricia VB	136,20	139,50
Nyir. Ten Cel.F.	87,40	88,30
OPG cert.	40,40	40,40
Orco Bank cert.	86,30	86,20
OTRA	259,00	262,00
Pirelli Tyre	16,20	16,20
Polymor	125,00	125,00
Porc. Fies	26,50	27,50
Randstad	37,40	37,40
Randstad	37,40	37,40
Reesink	53,20	53,20
Samas Groep	41,70	41,70
Sarakreek	12,90	12,90
Schuitma	1619,00	1619,00
Schuttersveld	31,80	31,80
Smit Intern.	24,80	24,80
St. Bankiers c.	15,30	15,30
Stad Rotterdam c.	40,50	40,50
Telegraaf De	126,00	125,00
Textiel/Twente	70,50	71,00
Tulp Computers	15,10	15,10
Tv. Kabel Holding	183,00	185,00
Ubbink	79,00	79,00
Union	38,60	38,10
Verenigde Glas	52,00	52,00
Volker Sten	72,30	72,30
Volmac	23,20	23,10
Vredestein	13,00	13,10
Wegener	87,00	87,00
West Invest F.	6,20	6,20
West Inv. F. wib	85,00	75,00
Wolters Kluwer	402,00	415,00
Wyers	19,50	21,10

Beleggingsinstellingen

	v.k.	sk
EMS Income Fund	99,30	99,20
EMS Offsh. Fund	104,90	104,80
EOE Index Fund	381,00	386,00
Transpac F.	383,50	380,50
Uni-Invest	22,60	22,60
Unico Inv Fund	82,90	82,90
Unifonds DM	33,20	33,20
Vast Med. Ned	54,30	54,00
Vast Med. Ned	115,30	115,00
VIB NV	62,10	62,10
YSB Mix Fund	58,60	59,00
YSB Obl. Gr.F.	112,00	112,10
YSB Rente Fonds	112,30	112,40
WBO Intern.	77,60	77,60
Weldhave NV	110,70	110,50
Yen Value Fund	94,00	93,50
ZOM Florida F.3	32,50	32,50
Zonnepactrum	9,45	9,45

Beleggingsinstellingen

Tokyo Pac.Hold.	245,00
Unic Inv.Fund	65,90
Transpac F.	383,80
Uni-Invest	22,60
Unico Inv.Fund	82,90
Unifonds DM	33,20
Vaste Waard.Ned	54,30
Vast Ned	115,50
VB	62,10
VSB Mix Fund	10,70
VSB Obl.Gr.f.	112,00
VSB Rente Fonds	112,30
WBO Intern.	77,60
Wereldhave NV	110,70
Yen Value Fund	94,00
ZOM Florida F.†	32,50
Zonnespectrum	9,45

Parallelmarkt	
Alanhier	28,00
ABF	116,70
ASIN Aandelen	52,60
Austro Global	113,00
Biogrand Beleg.	10,70
Comm.Argues F.	96,70
Comm.Benacus F.	97,50
Comm.Cea F.	98,10
De Drie Electr.	12,40
Delta II Dollar	66,90
Delta Lloyd ECU	60,30
Delta Lloyd Mix	71,00
Delta Lloyd Rent	68,80
Dico Intern.	60,90
DOCdata	2,30
Echo-KLM Kleding	32,40
E&L Beleg 1	80,10
E&L Beleg 2	82,60
E&L Beleg 3	113,80
E&L Beleg 4	84,60
E&L Kap. Rente F.	118,10
Geld. Papier	52,60
German City Est.	30,00
Gouda Vuurvast	52,90
Heveland Holding	27,40
Intern. Investm.	21,70
Kühne+Heitz	22,70
Management Share	2,10
Neways	6,30
Ohra Aand.F.	61,30
Ohra Obl.Gr.F.	52,50
Ohra Obl.Gr.F.	57,90
Ohra Obl.Gr.F.	55,30
Ohra Ont.G.F.	67,60
Ohra Totaal F.	59,30
Pan Pac. Winkl.	10,30
P & C Groep	94,50
Pe Medical	4,10
Patcher	43,00
Satchel Hold.	26,30
Simac Techniek	10,80
Suez Gr.Fund	53,90
VHS Ont. Mij	3,60
Welna	39,50
Wereldhave	4,30
Wolff	65,00

Parallel top-15	
Artu Biologicals	5,90

piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: f 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden f 1,20 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transacties f 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 2 of 3 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: f 1,85.
Advertenties onder nummer: f 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: f 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND a contant en met legitiematie.

Telefonisch opgeven
045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgeve - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgeve via de post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebaco Summa Scanner)

Proficiat!

25 jaar Proficiat	Proficiat Abraham
Tot straks Maurice, Manuela, Thel en Angelique	Dieng Moeze

Pluksters gevraagd

voor besenplantage Strikwegse Sittard.
Info na 18.00 uur. ☎ 046-513790.
Sittardse Bosbeheer.

Wij vragen voor ons bedrijf
THUISWERKSTERS
woord omg. Brunsum, die
mechanische knopen en
knopjes kunnen maken in
dames-bovenkleding.
Ervaring in de connectie-
industrie is gewenst. U kunt
dit telefonisch bereiken
onder tel.nr. 045-259504,
tussen 07.30-17.00 uur.

Look here! \$ Managers,
assistant MANAGERS, se-
cretaries. No experience re-
quired. Paid training, call:
Head Office Maastricht.
Phone: 043-671321.

Gevr. met spoed al-round
TIMMERMAN, zond. erv.
onvold. tot. Goede ver-
dienst. mog. Timmerman
P. Willems, 045-455118.

Hulp gevraagd voor alle
voorkomende werkzaamh.
(goets. inpakwerk), 38 uur p.
wk. Leest. 16-18 jr. Bakkerij
Hackler, tel. 045-241235.

Inter Autogas vraagt met
spoed MEDEWERKER voor
het inbouwen van auto's en
zonnecellen, in bezit van
rijbewijs. Ervaring vereist.
Telefoon 046-511235.

Woonhuis verkopen???

Wij kopen uw woonhuis direct zelf aan.
100% zekerheid en geen makelaarskosten.
Denise Vastgoed. Telefoon 040-518428.

Uw huis verkopen met behulp van de

echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geelen

**Geen verkoop -
Geen kosten**

Spaarhypotheek vanaf 7,2%.
Unieke mogelijkheden voor
2 inkomens. Bel. 045-
732514 STENSTRA Hypo-
theekservice.

HYPOTHEKEN op maat!
Vanaf 6,9% maak vrijblijvend
aan afspraak Wijnman &
Partners, Schelsberg 48,
Heerlen. 045-728671.

Wijre Valkenburgseweg,
f.375.000,- k.k. Voornalige
beprijd, best. uit 2 zelf-
standige woningen, omge-
bouwde stalen en welland.
Tbt. perc. op. 4040 m2. Het
"voornalige" heeft 4 s.l.p.s.
Het "achterhuis" heeft 2
s.l.p.s. (uitbreiding is mog.)
Ideaal object voor DUBBE-
LE bewoning. Voncken &
Martens Makelaardij O/G,
Rijksweg 9, 6271 AB Gulpen.
Tel. 0450-17241754.

Woonhuis met tuin
Woonhuis met tuin (op-
knappen geen bezwaar). Tel.
046-753367.

Kamer
Kamer te huur te Valken-
burg voor oudere heer of da-
me. 04406-12875.

ZOMERANBIEDING op op-
v.a. Div. licht besch. nieuwe
binnendeuren v.a. f.40,- t/m
f.100,-. Buitendeuren p.m.
f.100,- t/m f.200,-. Div.
soort. dekkers f.10,- t/m
f.40,- per rol. Rollen van 4
5 mm dik, 7,5 t/m 10 m lang
met of zonder leiding f.50,-
t/m f.65,- per rol. Top kwalite-
it leimaat parket f.40,-. B.
keus f.25,- per m2. Grote af-
nemers extra korting. Renne-
merplekweg 70A, Heerlen.
Tel. 045-727742.

Te koop ca. 200 TROT-
TOIRTEGELS plus 15
reis flesjes, f.65,-. Te bevr-
gen ☎ 04406-15877.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder
voorkosten. Gorgens. In-
dustrieel. Admissenbosch.
Landgraaf. Tel. 045-314122

KOELKASTREPARATIE.
Geen voorkosten en gar.
Vroko 045-441566/461658.

Diepvries en KOELKAST-
REPARATIE zonder voor-
kosten. Bel Geelen 046-
745230, 24 uurs-service.

Landbouw
ONDERDELENBANK. Tel.
0493-2715.
Te k. goed bereden PONY,
1.30m. groot (merrie). Op de
Berg 10, Schinveld.

Winkel & Kantoor
Goede KLEUREN TV's.
Zeer grote sortering v.a.
f.95,- met garantie. Reeds
25 jaar TV Occasion cen-
trum Geol. Grasbroekweg
25, Heerlen. ☎ 045-724760.

Braderieën/Markten
Deeln. gev. voor ROM-
MELMARKT en Luikse
Markt. zo. 5-9 te Epen. Int.
045-324112, tot 20.00 uur.

Faxen & Kopieermachines
in de aanbidding
Nieuwe-Occasions-Koop-Lease-Huur.
Rolfex, ALLES voor Kantoort.
Daalderweg 25, Bedr.terrein Hordel, Nuth.
Telefoon: 045-242880, fax. 045-241690.

Kantoormeubelen

Wist U dat wij een speciale afdeling gebruikte kantoort-
meubelen hebben (Ahrend Facet en Ahrend Mehes) o.a.:
buro's, kasten, dossierskasten, tafels en stoelen etc.
EMLY KANTOORMEBELEN
Industriestraat 37, 6135 KG Sittard. ☎ 046-523738.

Auto's

Inruil - auto's

12x Fiat Panda alle types.....	vanaf	f 2.750,-
10x Fiat Uno.....	'85/'92 vanaf	f 4.900,-
Uno 75 SX 5-drs. d.grij.....	nu	f 11.900,-
Tipo 1.4 IE zwart.....	1993	nu f 23.900,-
Tipo 1.6 DGT roodmet.....	1989	nu f 17.900,-
Tipo 2.0 GT Abarth uitv.....	1991	nu f 26.900,-
Alfa 75 1.8 IE grijs/groen.....	11-'90	nu f 20.900,-
Ford Escort 1.1 blauwmet.....	1982	nu f 3.900,-
Lada Samara wit.....	1987	nu f 6.900,-
Mercedes 280 E aut. extra's.....	1984	nu f 9.900,-
Opel Kadett 1.6 GT zilver.....	1985	nu f 8.700,-
Renault 11 GTL zilver.....	1985	nu f 4.900,-
Renault 21 GTS wit.....	1987	nu f 9.700,-
Renault 21 GTL zilver.....	11-'89	nu f 15.900,-
Suzuki Alto GL rood.....	1990	nu f 10.600,-

Inruil - Bovaggarantie - Financiering

Fiat Creusen Heerlen

Parallelweg 34. ☎ 045 - 742121

Schadeauto's

Ik betaal de hoogste prijs in
Limburg. Tel. 045-272019.

AUDI 80 S '91, apart mooi
veel extra's, 32.000 km,
slechts f 33.500,-. Telefoon
046-512138.

Te koop BMW 316 nieuw
model '84, APK '94,
f.4.250,-. 045-316940.

Te koop CITROEN BX 18 D
bwj. '90, pr. f.16.500,-. Tel.
045-438300, maand. t/m
vrijd. 8.30-17.00 uur.

DATSUN Cherry 1200 coup-
pe, bwj. '80, APK, i.z.g.st.,
f.1.350,-. 045-724993.

Te k. Seat Toledo 1.8 wit
'92; Seat Ibiza 1.5 wit '89;
Seat Malaga blauw '90; Seat
Fura rood '84; Ford Escort
1.4 rood '92; Citroen BX wit
'90; Citroen BX 1.6 autom.
'91. Autodirect CHIAIRADIA,
Trichterweg 122, Brunsum.
☎ 045-212843.

FIAT 127 Sport 1300, bwj.
'83. Snel en goed, f.3.250,-.
Tel. 045-427980.

Te k. FIAT Uno, bwj. '84,
auto is goed, pr. f.3.250,-.
Telefoon: 046-580118.

Te k. Ford Escort 1300
bwj. '84, 3-drs, APK '94,
100% in orde. 045-419749.

Te k. Ford Taunus 1.6L
bwj. '91, pr.n.o.l.k. Tel.
045-230331.

AUTOMATIC Ford Escort
1600 L, bwj. '85, i.z.g.st.,
f.5.500,-. 045-729036.

Ford FIESTA 1.1 Festival
rood, m. '85, apart mooi,
f.5.000,-. 045-725884.

Te koop MERCEDES 190 E,
bwj. '85, i.z.g.st., pr.
f.14.750,-. ☎ 045-416239.

OPEL Corsa 1.2 S '85, 3-
drs., APK, in nw.st., 80.000
km, f.8.350,-. ☎ 046-331665.

Te k. OPEL Rekord 2.0 S, 4-
drs., alu-vign., f.2.250,-.
Tel. 045-259471.

Autohandel O.K. CARS
Porsche 924 79; VW Golf
GTD '85; Nissan Sunny 1.5
'85; Sierra 1.6 '86; Sierra
Combi '84; Ford Granada
Combi '85; Opel Corsa 1.2
'84; Opel Kadett 135
Sedan '88; Mitsubishi Colt
'83; Fiasta '84; Escort '85;
Fiat Panda 4 S '83; Honda
Civic 1.3 L '84; Honda Pre-
lude EX '83; Chrysler La Be-
ron 79; Mercedes 280 S '78;
Verlengde Lindeln 23, Oirs-
beek. ☎ 0492-5782.

Te koop OPEL KADETT 1200
HB, bwj. '80, 1 jaar APK,
f.1.500,-. ☎ 045-226773.

Met bovaggarantie en
ANWB gekeurde auto's:
Opel Omega 2.0 stationcar
'89 f.17.750,-; Mercedes
190D '86 f.20.750,-; VW
Golf 1300 rood '88;
Opel Omega 2.0 '87
f.13.950,-; Kadett 1.0 '87
f.11.500,-; Kadett 1.6i '90
f.19.950,-; Escort 1300
Sport f.2.900,-; Opel Kadett
stationcar 1.2 S '87
f.11.950,-; Opel Kadett 1.6i
stationcar '89 f.17.250,-;
Opel Astra 1600 stationcar
'92; Opel Kadett 1600 auto-
maat Sedan '90; Opel Re-
cord 2.0 S '85 f.8.750,-;
Opel Ascona '83 f.3.500,-;
Opel Corsa 1.4i '90
f.14.750,-; Opel Kadett 1200
f.8.750,-; Opel Corsa
'88 f.8.750,-. WEBER
Autodirect, Baanstraat 38,
Schaesberg. ☎ 045-314175.

(Bromfietsen)
Nieuwe collectie GIANT fiet-
sen 1994. Oude speciale
prijs! Div. gebr. fietsen. Bert
Rekers, Willemstr. 85, Heer-
len. Telefoon 045-726840.

Te koop gebruikte FIETSEN
vanaf f.45,-. Anjerstraat 8,
Schinveld. ☎ 045-256719.

Te koop KNAUS Azur 530,
vast bed, bwj. '90, als nieuw,
f.13.500,-. Terwerweg 27,
Heerlen.

Te k. HOBBY Classic De-
luxe 460, bwj. '93, nieuw,
met toebeh., vr.pr.
f.19.500,-. ☎ 046-511446.

(Huisdieren)
HONDEN: kippen en konij-
nenhokken v.a. f.195,-.
Houtbouw Ubachs, Eygels-
hovengracht 39, 8464 GA
Kerkrade. Tel. 045-460252.

PERZISCHE kittens te koop,
met stambloom, ingeënt en
ontwormd. Tel. 046-754237.

Parzische KITTENS te koop.
Hertogenlaan 97, Kerkrade.
Tel. 045-453037.

Te koop lieve BASTAARD-
HONDJES 6 weken oud, in-
geënt en ontwormd, f.125,-
p.st. Tel. 09-32.89863809.

Vakantie en Rekreatie

ZONNIG SLOVENIE
10 dagen met excursies en
halfpension. Overnachting
op heen- en terugreis.
Speciale prijs f 599,- ver-
trek 3/9 nog enkele plaatsen.

COSTA VALENCIA
12 dagen met excursies en
halfpension. Overnachting
op heen- en terugreis. Veel
zon voor een speciale prijs
f 850,- vertrek 8/9
nog 8 plaatsen vrij!
Kristal Reizen. Garantie
voor een fijne vakantie. Bel
073-131491 gratis reisgids.

TOURCARAVAN i.z.g.st.
o.a.: Fedon 126 '87
f.3.950,-; Corgere 360 '83
f.4.500,-; Kip 460 '80
f.3.250,-; Sting 550 '81
f.2.250,-; Roda '81
f.1.950,-; Eifeland 320 '77
f.1.700,-; Dethlefs 8 mtr.
tandemasser '83 f.6.250,-.
Vrouwwagen Alpenkreuzer
f.700,-. 84. 045-323178.

In/om de tuin
Stevige TUINSCHERME
op maat. Ook voor al uw
overig geïmpregneerd hout:
Impreg Tuinhout BV, in de
Cramer 18, Hrt. 045-717733.

KINDERKOPPEN alle soor-
ten, goedkope dan in Ned.
Zuidland 09-32.89.611290.

Opleidingen

Op Dansles!
Reserveer nu uw plaats bij:

Dansinstituut
Rien en Betty Decker
Hubertusstraat 77, Beek.
☎ 046-373273. Zondag 5 sept. open dag vanaf 19.00 uur.
Geopend voor alle belangstellenden.

Verkeersschool
LEO Creemers
Hoe snel wilt u uw rijbewijs?
Flexibele opleiding van
ANWB en Bovag-erkende
verkeersschool Theo van
BENTUM laat elke cursist
zijn of haar eigen tempo be-
palen. Voor het motor, auto,
vrachtauto-rijbewijs. Tussen
2 wkn. en 3 mnd. kan ieder-
een slagen. Tev. chauff-
eursop- en motorverhuur.
Voor inl. Nieuwstr. 86,
Hoensbroek. 045-217487,
fax. 045-223370.

Een PICCOLO in het Lim-
burgs Dagblad helpt u op
weg naar snel succes. Bel:
045-719966.

SPAANSE les, individueel of
in groepjes. Inl. 045-459938.

Rijles
Hoe snel wilt u uw rijbewijs?
Flexibele opleiding van
ANWB en Bovag-erkende
verkeersschool Theo van
BENTUM laat elke cursist
zijn of haar eigen tempo be-
palen. Voor het motor, auto,
vrachtauto-rijbewijs. Tussen
2 wkn. en 3 mnd. kan ieder-
een slagen. Tev. chauff-
eursop- en motorverhuur.
Voor inl. Nieuwstr. 86,
Hoensbroek. 045-217487,
fax. 045-223370.

Chaufeurs-
diploma
Opleiding startdatum
4 september a.s.
Motor opleiding
3-daagse cursus.
Auto 8 of 10 dagen of
8 of 10 weken.
Theorie-opleiding 2 dagen,
start 18 oktober.
Ook voor vrachtauto,
aanhangwagen, oplegger en
bus-rijbewijs. Reeweg 139,
Landgraaf. ☎ 045-312558.

Beit de Vakman
Riet en BIEZENSTOELN,
repareren f.50,- p.st. met
garantie. Tel. 043-435781 b.
g.g. 646819.

STOELMATERIJ ver-
nieuw rieten- en biezen-
stoelen m. gar. 045-418820.

NEW LOOK BV Schaasberg
Gevelreining, uitkappen
voegen, steigerverhuur. Tel.
045-312154 of 045-312709.

Diepvries en KOELKAST-
REPARATIE zonder voor-
kosten. Bel Geelen 046-
745230, 24 uurs-service.

Zonnebank/-hommel
Nieuw! Pas geopend de
grootste zonne-vakse-
pialzaak in de regio:
GOERGEN zonnemees-
ter. Ook steeds met specia-
le openingsaanbiedingen.
Alles met 3 jaar garantie.
Rijksweg Noord 97, Sittard
046-583002 (oude pand
Smeco t.o. ziekenhuis).

Computers
!!!!!! ATARI koopjes!!!!
Drumkit lps-004 voor laser
SLM804 p. f.199,-. color-
plotter pennen f.7,95.
Lynx spelcomputer f.129,-.
AAA Winkel, Brunsum.

!!!!!! ATARI koopjes!!!!
Lynx spelcomputer f.129,-.
AAA Winkel, Brunsum.

Te koop gev.
Wij betalen de hoogste prijs
voor al uw oude METALEN.
Gebr. Swinkels, Beitel 74,
Heerlen. 045-422025.

De hoogste prijs voor oude
METALEN. Irik metaalhand-
el, Pappereijans 38, Heer-
lenheide. 045-212913.

Kachels/warmtepomp
GAS-, houtkachels, f.500,-
zomerkorting. Kachelsmid,
Walem 21. ☎ 04459-1638.

Dames,
wil je ook van je laten horen?
Bel dan 010-4953079. Dan
ben je te beluisteren op onze
adressenlijst: 06-9688.
(100 cpm)

Night Life
Escorts
vraagt met spoed leuke
sportieve meisjes. Full-time
of part-time. Werkdagen in
overleg. Tev. goeduitziende
jongen gev. 06529-87054.

Exclusieve club te Hou-
tven-Beilg, zoekt VROU-
wen voor achter buffet. Belen na
12.00 uur 's middags. Tel.
09-32.11602729.

Exclusieve club zoekt klasse
DAMES wegens drukte.
Zeer hoge verd. Van ma. tot
vr. 13.00-01.00 uur. Intern
mog. Tel. 09-32.11602729.

06-Gay Café Limburg
75 ct. p.m. Nu direct contact met iemand
uit je eigen regio 06-320.327.55

Sex-oproepen
snel en discreet, 100 cpm.
06-340.340.77

Nymf Linda
Geniet v. 2 kanten 100 cpm
06-320.320.14

!!! Grieks !!!
Marcha v. achter 100 cpm
06-9618

Tieners 18 jr
06-320.320.10
Lesbi., 06-320.321.10
Lesbi., 06-320.320.50
Of 06-9639 100 cpm.

Ruige Griekse sex 100 cpm
06-320.320.06

Druppels kaarsvet 100 cpm
06-320.330.70

Lolita's sexparadijs 100 cpm
06-320.320.07

Nog geen 18?
Jammer dan TABOE
HOMO Zuid Nederland.
06-340.330.42 f.1 p.m.

Ze deed open voor de jonge.
Onder haar badjas was ze
naakt. Kom hier lekkere knul,
pak ze maar 'n lekker beet.
(1 gpm.)
06-340.350.60

Grieks & Dating 100 cpm
06-320.325.06

Naakt meisje
v. 18 jr. zakt langzaam door
haar knieën, ze zit bovenop
hem. Is dit nu een standje.
06-340.340.21 (1 gpm.)

Perverse sex m.
jonge vrouwen
06-340.340.90
(1 gpm)

Ja, ik wil graag slagen, moe-
t ik dan m'n

Broekje
uittrekken? Maar meneer
wat doet U nu?
06-340.340.30 (1 gpm).

Nee, ik wil niet naakt
touwjespringen zo

de turnster
want dan huppen m'n ... zo
op en neer. 06-340.

Overeenkomst tussen Vecai en CLT RTL5 mag op de kabel

Van onze rlv-redactie

HEERLEN - CLT en de Vecai, de koepel van kabelexploitanten, hebben overeenstemming bereikt over de doorgifte van RTL5. Nu er een overeenkomst op tafel ligt, kunnen de afzonderlijke

kabelmaatschappijen contracten met RTL5 afsluiten.

Het nieuwe station begint zaterdag 2 oktober met uitzenden. De modelovereenkomst voorziet in een doorgifte van het commerciële station voor een periode van drie jaar.

De onderhandelingen tussen de Vecai en CLT liepen al enige tijd. Twistpunt tussen beide partijen was lange tijd de financiële kant van de zaak.

CLT wilde niet betalen voor het uitzenden via de kabel. De Vecai daarentegen wilde juist geld zien van het station.

CLT is uiteindelijk door de knieën gegaan en betaalt in het eerste jaar de kabelmaatschappijen 35 cent per abonnee. Het tweede en derde jaar is dat bedrag 12 cent.

Musical Kruimeltje op tv

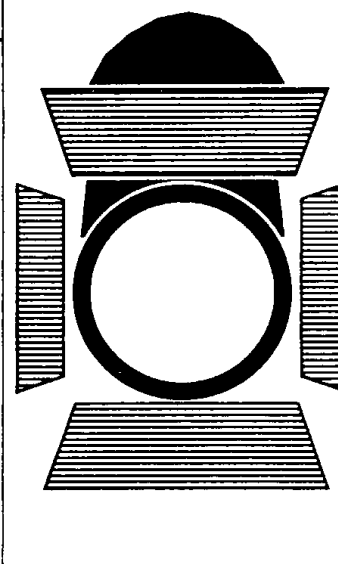
Van onze rlv-redactie

ZALTBOMMEL - Veronica maakt opnamen van de musical Kruimeltje, die het Jeugdtheater Hofplein in Rotterdam afgelopen najaar en in het voorjaar van 1993 heeft gepresenteerd. Het wordt echter geen toneelregistratie.

De musical wordt opgenomen 'op lokatie' in Zaltbommel.

Het verhaal van de schrijver Cris van Abkoude speelt in de jaren '20. Hij situeerde het straatjochie Kruimeltje, dan uiteindelijk zijn ouders terugvindt, in Rotterdam.

Maar daar bleek de sfeer van zo'n zeventig jaar geleden echter niet meer te vinden. Veronica is daarom uitgeweken naar Zaltbommel waar tot en met 4 september de buitenopnamen worden gemaakt. Vooral de Kerkstraat in die plaats voldoet - met enkele aanpassingen - aan het straatbeeld van de jaren '20.

Gouden Lepelaar voor Vara's Letty Kosterman

BAARN - Vara-programma-maakster Letty Kosterman heeft zondag de Gouden Lepelaar opgespeld gekregen door de voorzitter van de Vogelvereniging Nico de Haan. Dat gebeurde in kasteel Groeneveld in Baarn, waar Kosterman voor de laatste keer het natuur- en milieuprogramma Vroege Vogels presenteerde.

De Vara-presentatrice kreeg de onderscheiding voor haar inzet voor de dieren in het algemeen en voor de vogels in het bijzonder. Tijdens de rechtstreekse uitzending - voor de eerste keer met publiek - kreeg Kosterman bovendien een zogenaamd geboeket, dat zijn biologisch geteelde bloemen. Kosterman is de eerste die zo'n boeket kreeg; pas deze week worden dergelijke bloemen voor het eerst geveild.

Letty Kosterman (58) heeft ruim 30 jaar bij de Vara gewerkt. Ze presenteerde programma's als Rotonde, ZO, Hallo hier Hilversum, de Rode Draad, Zo was het en Dit is uw leven. Op haar 35ste begon ze met succes aan een universitaire studie Spaanse taal- en letterkunde.

● Ria Bremer presentatrice van 'Via Ria'.

'Via Ria' vervangt Service Salon

HEERLEN - Avro's Service Salon verdwijnt en daarvoor in de plaats komt in het winterseizoen 'Via Ria' op de televisie. Het programma, dat wordt gepresenteerd door Ria Bremer, wordt op maandag-, dinsdag- en woensdagmiddag uitgezonden.

Het publiek in de studio en de kijkers thuis kunnen in de uitzending steeds direct reageren op de gesprekken met gasten. De onderwerpen zullen onder meer betrekking hebben op opvoeding, relaties, gezondheid en andere zaken die over het algemeen dicht bij de mensen staan, aldus de Avro. Amanda Spoel en Simone Wiegels, de presentatrices van Service Salon, zouden eventueel terecht kunnen bij andere Avro-programma's. Met hen zijn op het moment besprekingen gaande.

● Letty Kosterman (58) werkte meer dan dertig jaar bij de Vara.

D'Ancona verricht 'opening' dag-tv

Van onze rlv-redactie

HILVERSUM - Minister d'Ancona van WVC heeft gisterochtend de officiële 'opening' verricht van de Nederlandse dag-tv in het Radio 3-programma Breakfast Club, dat voorlopig ook (van 7.30 tot 8.00 uur) wordt uitgezonden via de televisie. De minister benadrukte opnieuw dat de publieke omroepen alleen met hechte samenwerking een muur tegen de concurrentie kunnen opbouwen, verklaarde zij tegenover Jeanne Kooijmans van de KRO.

Het was de eerste dag nog een beetje wennen voor iedereen. Niet alleen voor de kijkers, maar blijkbaar ook voor de NOB-technici. Bij het Journaal van negen uur werd een enkel (nauwelijks storend) regiefoutje gemaakt.

Voor het overige is dag-tv te vergelijken met een gewoon tv-avondje. Het aantal herhalingen is tamelijk groot.

Voor de oudere kijkers die gewend waren aan de ochtendgymnastiek van vroeger via de radio, zal het zeker flink wennen worden. Nadat het eigentijdse fitness-programma Total Workout (10.00 uur) was afgelopen, verschenen een aantal ingewikkelde schema's in beeld. Het bleek te gaan over de hartslag van mensen na een bepaalde lichamelijke inspanning. Daarboven stond - in zeer helder Nederlands - geprojecteerd 'Cardiovasculaire streef-zone'. Welke kijker zal weten wat daarmee wordt bedoeld?

Overigens zijn er nog geen kijkcijfers van de eerste dag bekend, omdat Kijk- en Luisteronderzoek steeds per maand meet.

● Janny Fijnvandraat blijft de tv-actualiteitenrubriek ook in de toekomst verder presenteren.

Foto: DIJKSTRA

Conflict tussen Fijnvandraat en EO gesust

Van onze rlv-redactie

HILVERSUM - De Evangelische Omroep heeft de rel gesust rond Tijdsein-presentatrice Janny Fijnvandraat, die zich in een interview met het opinieblad Elsevier negatief uitliet over de opvattingen binnen de EO en het christendom.

Volgens programmadirecteur A. de Boer neemt de omroep geen maatregelen tegen Fijnvandraat.

"Zij blijft in het komend seizoen onze actualiteiten presenteren." In het bewuste artikel vertelt Fijnvandraat onder meer dat christenen de slechtste reclame voor Christus zijn.

"We hebben een gesprek gehad over de kwestie en zij neemt afstand van de citaten in het verhaal. Ze herkende zichzelf niet in het verhaal. Daarmee is de zaak tussen de EO en Janny afgedaan. We zullen nog wel contact opnemen met Elsevier."

● Frank Aendenboom: 'Ik denk nog altijd dat de praktijk de beste opleiding is voor een acteur.' Foto: GPD

Veel eigen produkties in nieuwe seizoen

EO vult christelijke feestdagen op tv in

Van onze rlv-redactie

HILVERSUM - De Evangelische Omroep neemt met Kerstmis, Pasen en tijdens andere christelijke feestdagen de televisieuitzendingen op Nederland 2 op zich. In ruil daarvoor krijgen de netpartners Tros en Veronica komend jaar zendtijd van de EO op de woensdagmiddag en -avond om zo dagelijkse soapseries uit te kunnen zenden. Dat maakte Arie van der Veer, voorzitter van de EO, bekend tijdens de presentatie van de winterprogrammering van de omroep.

Van der Veer liet weten dat ondanks de tot standkoming van een gezamenlijk actualiteitenblok van EO, Tros en Veronica er 'nooit sprake zal zijn van één grote gezamenlijkheid' op het tweede net. "Een net-identiteit op Nederland 2 is er niet. Of die identiteit zou je moeten omschrijven als Tros en Veronica als grote publiekstrekken en de EO daartussen voor de identiteit en de pluriformiteit. Niet als een steen op de maag maar als het zout in de pap."

De EO wil geen enkele concessie doen op het gebied van haar identiteit. Binnen het gezamenlijk actualiteitenblok op Nederland 2, dat 2 Vandaag gaat heten, houdt elke omroep op haar uitzenddagen de eindverantwoordelijkheid over de uitzending en de onderwerpeuze. De presentatie is op die dagen ook in handen van de afzonderlijke omroepen.

"Wij blijven de onderwerpen vanuit onze visie maken," aldus programmadirecteur Andries Knevel. Voor de EO is een gezamenlijke redactie voor het actualiteitenprogramma uitgesloten. Om die reden stemde de omroep vorige week in het NOS-bestuur ook tegen het plan om de pieken op Radio 1 door een gezamenlijke redactie van alle om-

roepen te laten vullen. Van der Veer: "Wij zien best in dat het overduidelijk is om vier verschillende correspondenten in een stad te hebben en dat het niet goed is dat vijf verslaggevers rond Lubbers hangen. Maar om de pieken te laten vullen door een gezamenlijke redactie die onder de vlag van de NOS werkt, gaat ons te ver. We hechten belang aan pluriformiteit. Ook tijdens de pieken."

De Evangelische Omroep gaat zich samen met Tros, KRO en Avro, die eveneens tegen het Radio-1-plan stemden, buigen over een alternatief. Dat alternatief lijkt weinig kans van slagen te hebben. Het NOS-bestuur heeft - zij het met een krappe meerderheid - groen licht gegeven voor het vormen van een piekenredactie.

Het Traject

De EO is zich er kennelijk goed van bewust dat de waarderings-

en kijkcijfers zich in gunstige zin ontwikkelen als de kijkers eigen produkties voorgeschoteld krijgen. Het komende seizoen wordt het tv-aanbod van de EO dan ook gedomineerd door programma's, die in eigen huis - of door een externe producent - zijn gemaakt.

Op 6 oktober start het programma Het Traject. Zeven jongeren uit zeven verschillende EG-landen worden met bus en camera op pad gestuurd voor een reis door hun geboorteland. De jongeren gaan onder andere samen op zoek naar elkaars culturen. Nieuw is ook de zestiendelige serie Het kinderziekenhuis, als vervolg op de succesvolle reeks Het ziekenhuis. Waarmee duidelijk wordt dat ook de EO niet om reality-tv blijkt heen te kunnen. Het kinderziekenhuis wordt opgenomen in het Sophia Kinderziekenhuis in Rotterdam. Overigens blijkt de EO nogal verzet op medische onderwerpen: in het voorjaar start Medische missers, een

programma waarin Bert van Leeuwen met patientengroepen en medici in discussie gaat over medisch falen.

De EO stort zich met het programma Uitvinders in de wereld van de Willy Wortel-achtige types. Er komen verschillende uitvinders aan bod: mensen die in een stoffig, donker schuurtje aan hun uitvinding werken en anderen die een high-tech laboratorium hebben en denken het Ei van Columbus te hebben uitgevonden. Galg en Rad is een nieuw praatshow-achtig (opvoedkundig) programma. Jeugdige en volwassenen acteurs laten in een rollenspel zien hoe ouders en kinderen met elkaar omgaan.

Kinderkrant

In het voorjaar brengt de EO het jongerenprogramma Onwijs. Elke week wordt een groep jongeren bij elkaar gezet en krijgen

de jongelui de gelegenheid hun vooroordelen over allerlei zaken te spuien. Kinderkrant - het kinderprogramma - verdwijnt. Daarvoor in de plaats komt Het zevende venster, voor kinderen rond de negen jaar.

Succesvolle programma's keren vanzelfsprekend terug: Peter (het hoogst gewaardeerde levensbeschouwelijke programma) staat weer op het wintermenu. Peter Scheele confronteert mensen op straat met vragen die hen aan het denken zullen (kunnen) zetten. Fifty-Fifty met Henk Binnendijk komt eveneens terug. Uitgenodigd voor een gesprek zijn de zeezeiler Henk de Velde, Rob de Nijs, advocaat Moszkowicz en actrice Hetty Heijting. Ook de kwis Multiple choice wordt wegens succes geïnterpreteerd. Dat geldt ook voor het programma voor de vrouw, Vrouw zijn en voor Het elfde uur, waarin EO-directeur Andries Knevel telkens drie gasten interviewt.

Hoofddrol voor Frank Aendenboom in tv-serie 'De bossen van Vlaanderen'

'Ik ben absoluut geen autoritair type'

DOOR CARLOS ALLEENE

OOSTENDE - In de tv-reeks 'De bossen van Vlaanderen', momenteel te zien op maandagavond bij de Tros, speelt Frank Aendenboom de rol van Ridder de Bellicourt. Zijn belangrijkste oponent is Constant Reynaert, alias Jo De Meyere. De BRTN zond 'De bossen van Vlaanderen' al in het najaar van 1991 uit.

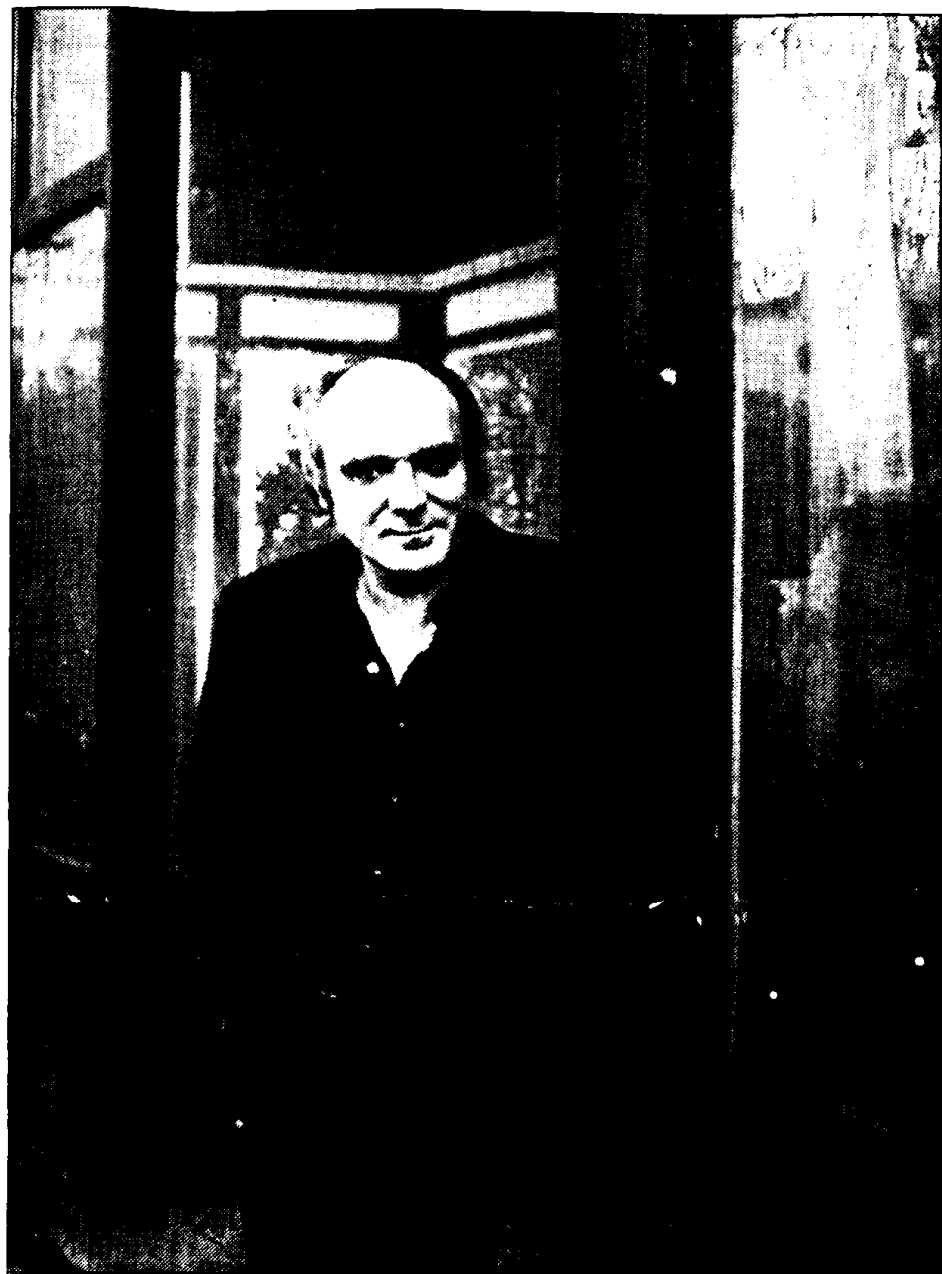
De serie haalde toen een hoge kijkdichtheid. Het scenario is van de hand van de in 1992 overleden Vlaamse scenarist Rudy Geldhof. Omdat talloze kijkers moeite hebben met het Vlaams in de serie heeft de Tros gezorgd voor ondertiteling. Frank Aendenboom is bepaald geen groot-sprakig type, formuleert sober en vindt dat er over acteren uiteindelijk niet zoveel te vertellen valt.

Hij heeft talloze keren een autoritair zak gespeeld. Ruwe bolster, blanke pit? Hij corrigeert meteen zijn imago, zegt dat hij in de film 'Vrijdag' van Hugo Claus geen autoritair type heeft gespeeld. "Ik ben absoluut geen autoritair iemand. Je moet als acteur een rol spelen en soms kom je als een norse kerel over. Luister, ik ken veel autoritaire mensen die ogenschijnlijk

uiterst minzaam in de omgang zijn. Schijn bedriegt, neem dat van me aan. Voor de rol in 'Blueberry Hill', een film van Robbe De Hert, heb ik me laten inspireren door een kerel die in mijn jeugd provisor in het atheneum van Oostende was. Dat was indertijd met de meeste van die kerels het geval, zij waren het die de tucht in een school moesten handhaven. Privé waren dat soms aardige mensen, maar op school regeerden ze met de roede."

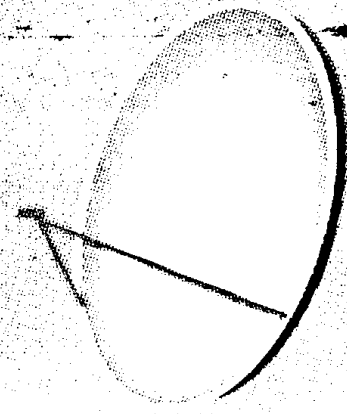
"Mijn tijd op een kostschool heeft zeker sporen nagelaten. Ik herinner me nog de tijd dat ik op het Onze-Lieve-Vrouwcollege in Antwerpen verbleef. Er heerste daar een vreselijk streng regime dat ik gelukkig maar twee jaar heb moeten ondergaan. Ik haat nog altijd alles wat met macht te maken heeft. Dat is trouwens een van de redenen waarom ik geen les geef en ik niet regisseer. Ik kijk tevens op de politiek neer en haat iedereen die naar macht streeft. Mensen die op geld en macht geilen vind ik vreselijk."

Al heel vroeg kreeg ik de kans om aan een BRTN-feuilleton mee te werken. Dat was al in 1961 met Tjil Uilenspiegel, het eerste drama dat door de BRTN werd verfilmd. Ik heb toen van alles en nog wat gedaan: niet te tellen figuratierolletjes, ik was de assistent van Bert Struys, enzovoort. Het jaar daarop kwam Zanzibar, gevolgd door Johan en de Alverman in 1965."

"Als jong acteur wilde ik de wereld veroveren. Zo'n houding is noodzakelijk als je in dat beroep iets wil bereiken. Theater is een vak waar de praktijk uitermate belangrijk is. Theater is geen wetenschap. Je kunt alleen al doen: een vak goed leren. Ja toch? Ik denk nog altijd dat de praktijk de opleiding is voor een acteur. Daarbij kunnen in het beste geval nog mensen komen die hem interessante zaken vertellen. Vandaar dat ik nogal wat belang hecht aan de verhouding meester-gezel. In het theater komt de vakopleiding in de eerste plaats. Theater maken is geen universitaire bedoening. Dat geldt eveneens voor regisseurs. Een goede regisseur zal zich bijvoorbeeld als vakman slechts kunnen ontpoppen als hij veel montages heeft gedaan. Kortom, acteren kun je niet leren, je moet het doen."

"Overigens: als debuterend acteur zou ik er nie aan denken om bij een vast gezelschap te gaan. De tijden zijn veranderd. Wie had eind jaren vijftig, begin jaren zestig durven te denken dat een contract van onbepaalde duur nauwelijks nog van tel is. De werkomstandigheden zijn intussen totaal veranderd."

07.00 **Journal.**
07.07 **Alles kits.** Gevarieerd kinderprogramma. Met om:
07.07 **Pluizerd.** Animatieserie.
07.33 **Breakfast club.**
08.00 **Journal.**
08.05 **Boggle.** Spelprogramma.
08.33 **I love Lucy.** Comedyserie.
09.00 **Journal.**
09.07 **Wijnwereld Spaanse wijnen.** Cursus over wijnen. Afl. 1.
09.32 **Het grote dierenrijk.** (herh.).
09.57 **Uitz. politieke partijen:** PvdA.
10.00 **Work out.** Lichaamstraining.
10.16 **Boike de beer.** Kinderserie.
10.24 **Ken je de witneusmakako.**
10.49 **Dingbats.** Quiz. (herh.).
11.13 **(TT) Stopwatch.** (herh.).
11.42 **(TT) In kort geding.** (herh.).
12.09 **(TT) Tros Aktua special: Het** **lijk van Hitler.** Documentaire.
13.00 **(TT) Journal.**
13.07 **VPPO's dagtv.** Met om:
13.07 **Wicked Willie.** Animatieserie.
13.14 **Polderweg 206, twee onder** **een kap.** Documentaire.
13.39 **Final stage.** Kort drama.
14.11 **Dockshoek.** Documentaire.
14.40 **Wicked Willie.** Animatieserie.
14.46 **The space between the door** **and the floor.** Kort drama.
15.11 **Duikers cineac.** Documentaire.
15.32 **Je suis votre voisin.**
15.53 **Wicked Willie.** Animatieserie.
16.00 **(TT) Journal.**
16.05 **Ja, natuurlijk.** Natuurfilmserie.
16.58 **Asterix en Cleopatra.** Film.
18.15 **Sesamstraat.** Kinderprogramma.
18.32 **Het grote dierenrijk.** (herh.).
19.02 **The arctic.** Natuurfilmserie over **het leven op de Noordpool.** Afl. 7.
19.31 **Growing pains.** Comedyserie.
20.00 **(TT) Journal.**
20.25 **Sherlock Holmes and the lead-** **ing lady.** Engelse detectiveserie.
21.17 **Televisier - special.** Serie the- **matische documentaires.**
21.48 **Hercule Poirot.** Misdaad.
22.44 **Klaziën uit Zalk.** Reportages. **Afl.: Klaziën en de politie.**
23.13 **Open Amer. tenniskampioen-** **schappen.** Rechtstreeks.
00.30 **Journal.**
00.35-00.40 **Nieuws voor doven.**

Veronica
13.00-13.07 **Nieuws voor doven en** **slachtofferen.**
14.00-15.00 **Het vragen uur.** Weke- **lijks verslag van het vragen uur in** **de Tweede Kamer.**
16.00-16.05 **(TT) Journal.**
17.05 **After school special.** **Amerikaanse serie educatieve films.** **Afl.: Stoned.**
18.00 **Journal.**
18.00 **Journal.**
18.50 **Empty nest.** Amerikaanse co- **medyserie. Afl.: Een feestelijk diner.** **De herinnering aan Thanksgiving van** **twee jaar geleden staat iedereen nog** **vers in het geheugen. Totdat de familie** **probeerde te herinneren wie nu ei-** **genlijk de kalkoen heeft laten aan-** **branden.**
19.20 **Veronica film & video.** **Filmmagazine. Presentatie: René** **Mioch.**
19.45 **De Staatsloterij Show op loka-** **le.**
19.55 **Why me?** Amerikaanse kome- **die uit 1989 van Gene Quintano.** **Tijdens de bezetting en plundering** **van Constantinopel, eeuwen gele-** **den, is een enorme, kostbare robijn-** **ring gestolen. Nu, honderden** **jaren later, krijgt de Amerikaanse re-** **gering de ring van een anonieme** **schenker. Nog voor de overdracht** **wordt de ring weer gestolen en van** **alle kanten wordt de jacht op de ring** **geopend.**
21.25 **(TT) Veronica goes Asia.** Reis- **verslagen. Vandaag: De Filipijnen.**
21.55 **Nieuwslijn.** Actualiteitenrubriek.
22.25 **Privé-detective Zorc (Zorc -** **Der Mann ohne Grenze).** Duitse ac- **tie-serie. Afl.: Tim.** **Zorc en Sharon worden door een** **groep voortvluchtige jongens aange-** **vallen. Zorc biedt hun zijn hulp aan** **en Sharon zegt van de gelegenheid** **gebruik te maken om de neo-nazi's te** **leren kennen. Eén van de jongens** **vermoedt een val en vlucht met hun** **auto.**
23.20 **Reclame en promotie.** Voor- **lichtingsprogramma.**
23.25-23.30 **Journal.**

NOS
08.53-09.00 **Nieuws voor doven en** **slachtofferen.**
16.45 **Open Amerikaanse tennis-** **kampioenschappen.** Samenvatting.
18.00 **Journal.**
18.18 **Antilliaans verhaal.** Serie. **Afl. 6: Uren van waarheid.**
18.51 **(TT) Lingo.** Spelprogramma.
19.19 **Van gewest tot gewest.** **Regionaal magazine met een terug-** **blik op de beginjaren van deze ru-** **briek.**
Vandaag: Noord-Brabant in zwart-wit **met 'Luciferfabriek in Eindhoven'** **(1967) en 'Breughelheesten in Heeze'** **(1969).**
19.53 **Brooklyn bridge.** Serie. Afl. 13: **Get a job.** **Sid besluit zijn bedrijf uit te breiden** **en in de catering business te gaan.** **Hij huurt Alan, Warren en Benny in** **om te bedienen op een huwelijksre-** **ceptie, maar ziet het feest al snel** **mislukken. Dus worden Jules en** **George ingeschakeld.**
20.18 **NOS-dans: Dancing.** Serie **over dansvormen in verschillende** **culturen. Afl.: Klassiekers.**
21.20 **Elegy.** Portret van deze solan- **den van choreograaf en danser** **Douglas Wright uit Nieuw-Zeeland.**
21.30 **Terug naar de Barok.** 4-delige **documentaireserie over muziek uit de** **17e en 18e eeuw. Afl. 1: Zoektocht** **door de 17e en 18e eeuw.**
22.00 **(TT) Journal.**
22.15 **Sportjournal.**
22.30 **Nova.** Actualiteitenprogramma. **Presentatie: Paul Witteman.**
23.00 **Den Haag vandaag.** **Parlementaire rubriek.**
23.15 **Trekking dagelijksse lotto.**
23.16 **Tribeca.** Serie. **Met: Philip Bosco, Joe Morton e.a.** **Afl. 7: The loft.** **Lia, Ira en Steven zijn net afgesu-** **deerd en verlaten hun veilige wereld** **om in de grote stad hun geluk te** **beproeven. Goede woonruimte vinden** **is moeilijk, overleven is echter heel** **iets anders.**
00.00-00.05 **Nieuws voor doven en** **slachtofferen.**

06.00 **Hei elei kuck elei.**
06.30 **RTL Classique.**
07.00 **Nieuws.**
07.05 **Scoby Doo.**
07.30 **Nieuws.**
07.35 **Yogi Bear.**
08.00 **Nieuws.**
08.06 **The bold & the beautiful.**
08.30 **Nieuws.**
08.35 **Santa Barbara.** Soap. (herh.).
09.00 **Nieuws.**
09.10 **Goede tijden, slechte tijden.**
09.35 **Goede tijden, slechte tijden.**
10.05 **As the world turns.** Serie.
10.50 **Sons & daughters.** (herh.).
11.15 **The famous Teddy Z.** (herh.).
11.45 **RTL shop.** RTL club shopping.
11.55 **Clip van de dag.**
12.00 **Telekids.** Kinderprogramma.
13.00 **Action in the North Atlantic.** **Amerikaanse speelfilm uit 1943.** **Een Amerikaanse tanker met olie aan** **boord wordt op de Noord Atlantische** **Oceaan onder torpedovuur genomen.** **Het lukt de bemanning het schip te** **verlaten. Na elf dagen op zee rond-** **gedobberd te hebben, komt de red-** **ding. Eenmaal terug in New York** **monstert de bemanning aan op een** **ander schip, dat als bestemming** **Moermansk heeft. Maar ook deze** **keer wordt het schip aangevallen.**
15.15 **General Hospital.** Soapserie.
16.00 **Santa Barbara.** Amer. soap.
16.25 **The Oprah Winfrey show.**
17.10 **Love boat.** Amer. serie. (herh.).
18.00 **Zes uur nieuws.**
18.20 **RTL club.**
18.35 **The bold & the beautiful.**
19.00 **Rad van fortuin.** Spel. (herh.).
19.30 **Avondnieuws.**
20.00 **Goede tijden, slechte tijden.** **Nederlandse dramaserie.**
20.30 **Hittingo.** Showprogramma.
22.00 **Klassgenoten.** Vanavond: Paul **de Leeuw.** (herh.).
23.00 **Mistral's daughter.** miniserie.
00.00 **Laatste nieuws.**
00.15 **The Oprah Winfrey show.** **Amerikaanse talkshow. (herh.).**
01.00 **As the world turns.** (herh.).
01.45 **General Hospital.** (herh.).
02.30 **De thuiswinkel.**
03.00 **Nachtprogramma.**

17.00 **William Tell.** 24-delige Amer.- **Fransje jeugdserie. Afl. 2: Geboorte-** **recht.**
17.30 **Draaimolen.** Kinderprogramma.
17.40 **Jacek.** Korte jeugdfilm.
17.55 **Tik tak.** Animatieserie. Afl. 243.
18.00 **Journal.**
18.10 **Mool en meedogenloos** **(The** **bold and the beautiful).** Afl. 759.
18.35 **Top Score.** Spelprogramma.
19.03 **Buren** **(Neighbours).** Australi- **sche serie. Afl. 1184.**
19.25 **Lottowinnaars en overzicht.**
19.30 **Journal en sport.** Aansl.: Me- **dedeling van de Vlaamse regering.**
20.05 **De drie wijnen.** Spelprogramma.
20.40 **Margriet.** Talkshow.
21.35 **Married with children.** Come- **dyserie. Afl. 82: We'll follow the sun.**
22.00 **I.Q.** Quiz.
22.30 **Vandaag en sport.**
22.55 **Simenon.** Portret van deze in **Luik geboren Belgische schrijver, die** **wereldberoemd werd met o.a. zijn ro-** **mantiguur Margriet.**
23.30-23.35 **CoDa.** The Brussels Vir- **tuos spelen eerste deel uit Hobo-** **kwartet in F, KV 370 van Mozart.**
18.50 **Journal.**
19.00 **Mexico.** 4-delige documentaire- **serie over de geschiedenis van Mexi-** **co. Afl. 2: Vandaag aandacht voor de** **pre-colombische beschavingen** **zoals de Azteekse cultuur.**
19.30 **Het kapitaal** **(Capitol).** Afl. 605.
19.53 **Benny Hill.** Engelse humor.
20.00 **Het interbellum: Paul Van Os-** **tayen.** Portret van de meest inter- **nationaal gerichte Vlaamse dichter** **Paul Van Ostayen.**
20.25 **Kijk uit!**
20.30 **De groene pracht van Europa.** **12-delige Franse documentaireserie** **over natuurschoon in Europa. Afl. 9:** **Europee souteraine.**
21.30 **Journal en sport.**
22.00-23.35 **Everybody wins.** En- **gels-Amerikaanse speelfilm uit 1989.**

16.35 **Vacaturebank.** 16.50 **Nouba** **nouba.** Kinderprogramma met teken- **films. 17.50 Clemence Aletti, 5-delige** **serie. Afl. 2: 18.50 Monsieur Belvedere.** **Serie. Afl.: Sans parole. 19.15 Clip dy-** **nam'hit. 19.20 Joker - en lotto-trekking.** **19.30 Nieuws. 20.15 Jeu des 40 ans.** **Spelprogramma rond het 40-jarig be-** **staan van de Franstalige omroep in** **België. 21.10 Jour de guerre. Docu-** **mentaireserie over WO II in België.** **Afl. 39: 22.20 Planète des hommes: La** **nuit des Indiens pumés. Documentaire** **over Indianen in Venezuela en hun** **ambities. 23.25 Les enfants de Leonar-** **do: T.G.V. Wetenschappelijk magazi-** **ne. 00.00 Weerbericht en laatste** **nieuws. 00.15-00.20 24 H sur les mar-** **chés. Beursberichten.**

19.30 **Nieuws** **(tevens in gebarentaal)** **en weerbericht. 20.10 Zie België/** **RTBF 1. 22.20-22.55 Nieuws en** **beursberichten.**

06.00 **Ochtendprogr.** 11.55 **Nieuwsflits.** **12.00 La chance aux chansons. Amu-** **sementsprogr. 12.40 Weerbericht.** **12.45 Zwitsers nieuws. 13.15 Pau de** **banane. (herh.). 13.40 Les voies du** **l'avenir. Reportage met de wetenschap-** **Joël de Rosnay over de ingrijpende** **technologische veranderingen aan het** **begin van de 21e eeuw. 16.00 Nieuws.** **16.15 Vision 5. Magazine. 16.25 40x** **l'ombre. Amusementsprogr. 18.30** **Nieuws. 19.00 Persoverzicht. 19.05 Le** **jeu des dictionnaires. 19.25 Clin d'oeil.** **19.30 Belgisch nieuws. 20.00 Le che-** **min des écoliers. Magazine. Vandaag:** **Cambodia. 20.30 Tell quel. Maatschap-** **pelijk magazine. 21.00 Nieuws en in-** **tern. weerbericht. 21.40 Envoyé spé-** **cial. Magazine met reportages. Met** **onderleiding. 23.15 Frou-frou. Maga-** **zine. Gast: Lova Moor. 00.10 Nieuws.** **00.25 Reflets images d'ailleurs. Maga-** **zine. (herh.). 01.30 La chance aux** **chansons. Amusementsprogr. (herh.).** **02.00 La route des vacances. 02.25** **Vision 5. 02.35 40x l'ombre. Amuse-** **mentsprogr. (herh.). 04.35 Le chemin** **des écoliers. Magazine. (herh.). 05.05** **Tell Quel. Magazine. (herh.).**

06.00 **Ochtendprogr.** 12.30 **Nieuwsflits.** **12.35 Benvenuto sulla terra. Serie.** **13.30 Nieuws. 13.55 TG 1. Tre minuti** **di... 14.00 Eurovisie. 16.00 Notre Da-** **me. Speelfilm. 18.00 Nieuws. Aansl.:** **Appuntamento al cinema. 18.15 Cose** **dell'altro mondo. Serie. 18.40 Lenny.** **Serie. 19.10 Good morning, Miss Bliss.** **Serie. 19.50 Weerbericht. 20.00** **Nieuws. 20.30 TG 1 Sport. 20.40** **Quark speciale. 21.40 Los divinos.** **Deel 1. 22.50 Nieuws. 22.55 Los divi-** **nos. Deel 2. 23.30 Venezia Cinema** **'93. 00.00 Nieuws. 00.30 Mezzanotte e** **dintorni. 01.00 L'avventura è l'avventu-** **ra. Speelfilm. Aansl.: Nachtprogramma.**

07.00 **Breakfast television.** 10.05 **Clo-** **wing around. Jeugdserie. 10.35 Why** **don't you? 11.00 Nieuws. 11.05 Play-** **days. 11.25 Get your own back. Spel-** **programma. 11.45 Muziek met o.a.** **Duran Duran en Texas. 12.00 Nieuws.** **12.05 Carol and Co. 12.30 Buidelie-** **ren in Australië. 13.00 Nieuws. 13.05** **Reis door het Britse koninkrijk. 13.30** **Pebble Mill encore. Talkshow. 14.00** **Nieuws. 14.30 Neighbours. 14.50** **Going for gold. Quiz. 15.15 Campbell's** **kingdom. Speelfilm uit 1958. 16.55 Po-** **peye. 17.10 Juniper Jungle. 17.25**

Jeugdsporten. 17.35 **Run the risk** **18.00 Newround. 18.35 Neighbours** **(herh.). 19.00 Nieuws. 20.00 The Bri-** **tas empire. 20.30 EastEnders. 21.00** **The good life. 21.30 Mulberry. Serie.** **22.00 Nieuws. 22.30 Lonesome Dove.** **miniserie. 00.00 The defiant ones.** **Amerikaanse speelfilm uit 1985.** **01.30-01.35 Weerbericht.**

07.45 **Open University. 09.00 Breakfast** **news. 09.15 Ghostwriter. 09.40 Under** **sail. 10.00 ■ Mystery in Mexico. 11.00** **■ Scram! Korte film uit 1932. 11.25 ■** **Men o'war. Film met Stan en Laurel.** **11.45 ■ Broadway limited. Speelfilm uit** **1941. 12.55 A British bulldog in Albu-** **querque. 13.00 ■ Grand Prix van België.** **14.20 Fireman Sam. 14.30 The fam-** **ily. 14.55 ■ Discovering birds. 15.00** **Nieuws. 15.05 The real food of China.** **15.30 See hear! 16.00 Nieuws. Aansl.:** **Aussies. serie. 16.50 Nieuws. 17.00** **Erebus: The aftermath. miniserie.** **18.35 Smokey and the good time out-** **laws. Speelfilm. 20.00 Master builders.** **Frank Gehry. 20.45 Wildlife showcase** **kijkje op Patagonië. 21.15 The secret** **life of Kathy McCormick. Amerikaanse** **speelfilm uit 1988. 22.45 Storm from** **the east. serie. 23.30 Newswatch. 00.15** **Edinburgh Festival. 00.55 Weerbericht.** **01.00-01.30 Open University.**

05.30 **Victory. Religieus progr. 06.00** **Videogenerator. 06.15 Super shop.** **06.45 Videogenerator. 07.00 Business** **tonight. 07.30 Business insider. Dis-** **cussieprogr. 08.00 ITN World news.** **08.30 Eco record. Milieumagazine.** **09.00 Super shop. 12.00 Videogenerator.** **12.30 On the air. Live showprogr.** **18.30 Bonanza. Amer. westernserie.** **Afl.: Saga of Whizzer McGee. 19.30** **Dante. Amer. serie. Afl.: Unclean** **green. 20.00 Indigo. Europees magazi-** **ne. 20.30 The image. Magazine over** **beeldvorming. 21.00 Eco record. Mi-** **lieumagazine. 21.30 Brief encounters.** **Serie korte films. Met onderleiding.** **22.00 ITN World news. 22.30 Close up** **22.48 US Market wrap. 23.00 The go-** **lden age of rock 'n' roll. Muziekprogr.** **00.00 Videogenerator. 02.00 China** **news Europe. Met om 2.00 Prime time** **news in het Engels. 3.00 Econ. nieuws** **in het Engels en vanaf 3.30 Herhalin-** **gen in het Mandarijn en Cantonees.** **05.00-05.30 Videogenerator.**

08.30 **Aerobics. 09.00 Golf. Open Duit-** **se kamp. (herh.). 11.00 Atletiek. IAAF** **Grand Prix. (herh.). 12.00 Atletiek.** **IAAF Grand Prix. (herh.). 13.00 Euro-** **goals. Voetbal. (herh.). 14.00 Tennis.** **ATP-toern. (Kroatije). Finale. (herh.).** **16.00 Wielrennen. WK vanuit Ham-** **ar. Oslo. 18.00 Eurogoals. (herh.).** **19.00 Eurofun. (herh.). 19.30 Euro** **sportnews. 20.00 Eurotennis. 22.00** **Boksen. 23.00 Snooker. World clas-** **sics. 01.00-01.30 Eurosportnews** **(herh.).**

07.00 **Awake on the wildside. 10.00** **VMA spotlight. 10.30 Marjine. 13.00** **S-mone. 15.30 VMA spotlight. 16.00** **Greatest hits. 17.00 The report. 17.15** **from 1. 18.00 Dial MTV. 18.30 Prime** **time. 20.00 VMA spotlight. 20.30 Most** **wanted. 22.00 Greatest hits. 23.00 The** **report. 23.15 At the movies. 23.30** **News at night. 23.45 from 1. 00.00** **Hit list UK. 02.00 Marjine. 03.00-07.00** **Night videos.**

24 uur per dag nieuws, met om:
09.45 **CNN newsroom. 12.30 Business** **morning. 13.30 Business day. 14.30** **Business Asia. 15.00 Larry King. 17.30** **CNN and Co. 20.00 World business** **tonight. 21.00 The international hour.** **23.00 World business tonight. 23.30** **Showbiz today. 00.00 The world today.** **01.00 Moneyline. 01.30 Crossfire.** **02.00 Prime news. 03.00 Larry King** **05.30 Showbiz today.**

05.55 **JOYrobic.** Ochtendgymnastiek.
06.00 **Morgenmagazin.** Ontbijtv.
09.00 **Heute.**
09.03 **Duits.** Afl.: Schach und matt.
09.45 **JOYrobic Fitness.** Afl. 14.
10.00 **Heute.**
10.03 **Auslandsjournal.**
10.45 **IFA-Visionen.** Nieuws.
11.00 **Heute.**
11.03 **(TT) Oppen und Ehrlich.** Duit- **se serie. Afl. 13: Wien bleibt Wien.**
11.55 **Klassentreffen.** Vandaag: Witta **Pohl.** (herh.).
12.40 **Heute.**
12.55 **Presseschau.**
13.00 **Tagesschau.**
13.05 **ARD-Mittagsmagazin.** **Sportpro-** **gramma. Vanaf de IFA.**
14.00 **ARD-Sport-Treff.**
15.00 **Tagesschau.**
15.03 **Baff.** Scholierenmagazine.
15.30 **Talk täglich Spezial.** Talkshow.
16.00 **Tagesschau.**
16.03 **Streifzug durch die Mark.** Na- **turfilmm over de moerassen van** **Brandenburg.**
16.30 **Medisch Centrum West, Am-** **sterdam.** Ziekenhuisserie. Afl. 73.
17.00 **Tagesschau.**
17.05 **Punkt 5 - Länderreport.**
17.15 **Kinderquatsch mit Michael.**
17.40 **Regionale informatie.**
17.50 **Tagesschau-Telegramm.**
17.55 en 18.00 **(TT) Praxis Bülowbo-** **gen.** serie. Afl.: Eifersucht und Rat- **tegift.**
18.50 **Tagesschau-Telegramm.**
18.55 **Grossstadtrevier.** serie.
19.58 **Heute abend im Ersten.**
20.00 **(TT) Tagesschau.**
20.15 **(TT) Peter Strohm.** Duitse se- **rie. Afl.: Anruf in der Nacht. (herh.).**
21.09 **Tagesthemem-Telegramm.**
21.10 **Heinz bleibt Heinz.** Sketches.
21.35 **Plusminus.** Econ. magazine.
22.05 **Golden Girls.** Amerikaanse co- **medyserie. Afl.: Dinner for drei.**
22.30 **Tagesthemem.**
23.00 **Toddehne.** Afl. 2.
00.00 **Magnum.** Amerikaanse serie.
00.45 **Tagesschau.**
00.50 **■ Of human bondage.** Engelse **speelfilm uit 1963. Met: Kim Novak.** **02.25-02.30 Zuschauen - Entsap-** **pen - Nachdenken.** In Portugal. Afl.: **Jenseits der Berge.**

05.55 **Gezamenlijk programma** **ARD/ZDF.** Zie Duitsland 1.
14.00 **Querkopf.** Quiz voor kinderen. **Vanaf de Internationale Funkausstel-** **lung in Berlin.**
14.25 **Superchance.** Talentenshow. **Vanaf de IFA in Berlin.**
15.00 **Heute.**
15.03 **Lustige musikanten.** Volksmu- **ziekprogramma. Gasten: Margot Es-** **kens, die Schäfer, Nockalm Quintett** **e.a. Vanaf de IFA in Berlin.**
16.00 **Heute.**
16.04 **4 nach 4.** Spelshow. Vanaf de **Intern. Funkausstellung in Berlin.**
17.00 **Heute, sport en weerbericht.**
17.15 **Länderjournal.** Aansl.: Heute- **Schlagzeilen.**
18.00 **Der Landarzt.** Duits-Oostenrij- **ke serie. Afl.: Junges Gemüse.** **Op weg naar een ziekenbezoek moet** **Dr. Mattiesen als toevallige getuige** **van een ongeluk de groentehandelaar** **Hellegard helpen. Hellegard had** **een wat eigenaardig bedrijfsge-** **val: terwijl hij een jonge schoon-** **heid naakte kwam hij in botsing met** **een fietser. Aansl.: Guten Abend.**
19.00 **Heute.**
19.25 **Die Nesthocker.** Serie. **Afl.: Unruhiger Ruhestand.** **Oma Nanni gaat trouwen met haar** **buurman in het bejaardentehuis. Het** **huwelijk loopt niet zo soepel want** **Nanni is nog steeds een slechte kok-** **kin.**
21.00 **Frontal.** Gevarieerd magazine.
21.45 **Heute-Journal.**
22.15 **Aspekte.** Cultureel magazine.
23.00 **ZDF Sport extra.** Sportmagazi- **ne. Met: voetbal: Bundesliga. 5e** **speeldag; Tennis: US Open in New** **York.**
23.45 **■ Das kleine Fernsehspiel:** **Der Hölleflug.** (Ripa Rustuov). **Finse tv-film van Christian Lindblad.** **De energieker der Ripa is gek op** **videoclips, vrouwen en bier. Hij ne-** **geert zijn problemen en heeft alleen** **maar oog voor de lollige kant van het** **bestaan. Wanneer de moeilijkheden** **zich ophopen en Ripa in een diep dal** **terecht komt, doet hij een laatste** **poging om zijn eigenwaarde terug te** **vinden. Met fatale gevolgen.** **Duits ondertiteld.**
01.05 **Heute.**

08.15 **Sport treiben.** fit bleiben. 08.30 **Cursus** **wiskunde. 09.00 Frauenfragen.**
09.45 **Telestok.** 10.00 **Schooltv.** 12.00 **Das** **Recht zu lieben. Afl. 81. 12.30** **Fakt. 13.15 querspan. Sportprogr.** **(herh.). 14.00 West 3 Aktuell. 14.05** **Hit-Clip. Afl. 60. 14.30 Inseleportagen** **II - Neues von Usedom. Afl. 1: Bewe-** **gungen. 15.00 Fensterplatz. 16.00** **WAS. Soc.-economisch magazine.** **(herh.). 16.30 17.00 Bildergeschichten.** **17.30 Meine kleine Robbe Laura.** **jeugdserie. 18.00 West 3 aktuell. 18.05** **Kuk - Klon und Klauf. 18.30 Vermist.** **18.43 Der Abend in West 3. 18.45 Ak-** **tuelle Stunde. 19.20 Fensterprogr.** **der Landstudios. 19.40 West 3 Aktuell.** **19.45 Heiter bis ulkig. Spelshow. 20.15** **1000 Hertz. Actueel live-magazine.** **21.00 West 3 Aktuell. 21.15 Reporter.** **21.45 Privatedektiv Harry McGraw.** **Serie. 22.30 Portret van de beeldhou-** **wer Klaus Simon. 23.00 (OO) La Fron-** **tera - Am Ende der Welt. Chileense** **Spaanse speelfilm uit 1991. 00.54** **Laatste nieuws.**

08.15 **Ochtendgym.** 08.30 **Cursus** **wiskunde. 09.00 Schooltv. 10.40 Non-** **Stop-Fernsehen. 14.00 Schooltv. 15.00** **Hallo, wie geht's? Vandaag: Poliklini-** **sche ingrepen. 15.15 ebbes: Im Delta.** **Beelden van de Rijn-monding aan de** **Bodensee. 15.45 Output. Reportage** **over het belang van grondwater. 16.15** **Alles, was Recht ist. 17.00 Cursus** **wiskunde. 17.30 Sesamstrasse. 17.58** **Fury - Die Abenteuer eines Pferdes.** **18.22 Philipp. 18.26 Das Sandmänn-** **chen. 18.30 Südwest aktuell. 18.35 Die-** **renmagazine. 19.05 Hallo, wie geht's?** **Vandaag: Voetproblemen. 19.20 Lan-** **desschau. 19.48 Landesschau aktuell.** **20.00 Tagesschau. 20.15 Politik ma-** **gazine. 20.50 Jetzt schlägt's Richling.** **Satire. 21.00 Nieuws. 21.15 Coded** **Hastile. Amer. gedramatiseerde docu-** **mentaire uit 1989. 22.35 Teleglobus.** **Buitenlandsmagazine. 23.05 Denkan-** **stösse. 23.10 Weisses Fleck. 23.55** **Ohne Filter extra. Vandaag: Soul Cats.** **00.55 Laatste nieuws. 01.10 Non-Stop** **Fernsehen.**

06.00 **RTL aktuell.**
07.00 **Guten Morgen Deutschland.**
09.00 **Der Chef** **(Ironside).** Amerikaan- **se serie. (herh.).**
10.00 **Reich und Schön** **(The bold** **and the beautiful).** Amer. soapserie.
10.30 **227.** Amerikaanse serie. Afl.: Ei- **gentum verplicht. 11.00 Der Preis ist** **heiss. Spelshow. 11.30 Familienduell.** **Spelprogramma. 12.00 Punkt 12.** **Middagmagazine. 12.30 Springfield** **Story** **(The guiding** **light).</**

Intern onderzoek bijna afgerond Personeel ABP moet fraude snel melden

DOOR PETER BRUUNS

HEERLEN - Personeel van de ABP-afdeling Onroerend Goed moet frauduleuze handelingen van collega's melden aan de directie. Dat heeft de interim-directeur van de afdeling, Martin Reissenweber, gisteren verteld aan het voltallige personeel.

Handleiding voor de oproep van Reissenweber zijn twee recent aan het licht gekomen, los van elkaar staande gevallen van fraude door respectievelijk een regiomanager en een medewerker van Onroerend Goed. Beiden lieten zich privé bezochten door verscheidene bewoners waarmee ze namens het ABP zaken deden. Het eigen onderzoek dat het ABP de afgelopen maanden instelde, leidde tot nogal wat onrust en twijfel onder de circa 150 medewerkers. Binnenkort wordt het interne onderzoek afgerond. De eerdergenoemde fraudezonde ABP-werknemer is vrij snel aan het gesjoemel met aannemers ontdekt. Naar verluidt laat het ABP van de regiomanager niet lang meer op zich wachten.

Reissenweber hamerde er tijdens de bijeenkomst op dat het voor het ABP van levensbelang is dat in het verkeer zo verantwoord wordt gehandeld. Iedereen dient zich aan de geldende richtlijnen te houden. Wie twijfelt aan de juistheid van bepaalde handelingen uit het verleden, wordt nadrukkelijk uitgenodigd 'even te komen praten'.

Martin Reissenweber zit sinds enige maanden bij ABP Onroerend Goed. Net als tijdelijk ABP-topman Jos Staatsen en voormalig Feijenoord, werkt Reissenweber in feite voor het uitzendbureau voor interim-managers BCG. Bij het ABP heeft hij de afdeling Onroerend Goed onder zijn hoede tot er een nieuwe voorzitter van de directie-raad van het ambtenarenpensioenfonds is gevonden. Vrij spoedig daarna zullen knopen worden doorgehakt over een reorganisatie van de afdeling OG. Reissenweber, die bekend staat als een puinruimer, zal daar ook zijn licht over laten schijnen. Hij is overigens bezig met een proefschrift over de rol van managers in organisatieveranderingsprocessen.

Komst asielzoekers naar Geleen schrikt af Bruidspaar ziet af van feest in hotel Riche

Van onze verslaggeefster

GELEEN - Niels Oerlemans en zijn vrouw zien af van hun huwelijksfeest in het Geleense hotel Riche omdat daar deze maand 100 asielzoekers worden gehuisvest. Het toekomstige echtpaar, woonachtig in Rotterdam maar oorspronkelijk afkomstig uit Voerendaal, is bang dat asielzoekers gebruik mogen maken van alle ruimten in het hotel en ook van hun feestzaal.

Volgens hotel-directeur Jan Verhoeven is deze angst totaal ongegrond. „Oerlemans heeft ons in een gesprek duidelijk gemaakt dat hij de aanwezigheid van de asielzoekers geen prettig idee vond. De discussie over het hoe en waarom ben ik niet met hem aangegaan. Het enige wat voor ons telde dat hij en zijn vrouw een mooie dag zouden hebben. Het feest had gewoon in Geleen gevierd kunnen worden. Zonder problemen. De feestzaal is een afgesloten ruimte waar alleen het personeel en de feestgangers toegang hebben. Maar ik wil niet op mijn geweten hebben dat Oerlemans om wat voor reden dan ook met een ontevreden gevoel terug kijkt op zijn huwelijksdag. Je trouwt tenslotte maar een keer,” aldus Verhoeven.

Hij heeft 'om de zaak niet op de spits te drijven' en de 'goede vrede te bewaren' het bruidspaar een schadevergoeding van 3500 gulden betaald. Of dat de bedrag de huur van de feestzaal dekt, wilde Verhoeven niet zeggen.

De afzegging van Oerlemans in verband met de komst van asielzoekers naar Riche is volgens de directeur de enige. „Iedereen die bij ons de komende maanden een reservering heeft lopen hebben wij op de hoogte gesteld. Niemand heeft daar negatief op gereageerd. Ik ben dan ook niet bang dat wij met meer afzeggingen te maken krijgen.”

(ADVERTENTIE)

IS UW DANSEN EEN RAMP?
KOM DAN NAAR DEGENKAMP!

Laatste week inschrijvingen
Inlichtingen dagelijks

DANSSCHOOL DEGENKAMP
Nobelstraat 16, Heerlen, tel. 045-714711; b.g.g. 06-52983937

Provincie komt terug op eerdere afspraak Toch extra subsidie voor adviescentrum

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Gedeputeerde Staten hebben alsnog besloten om het Stichting Adviescentrum Automatisering Limburg (AAL) op te bouwen voor een periode van drie jaar te subsidiëren. Bij de oprichting in 1989 van deze organisatie, het midden- en kleinbedrijf in Limburg van advies dient op het gebied van informatisering en auto-

matisering, was steeds het uitgangspunt dat het AAL vanaf dit jaar zichzelf geheel zou gaan bedruipen door het binnenhalen van voldoende commerciële opdrachten.

Voorals als gevolg van de huidige economische recessie is daarvan echter niets terechtgekomen en zijn alle tot nog toe verstrekte overheids- en particuliere bijdragen inmiddels vrijwel opgedroogd. Met het oog op de forse achterstand die het Limburgs midden- en kleinbedrijf op het gebied van automatisering heeft opgelopen ten opzichte van de buitenlandse concurrentie, komt het dagelijks bestuur van de provincie terug op zijn eerdere besluit.

Aan de nu aan het AAL in het vooruitzicht gestelde vervolgsubsidie van een half miljoen gulden stellen GS echter de strikte voorwaarde dat ook de Limburgse industriebank Liof financieel blijft participeren in het adviescentrum.

weersverwachting

het journaal
voorspelt
toch ook niet
het nieuws van morgen
punaise

Landelijke commissie tikt afdeling op de vingers Vaststellen D66-lijst Landgraaf moet over

Van onze verslaggever

LANDGRAAF - De D66-afdeling in Landgraaf moet 28 september opnieuw haar kandidatenlijst voor de komende raadsverkiezingen vaststellen. De afdeling is door de landelijke verkiezings-

commissie van D66 op de vingers getikt omdat de stemming over de kandidatenlijst niet helemaal conform de regels is verlopen. Negen nieuwe D66-leden had de eerste keer niet mogen meestemen omdat ze hun contributiegeld niet tijdig hadden betaald. Dat was door de afdeling over het hoofd gezien.

De uit drie leden bestaande plaatselijke verkiezingscommissie is opgestapt, mede op verzoek van het bestuur. De afgelopen afdelingsvergadering sprak zich uit voor een nieuwe verkiezingscommissie met provinciale D66'ers.

Onervarenheid
Statenlid Rob van der Heijde is een van de mensen die deel uitmaakt van de nieuwe verkiezingscommissie. Hij moet samen met Hennie Homan en Jack Haemers erop toezien dat het vaststellen van de kandidatenlijst eind september wel vlekkeloos verloopt.

Van der Heijde: „Ik wijt de gang van zaken vooral aan onervarenheid van de plaatselijke verkiezingscommissie. Het reglement is pas veranderd en zelfs voor ervaren mensen ondoorzichtig. Men is vergeten de betalingen van de contributies te controleren, die moesten voor 30 juni binnen zijn.”

Van der Heijde heeft in geen geval de indruk dat er gesjoemeld is bij de eerste verkiezingen: „Als ik dacht dat er gemanipuleerd zou zijn, dan was ik niet in de commissie gaan zitten.”

Volgens Van der Heijde maakt het gegeven dat de negen niet mee mogen doen bij de nieuwe lijstverkiezingen weinig of niets uit voor de lijstvolgorde. „Voor de bovenste vijf of zes maakt het niets uit, verder zal er hooguit sprake zijn van marginale verschillen,” zegt Van der Heijde.

Plaatselijk D66-voorzitter Marijn Dirven betreurt vooral de wijze waarop de zaak aan het rollen is gekomen via de landelijke verkiezingscommissie. „We hadden ook binnen de afdeling opnieuw de lijst kunnen vaststellen. De landelijke commissie had dan kennis kunnen nemen van de notulen van de vergadering,” zegt Dirven.

Over lijsttrekker Bertram zal niet opnieuw gestemd worden. Dirven: „Daarover was de vergadering unaniem. Dan maakt het niet uit of er negen van de vijftig leden wel of niet meestemmen.”

(ADVERTENTIE)

- machinale bewerkingen
- metaalspuiten
- stellite lassen
- automaatlassen

RIJDAM LIMBURG B.V.
043-621248 Fax 635797

(ADVERTENTIE)

limburgs agblad

Een auto is wel even wat anders als 6 pakken koffie!

Iedere week aan prijzen plus in de extra gratis ronde de superhoofdprijs

t.w.v. f 27.500,-
Koop nu uw kaarten!

BINGO
De Limburgs Dagblad Bingokaarten koopt u bij de verkooppunten. Voor informatie bel: 045- 739888.

• Leerlingen van Op gen Ing delen 'gele kaarten' uit die hun ouders bewust moeten maken van de onveilige situaties die ontstaan door fout parkeren. Foto: KLAUS TUMMERS

Gele kaart voor foutparkeerders

Van onze verslaggever

HEERLEN - Een aantal automobilisten in Heerlen trof gisteren een gele kaart op de voorruit van hun auto aan. De gele kaarten worden de komende drie weken uitgedeeld aan mensen die hun auto fout parkeren bij de Heerlense basisscholen. Met de actie 'Gele kaart' vragen scholen en politie aandacht voor het vele foutparkeren door met name ouders die hun kinderen naar school brengen. Daardoor ontstaan vaak levensgevaarlijke situaties.

Op basisschool Op gen Ing aan de Oude Brunsommerweg ging de actie officieel van start. De 125 kinderen lieten samen met de onderwijzers zien welke problemen het foutparkeren oplevert bij het oversteken van de weg. Sommige kinderen waren voor de gelegenheid verkleed als auto en bus. Dicht bij het zebra-geparkeerde wa-

gens ontnemen vooral de jongste kinderen het zicht. Volgens B. Collaris van de regiopolitie Heerlen moeten ouders juist het goede voorbeeld geven aan de kinderen: „Op school krijgen de leerlingen met veel moeite bijgebracht hoe ze moeten oversteken en hoe ze zich moeten gedragen in het verkeer. Het is dan een slechte zaak als mensen uit gemakzucht hun auto zodanig parkeren dat de kinderen niet veilig kunnen oversteken. Vooral de kinderen in de leeftijd van zes tot negen jaar zijn heel kwetsbaar.”

Russen willen Kamer van Koophandel in Maastricht

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - De Russische Kamer van Koophandel heeft voorgedragen plannen voor de vestiging van een permanent steunpunt in Maastricht. Een officiële Russische delegatie brengt binnenkort een uit-

gebreid werkbezoek aan de Limburgse provinciehoofdstad, met het doel zich ter plekke te oriënteren op de huisvestingsmogelijkheden.

Een ander blijkt uit het periodiek overzicht van de economische kredieten die de provincie het voor-

Herdenking gevallen

VALKENBURG - Bij het monument op de Cauberg zullen zondag de Limburgse gevallen in het verzet herdenkt worden. De jaarlijkse traditie wordt voortgezet met een eucharistieviering om tien uur aan de Lourdesgrot of bij regenweer in de gemeentegrot. De misgezangen worden uitgevoerd door het kerkelijk zangkoor St. Joseph en de harmonie TOG, beiden uit Welten, die ook de plechtigheid bij het monument met zang en muziek zullen omlijsten. De plechtigheid bestaat verder onder andere uit een korte inleiding door burgemeester Constant Nuytens van Valkenburg aan de Geul als vice-voorzitter van de stichting Herdenking en het uitspreken van de deklamatie door Jan van Kasteren.

Vrouw uit Spaubeek verkracht

HULSBURG - De politie heeft vrijdagavond een 19-jarige inwoner van Hulsberg aangehouden die ervan wordt verdacht een 20-jarige vrouw uit Spaubeek verkracht te hebben. De verkrachting heeft vrijdag plaatsgevonden in de woning van de Hulsbergenaar. De verdachte was een bekende van de vrouw. Na de verkrachting wist het slachtoffer via een raam te vluchten. Kort daarop sprak zij een automobiliste aan die haar naar kennis bracht. De politie wil de getuige graag spreken.

Symposium over vergisting afval

ROERMOND - Op initiatief van de gemeente Roermond is op 28 september een symposium over alternatieven voor afvalverbranding zoals vergisting. Het symposium komt tot stand met medewerking van de Stichting Afval en Milieu uit Rijswijk en het ingenieursbureau voor milieutechniek Techno-Invent uit Zoetermeer. Voor deze bijeenkomst in het Roermonds stadshuis worden de raden van de vijftien Middenlimburgse gemeenten en de Statenfracties uitgenodigd.

VSL in project regiotreintaxi

UTRECHT - De VSN-groep - het concern van streekvervoerders, waar ook VSL deel van uit maakt - doet mee in het project van de regiotreintaxi. Daartoe heeft de VSN-groep een principe-akkoord gesloten met Treintaxi VOF, het samenwerkingsverband tussen NS en een aantal particuliere taxibedrijven. Beide partners krijgen een gelijk belang in deze nieuwe onderneming. Op dit moment experimenteert de VSN-groep met diverse vormen van taxivoer in de regio. Het is de bedoeling deze experimenten op te nemen in de formule van de regiotreintaxi. Vanaf 1994 moeten de eerste regiotreintaxi's rijden. De formule is vergelijkbaar met de treintaxi, waarbij reizigers voor een vaste prijs een zitplaats in de taxi krijgen. Het belangrijkste verschil is dat de regiotreintaxi niet het station als begin- of eindpunt heeft. Dat kan bijvoorbeeld ook een winkelcentrum, ziekenhuis, bedrijvenpark of carpoolplaats zijn.

Industrieterrein bij Roermond

ROERMOND - In het ontwerp streekplan Noord- en Midden-Limburg dat medio oktober verschijnt, zal de provincie de wens van Roermond honoreren voor de aanleg van een nieuw grootchalig industrieterrein. Uit betrouwbare bron is vernomen dat de gedachten uit gaan naar een bedrijventerrein van 60 hectare. Bij het werkbezoek van het college van Gedeputeerde Staten aan Roermond, vorige week dinsdag, lichtte gouverneur Van Voorst tot Voorst al een tip van de sluier op. Hij gaf aan dat de provincie met Roermond de schouders wil zetten onder een aantal beleidspunten van de strategienota die Roermond heeft opgesteld. Met name noemde Van Voorst tot Voorst de ontlasting van de stad en een bedrijventerrein.

Ondernemers tegen postagentschap

DEN HAAG - Het beleid van PTT Post om een groot aantal zelfstandige postkantoorjes op het platteland om te zetten in agentschappen in bijvoorbeeld winkels is deels vastgelopen op het verzet van ondernemers. Met name in de kleinere woonplaatsen is het een probleem om een geschikte agent te vinden. „De ondernemers zijn niet bereid het basisassortiment aan te bieden aan de klant omdat die te veel ruimte, opleiding, administratie en inzet zou vergen.” Dat heeft minister Maji-Weggen (Verkeer en Waterstaat) de Tweede Kamer meegedeeld. Verder meldt de minister dat de uitvoering van het vestigingsplan, dat eerder door de Kamer werd goedgekeurd, in gevaar komt. Op basis van dit plan zouden 325 zelfstandige postkantoorjes worden gesloten. **o/z**

†

Een beestje.
Sterven doe je niet ineens
maar af en toe een beestje
en alle beestjes die je stierf
't is vreemd, maar die verga
Het is je dikwijls zelf ontga
Je zegt: "Ik ben wat moe"
maar op een keer dan ben
aan je laatste beestje toe...

Na een werkzaam en liefdevol leven, getu

verwacht van ons heengegaan mijn neveu
onze zorgzame vader, schoonvader en mijn

Josef Leurs
echtgenoot van
Anna de Klerk

Hij overleed in de leeftijd van 72 jaar, ve
van het h. oliegal.

Heerlen: A. Leurs-de Klerk
Landgraaf: Annetie Vermeulen-Leurs
Peter Vermeulen
Raymond
Bittard: Ad Leurs
Jacqueline Hoks
Mickiel
Gouda: Josina Prinsenbergh-Leurs
Guilje Prinsenbergh
Rik
Anne
Eise
Ine.
Familie Leurs
Familie de Klerk

6412 KP Heerlen, 25 augustus 1993
Schandelerstraat 60

Op wens van de overledene heeft de pla
uitvaartdienst gevolgd door de begrafenis
sloten kring plaatsgevonden op maan
augustus j.l.

Met grote droefheid, doch ook met groter
baarheid jegens O.L. Heer hem als
schoonvader, opa, broer, zwager, oom en
hebben gehad, geven wij kennis dat heden
maand na het overlijden van man en om
scing van ons is heengegaan, voorzien v
h. olicsel

Lei Wouters
weduvnaar van
Mia Grispén
op de leeftijd van 86 jaar.
In dankbare herinnering.

Wouters-Coemanns
 Wilma, Time, Ylva
 Nuth: Marlies Wouters
 Nuth: Ine en Piet
 Starman-Wouters
 Samsé
 Spaubeek: Paul en Annelies
 Wouters-Ercan
 Nuth: Rob en Christel
 Wouters-Vranken
 Famille Wouters
 Famille Grijsen

Wij vragen u voor hem te bidden.
 30 augustus 1993
 Berger Verbindingsweg 30
 6861 GB Nuth

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben
 vrijdag 3 september om 11.00 uur in de Kerk
 te Nuth gevolgd door de begrafenis op
 begraafplaats Deelderveld.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid
 schriftelijk condoleren.

Donderdag a.s. om 18.30 uur avondwilt
 voornoemde kerk.

U kunt afweide nemen in een der rouwke
 van De Universele Hoofdstant 100 M
 broek. Bezoekgelegenheid dagelijks
 17.30-19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebbe
 vangen, gelieven deze annonce als zodan
 beschouwen.

4

Na een werkzaam leven getekend door eer
 en oprechtheid is van ons heengegaan on
 der schoonzvader, opa, broer, zwager, oo
 nkel

Roelf Suk

Marthe van Gelfen
 72 overleden in de leeftijd van 63 jaar.
 Houten: **Tamara Suk**
 Dinde Suk-Baanhof
 Houten
 Houten
 Landgraaf: **Peter Suk**
 Mariken Suk-Kaasen
 Houten
 Houten
 Familie Suk
 Familie van Gelfen
 Landgraaf, 30 augustus 1993
 Mijn Laarstraat 11
 Cbr-adres: Heijkoop 42c
 6579 KS Landgraaf
 Liefver geen bloemen.
 De plichtige uitvaartdienst zal worden ge-
 geven op donderdag 2 september a.s. om 11.30
 uur in de kerk van de R. Michiel van
 berg-Elske, waarna aansluitend de begra-
 zal plaatsvinden op d.e.r.k. begraafplaats
 Hiekenpunt in de kerk, alwaar gelegen
 tot schriftelijk condoleten.
 Avondwaker tot intente van onze dierbare
 ledeme, woensdag 1 september om 19.00
 uurende de parochiekerk.
 Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouw-
 pel van het De Heerenkerkhuus te Houten
 donderdag van 19.00 tot 17.00 uur.
 Zij die met belangstelling monchen hebben
 vanden gedenken deze aanchen als zodan
 willen herbehouwen.

Ondergrondse aanleg twee keer zo duur Zijtak Betuwelijn naar Venlo bepleit

Van onze verslaggever

ANHEM/VENLO - Gelijktijdig met de Betuwelijn moet een noordelijke aftakking van de geplande spoorlijn komen. Een zuidelijke zijtak via Venlo richting Keulen. Een Betuwelijn zonder deze aftakking kan de goederenboom van Rotterdam naar het Duitse achterland niet versterken.

Standpunt staat verwoord in een overeenkomst, die gisteren in Arnhem werd ondertekend door bestuurders van de provincies Limburg, Gelderland en Overijssel, de Nederlandse deelstaat Noordrijn-Westfalen en de Duitse regio's Münster en Sauerland. Namens Limburg was gedeputeerde Michel Lodewijks bij de ondertekening aanwezig.

De overeenkomst geven de partijen verder aan dat zij positief staan over activiteiten die goederenvervoer over de rails en per binnenschip bevorderen. Ook zijn zij eens met het opzetten van overeenkomsten voor de verschillende vormen van vervoer.

Betrokken partijen zijn van mening dat Nederland zo snel mogelijk moet beslissen langs welke tracés voorgestelde noordelijke en zuidelijke aftakking dienen te worden gerealiseerd. Aansluiting en voldoende capaciteit op het Duitse spoor moeten daarbij worden gegarandeerd.

De overeenkomst bevat verder een roep om de Duitse minister van Verkeer en Waterstaat te vragen om voor de Betuweroute de Nederlands-Duitse grens over te nemen, na een tracé parallel aan de A3. Het nu geplande tracé is onvoldoende technisch geschikt en is sociaal-maatschappelijk, milieugeologisch en financieel verantwoord, aldus de overeenkomst.

Ondergronds

stuurgroep-Van Engelshoven overigens tot de conclusie dat de ondergrondse aanleg van de Betuwelijn technisch haalbaar is, maar wel voor een zeer hoge kosten. De investering van 6,2 miljard gulden voor bovengrondse aanleg zou het kabinet nu rekent, kost de aanleg van de goederenpoortverbinding in een tunnel op zijn minst 13 miljard gulden. De stuurgroep-Van Engelshoven werd door minister Van der Wal en Waterstaat aangevraagd om te onderzoeken of ondergrondse aanleg van de Betuwelijn tot de mogelijkheden behoort.

Minister Maij is blij met de cijfers van de stuurgroep. Volgens de minister leeft een deel van de Nederlandse bevolking drie maanden ten onrechte in de veronderstelling dat ondergrondse aanleg zo duur zou zijn als een bovengrondse spoorverbinding.

Van onze verslaggever

WIJNANDSRADEN - Volgens de ouders van de kleine Josephine Reinhardt (3) uit Wijnandsrade is het een strijd, wie voorlopig voor de kind mag zorgen, de rol van de porteur S. Kok (tevens tijdelijk laken van het kind) van het Bureau Jeugdbescherming in Maastricht bedenkelijk en omstreden te maken.

Reinhardt denkt dat de hele portage van Kok, die door de Raad van de Kinderbescherming is overgenomen, er van af aan op is gericht, de kind van het kind en daarmee de grootouders buitenspel te zetten. Dat terwijl er zijn insinues nog twijfel is of de moeder geheel af van de drugsceles waartoe zij lange tijd behoorde.

Een schier eindeloze serie juridische escapades probeert de natuurlijke moeder, zoals gemeld, de week met een kort geding voor de president van de Maastrichtse rechtbank een voorlopig einde te maken. Het kind wordt op straffe van een dwangsom van 500 gulden dag opgeëist. De door de grootouders betwiste rapporten van de medisch sociaal werker en tevens laken voorgedragen S. Kok zullen ook in het geding een rol van betekenis spelen.

Advies

Kok liet gisteren weten onverwacht zijn visie te blijven. In samenspraak met het consumentenbureau voor alcohol en drugs (CAD) in Heerlen en de Jeugdbescherming in Maastricht is besloten dat de kind niet langer meer te scheiden.

Jeugdbescherming: advies weloverwogen en onderbouwd

Grootouders Josephine laken rol van rapporteur

● Grootouders Reinhardt met Josephine.

Archieffoto: CHRISTA HALBESMA

Kok het advies gegeven moeder en dochter niet langer meer te scheiden.

„Ons principe is dat elk kind, als dat verantwoord is, bij zijn moeder hoort. Dus ook Josephine Reinhardt (3) hoort bij haar moeder José Bol in Haarlem. Los van alle juridische of voogdijvragen moet dat het uitgangspunt zijn. Wij vinden dat de moeder voldoende 'clean' is en dus niets meer terugplaatsing in de weg staat. Ik begrijp de emoties die de hele zaak oproept bij de ouders van de natuurlijke vader, maar ik probeer juist de emoties buiten de deur te houden en een objectief advies te geven,” aldus Kok.

Volgens Kok blijft er ook voldoende controle op de levenssituatie van de moeder nadat het kind definitief geplaatst zal zijn.

Genuanceerd

De rechtbank in Haarlem is in haar oordeel van 25 augustus jongstleden duidelijk genuanceerd. De rechters vinden in de voogdijkwesitie (de benoeming van de moeder tot voogdes) dat ongeacht waar de

DOOR ROB PETERS

ROERMOND/BROEKHUIZEN - Directieleden van het conserveren- en diepvriesbedrijf Kakatee bv in het Noordlimburgse Broekhuizen en van transportbedrijven uit Barneveld en Utrecht worden er van verdacht de in 1992 door de EG ingestelde economische sancties tegen met name Servië en Montenegro (voormalig Joegoslavië) te hebben genegeerd.

Kakatee bv heeft volgens het openbaar ministerie in Roermond met behulp van de vervoerders Van Seumeren Koeltransport uit Utrecht en Kamphuis Transport en Expeditiebedrijf en Vermeulen Transport bv uit Barneveld met valsstelde certificaten verboden goede-

Bedrijf verdacht van negeren EG-sancties

ren te weten duizenden kilo's ingevroren kersen, frambozen en frambozenruijs vanuit plaatsen in Servië en Bosnië-Herzegowina ingevoerd.

De directieleden en de drie bedrijven zijn inmiddels door de officier van justitie voor de Economische Rechtbank in Roermond (29 september) gedaagd en op het ingevroren fruit van Kakatee is beslag gelegd. De directeur van Kakatee, W.

D. (53) uit Broekhuizen, was gisteren onvindbaar.

De vruchten uit Joegoslavië waren in 1992 door de EG (middels verordening 1432/92) op de lijst van oogstgoederen geplaatst, omdat uitvoer van groot economisch belang werd geacht.

De verboden transporten vonden in juli en augustus 1992 plaats.

Ingang dicht

● De toegang tot de grot in Keer werd gisteren weer dichtgemetseld.

Van onze verslaggevers

VALKENBURG - Het illegaal bezoeken van onderaardse groeves is de laatste jaren totaal uit de hand gelopen. Een afdoende controle door toezichthoudende instanties is volstrekt onmogelijk geworden. Er zullen op korte termijn nieuwe maatregelen van kracht moeten worden om te voorkomen dat in de toekomst nog meer ongelukken gaan gebeuren. Een nog betere coördinatie tussen eigenaren, politie en Staatstoelicht op de Mijnen, onder wiens verantwoordelijkheid ook de mergelgrotten vallen, is daarbij dringend gewenst.

„De toestand is eigenlijk onhoudbaar geworden,” zegt J. Pöttgens van het Staatstoelicht op de Mijnen. „De onderaardse groeves worden momenteel op

Afdoende controle is onmogelijk

Illegaal grotbezoek uit de hand gelopen

grote schaal illegaal bezocht. We worden er eindelijk gezegd radeloos van.”

Volgens Pöttgens doen eigenaren, politie en Staatstoelicht hun uiterste best om de toegang tot de groeves zo goed mogelijk te bewaken, maar in feite is het effect van die maatregelen in de praktijk steeds minder.

De mensen die grotten illegaal willen bezoeken vinden ondanks versperkingen en andere vormen

van bewakingen steeds vaker toch een ingang. „We hadden ook nooit kunnen denken dat iemand door een gat van twintig bij vijftig centimeter naar binnen kan kruipen. Toch is dat nu waarschijnlijk gebeurd in Keer. Het is duidelijk dat in het toekomstig overleg het hele beheersaspect van alle groeves in Limburg aan de orde zal moeten komen.”

Volgens Pöttgens is het verkleinen of zelfs het helemaal dicht-

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

maken van de vleermuizengaten geen oplossing. „Dan wordt er op een andere plek wel weer een toegang gegraven,” zo weet hij uit de praktijk. De ronde gaten zijn overigens maar dertig centimeter in doorsnee.

In Cadier en Keer, waar afgelopen week de dode lichamen van twee jongens werden gevonden in een onderaardse groeve, rond de rijksrecherche gisteren het onderzoek af. De resultaten worden binnen enkele dagen verwacht.

Een aannemer begon gisterochtend meteen met herstelwerkzaamheden. Donderdag had men een stuk grot open moeten breken om de bergingswerkzaamheden te kunnen doen plaatsvinden. Bij het herstel van de muur die de toegang tot de grot moet afsluiten werden ook enkele vleermuizengaten gedicht.

Vergoedingen niet in salarisadministratie

Vervolg van pagina 1

MAASTRICHT - Dat heeft echter niet kunnen voorkomen dat Maastricht opnieuw in de problemen is gekomen met de belastingdienst. Oud-minister Cees van Dijk, die de misstanden in Maastricht onderzoekt, bracht namelijk in juli ondermeer aan het licht dat een aantal ambtenaren, merendeels buiten medeweten van het college om, de afgelopen jaren buiten de salarisadministratie om vergoedingen heeft gekregen. Ook kwam Van Dijk voor de eerste keer in zijn loopbaan het verschijnsel 'vergoedingen in natura' tegen in Maastricht.

Inmiddels is aan het licht gekomen dat de gemeentesecretaris en de adjunct-gemeentesecretaris in 1990 op kosten van de gemeente verre reizen maakten. De secretaris, dr. Ad Lutters kreeg een studiereis naar Amerika cadeau, waar hij in Boston een cursus 'overheidsmanagement'

volgde. Zijn adjunct, drs. W. Rutten, mocht een 22-daagse reis maken naar China en naar Japan. Kosten voor de gemeente van deze laatste reis voor de gemeente: 15.000 gulden.

Ook zes topambtenaren van de afdeling Stadsontwikkeling en Grondzaken blijken meubels, een vouwwagen, een schilderij en dergelijke op rekening van de gemeente te hebben ontvangen, zonder dat de gemeente daarvoor belasting en sociale premies heeft afgedragen. Belastingrechtdeskundige prof. mr. Ch. Langereis is inmiddels bezig namens de gemeente Maastricht deze nieuwe kwesties met de fiscus te regelen. Over de hoogte van het nieuwe schikkingsbedrag is nog niets bekend.

Van Dijk maakt binnenkort bekend welk team van deskundigen een diepgaand en onafhankelijk onderzoek binnen de gemeente gaat uitvoeren naar de betalingen buiten de salarisadministratie om en naar de betalingen in natura.

'Uitgaanscriminaliteit in Maastricht en Heerlen'

Raadslid: 'Wijzigen rapport onverstandig'

DOOR MAURICE UBAGS

MAASTRICHT - „Onverstandig” noemt PvdA-raadslid mr. Jan Reerink in Maastricht de druk die de gemeente heeft uitgeoefend op de twee RL-onderzoekers om een aantal bevindingen in hun eerste rapport 'Uitgaanscriminaliteit in Maastricht en Heerlen' veranderd te krijgen.

De RL-onderzoekers pasten onder druk van de gemeente hun eerste, in februari uitgekomen, rapport aan. Twee weken geleden kwam een tweede versie uit, waarin veel kritiek op het gemeentelijk, voornamelijk preventief, beleid blijkt te zijn geschrapt.

Reerink, die onlangs zelf een nota schreef over het veiligheidsbeleid in Maastricht, vergelijkt het niet on-

der ogen willen zien van de feiten met vertellen dat het niet regent, naar buiten gaan en vervolgens kletsnat worden. „Daar heeft dus niemand wat aan. Veel beter was het om de kritiek ter harte te nemen.”

(ADVERTENTIE)

MaRa BOUTIQUE

KERKRADE, Markt 6
HEERLEN, Honigmanstraat 43

(ADVERTENTIE)

Jac.Hermans

SENSATIONELE PRIJSPAKKERS

Nu in lichtgewicht statiegeld fles:
LONDON BITTER LEMON
literfles 139
OF TONIC
literfles 129

89

MAGERE VARKENSLAPPEN
500 GRAM 299
349
KILO
1499

5.99

Voor de dichtstbijzijnde
Jac. Hermans bel. 02154-83333
Aanbiedingen geldig t/m zaterdag
4 september 1993

TISSUE TOILETPAPIER
pak 24 ROLLEN
NU

6.99

LITERPAK KARNE MELK

99

OOK DEZE WEEK WEER SPOTGOEDKOOP

Als nomaden zijn ze neergestreken in en rond de Belgisch-Limburgse stad Sint-Truiden. In de hoop een grijpstuiver te verdienen in de fruitpluk, de op een na belangrijkste economische sector in de provincie. De komst van naar schatting 3.000 à 4.000 Oost-Europeanen – voornamelijk uit Roemenië en Polen – komt maar twee weken na de uitbarsting van geweld tegen de Sikhs. De ongeveer 2.000 uit India afkomstige 'gastarbeiders' waren eveneens naar de streek gekomen om een seizoensbaantje te bemachtigen in de fruitteelt. Zij stuitten op bureaucratische tegenwerking, verzet vanuit de bevolking en twee weken geleden zelfs op geweld en brandstichting. Om een herhaling van de geweldsexplosie te voorkomen en om de fruitboeren tegemoet te komen heeft de regering afgelopen vrijdag een regeling gemaakt. Want vakorganisaties, arbeidsbureau's en gemeente spreken van een noodsituatie.

in het nieuws

DOOR MATH WIJNANDS

SINT TRUIDEN – In kleine pubtentjes kamperen ze in de vrije natuur, verscholen voor de omgeving. Zonder water, stroom of verwarming. Sommigen bivakkeren zelfs in een aftandse auto. Als de Oost-Europeanen die eind vorige week arriveerden, nog langer zo moeten leven, zal er zeker een noodsituatie ontstaan. Desondanks blijven deze 'moderne nomaden' vier jaar na het open gaan van het IJzeren Gordijn het vrije westen nog steeds als het 'belofte land' zien. Thuis zijn er geen banen meer, hier inderdaad meer dan genoeg. Want de ongeveer 1500 fruitbedrijven zoeken voor de maand september honderden plukkers, die in België niet voorhanden zijn. Maar het is allesbehalve eenvoudig om zo'n seizoensbaan te krijgen.

„Ach, de oplossing ligt voorhanden,” zegt fruitteiler Van Zwijgenhoven. „De regering moet die mensen de nodige papieren verschaffen zodat ze kunnen werken in de pluk. Als het seizoen voorbij is moeten ze weer netjes vertrekken. Eenvoudig toch.” Hij bedoelt het niet eens onaardig.

Hoewel het voordeel van goedkope arbeidskrachten (loon: 11 gulden per uur) voor de ongeveer 1500 fruitbedrijven, ziet Van Zwijgenhoven een belangrijk de-

tail over het hoofd. Er zal gezorgd moeten worden voor humane huisvesting, zonder dat het raciale spanningen oplevert.

Regering

Wat laatste probleem heeft de regering de vorige week vrijdag bij de telers op het bord gelegd. De regering toonde zich bereid uiteindelijk een regeling te treffen, zodat niet-EG-burgers tijdelijk mogen werken. Die oplossing kwam er noodgedwongen, want de oogst dreigde voor een groot deel verloren te gaan. De regeling komt neer op het volgende: een zich aandienende plukker van buiten de EG moet eerst naar het gemeentehuis voor een verblijfsvergunning. Voorwaarde is dat de werkgever voor goede huisvesting zorgt. Dan kan er via de VDAB (Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling) een arbeidsvergunning verkregen worden. Die is 25 dagen geldig. Sint-Truiden hoort dan de oogst binnen te hebben.

Een groep fruitboeren bijeen op de coöperatieve veiling Haspengouw, even buiten Sint-Truiden, toont zich blij dat er in ieder geval een regeling getroffen is. Maar dat die maatregel hen in de portemonnee treft, maakt hen minder juichend. „Die huisvesting betekent alleen maar extra kosten. En dan is dagelijks twee uur extra administratief werk te doen, waar we in deze periode van het jaar eigenlijk geen tijd

Oost-Europeanen overspoelen Belgisch-Limburg voor fruitpluk

Nood hoog in St.-Truiden

• Twee Polen bij hun tentje in Batershoven, wachtend op werk en misschien huisvesting. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

voor hebben,” weet Van Zwijgenhoven. Bovendien wordt er streng gecontroleerd. Per plukker zonder vergunning of juist ingevulde papieren krijgt de werkgever een boete van 55.000 gulden.

De boeren weten dat er geen alternatief is. De oogst moet binnenvallen. Sint-Truiden en omgeving is afhankelijk van de fruitteelt. Directeur Renaat Kuiper van de Haspengouw rekent uit dat de 1500 bedrijven aan zeker 8.000 mensen een vaste baan bieden. Jaarlijks wordt er 400.000 ton fruit geplukt. De omzet bedraagt tussen de 450 en 500 miljoen gul-

den. Het is nu aan de Oost-Europeanen om dat allemaal te waarborgen.

Of zoals Renaat Kuiper het zegt: „Zonder buitenlanders dreigt er een ramp.” Maar of de regeling de komende maand zal functioneren – de pluk gaat eind deze week pas echt van start – is nog maar de vraag. „We weten niet hoe lang het duurt, voordat iemand een verblijfsvergunning krijgt. We weten ook niet of we voor huisvesting moeten zorgen en dan voor een vergoeding of andersom. En waar moeten we die mensen onderbrengen,” vragen de fruitteilers op de veiling zich af.

Bij de VDAB (die uiteindelijk de arbeidsvergunning moet verstrekken) weten ze het ook niet. Een medewerkster die een hele kamer vol wachtenden voor haar neus ziet, weet alleen te melden dat zich tot nu toe zo'n 400 Oost-Europeanen hebben gemeld. Maar waar ze dan wonen of verblijven: „Geen idee”.

In het dorpje Batershoven op een steenworp afstand van Sint-Truiden hebben enkele tientallen Oost-Europeanen een soort kampement opgericht op een verlaten camping. Kleine doorweekte tentjes, de summere

„huisraad” in de blubber, wasgoot aan de bomen en zonder nutsvoorzieningen wachten ze op wat komen gaat. „We hopen morgen te kunnen beginnen,” zeggen twee in een auto verblijvende Polen in gebrekkig Engels. Waar weten ze niet, evenmin waar ze gaan wonen. Van een regeling hebben ze nog niets gehoord. Een eenzame Roemeen in een klein tentje zal niet veel werk vinden, want hij spreekt geen enkel woord buitenlands. Enkele andere Roemenen van in de dertig, die stevig gedronken hebben, weten van niets. „Eerst huisvesting? We wonen toch hier.”

Heerlense cardioloog steunt aanpak in VS

Cholesterol vraagt om agressieve behandeling

HEERLEN – Mensen met een te hoog cholesterolgehalte moeten eerder worden opgespoord en agressiever worden behandeld. Uit onderzoek blijkt, dat patiënten nauwelijks zijn te motiveren tot andere leef- en eetgewoontes. Voorlichtingscampagnes moeten daar de komende jaren verandering in brengen. Een verhoogd cholesterolgehalte is één van de belangrijkste risicofactoren voor hart- en vaatziekten.

In de Verenigde Staten begint de aanpak van een te hoog cholesterol vroegtijdig af te worden. Afgelopen week, tijdens het 15e Europese Cardiologen Congres in het Zuidfranse Nice, meldten Amerikaanse onderzoekers voor het eerst in twintig jaar een vermindering van het

aantal aandoeningen van de kransslagvaten en een daling van de sterfte als gevolg van de kransslagadervernauwing.

Volgens dr. David Bilheimer, research-directeur van het Amerikaanse farmaceutische concern Merck & Co, dat wereldwijd onderzoek steunt naar cholesterolverlagende behandelingsmethoden, is dat te danken aan een systematische opsporing van risicofactoren bij patiënten in een groot aantal Amerikaanse staten.

Bilheimer benadrukt dat een intensieve behandeling en begeleiding van patiënten in een zo vroeg mogelijk stadium noodzakelijk is om de vetstofwisseling te normaliseren. „Daarbij is het niet van be-

lang of deze patiënten wel of geen klachten hebben.”

Volgens de Merck-topman kan het effect van de behandeling worden vergroot wanneer een vetarm dieet wordt gecombineerd met cholesterolverlagende geneesmiddelen. Een voorwaarde voor het welslagen van de therapie is dat de patiënt zijn levensstijl aanpast, aldus Bilheimer. In Amerika begint dat besef nu door te dringen.

In een reactie op deze uitspraken zegt dr. J. Kragten, cardioloog in Heerlen en leider van een cholesterolonderzoek in Limburg: „Het is duidelijk, dat we anders om moeten gaan met de cholesterolbehandeling in Nederland, willen we tenminste hetzelfde gunstige effect op de hart- en vaatziekten bereiken als waarover Amerikaanse onderzoekers op het congres in Nice hebben gerapporteerd. Bovendien blijkt de behandeling van een te hoog vetgehalte in het bloed een veel grotere invloed op de vermindering van hart- en vaatziekten te hebben dan de behandeling van hoge bloeddruk.”

Kragten pleit voor een snellere opsporing en een agressievere behandeling van patiënten met een te hoog cholesterolgehalte. „Wij hebben de grootste moeite patiënten te motiveren tot andere leef- en eetgewoontes. We moeten ons daar ongetwijfeld sterker met voorlichtingscampagnes op richten.”

(ADVERTENTIE)

Klein in meters
GROOT in SERVICE
GROOTSTE collectie

contactlenzen-
brillenspecialzaak

**NIET op het plein
maar... in de straat!**
20 m. voorbij ABN/AMRO
RICHTING Emmastraat

HOPPENBROUWERS B.V.
EMMAPLEIN 11
HEERLEN. Tel. 711984
Met onze bekende
garanties

20 meter
in de
Emmastraat,
voorbij
ABN-bank

Vandaag opening '650 jaar stad' in Goltzius Museum

Venlo exposeert pronkstukken

VENLO – De gemeente Venlo herdenkt het feit dat hertog Reinoud II van Gelre op 1 september 1343, 650 jaar geleden, stadsrechten aan deze plaats verleende. Het Goltzius Museum en het gemeentearchief hopen een speciale tentoonstelling en brengen een boek uit over de geschiedenis van Venlo.

De expositie onder de titel 'Pronkstukken - Venlo 650 jaar stad' wordt morgen, op 1 september, door de commissaris der koningin in Limburg, mr. B.J. baron van Voorst tot Voorst, exact om 13.43 uur geopend. Dit tijdstip symboliseert het jaar 1343 waarin Venlo een stad werd. Dit is gisteren door Stef

Derckx, één van de inrichters van de tentoonstelling, bekend gemaakt.

De expositie is de meest omvangrijke uit het Goltzius Museum. Aan de hand van bijzondere voorwerpen zoals archeologische vondsten, beelden, schilderijen, handschriften, zilvermeedwerk, films en foto's geeft de tentoonstelling een beeld van veertienduizend jaar bewoning in en om Venlo.

Er zijn stukken te zien die dateren van twaalfduizend vóór Christus. Veel aandacht wordt geschonken aan de vermaarde zilversmeden uit Venlo, die schilders uit deze stad, de pottenbakkers en het rijke boekbe-

zit van voormalige kloosters. Tot de geëxposeerde bibliotheekwerken behoren handschriften en de eerste vormen van boekdrukkunst.

Uiteraard is ook het historische document over de stadsrechten van Venlo aanwezig. Verder zijn tal van pronkstukken te zien, die worden beschouwd als hoogtepunten uit de cultuurgeschiedenis van de jubilerende stad.

Niet alleen het verleden, maar ook het heden wordt belicht. Daarom bevat de expositie ook produkten van in Venlo gevestigde bedrijven, waaronder een fototoestel en gegevens over recente gebeurtenissen

als het kampioenschap van erevissieclub VVV.

De tentoonstelling duurt tot en met 28 november en is gratis toegankelijk. Het museum is op maandag gesloten. Tijdens de duur van de expositie worden lezingen gehouden over aspecten uit de historie van Venlo. Op 10 oktober zullen in het kader van de Nationale Wetenschapsdag demonstraties worden gehouden van het restaureren van schilderijen en beelden en de vervaardiging van papier, tapijten en films.

De vele pronkstukken staan beschreven in een driehonderd pagina's tellend geïllustreerd boekwerk waarvan rond zestig onderzoekers en wetenschappers uit Nederland, België en Duitsland hebben meegewerkt. Zij geven daarin hun visie over de cultuurgeschiedenis van Venlo.

Kras

• Nog even en hij is 100 jaar. Jacob Pilon uit Geleen blijft tamelijk rustig onder dit vooruitzicht. Want hij heeft in zijn lange leven tot nu toe wel meer hooi op zijn vork genomen. Op 2 april 1913 meldde hij zich vrijwillig bij de roemrijke Gele Ridders in Arnhem, een bereden regiment dat in tijden van oorlog tot taak had kanonnen naar het front te vervoeren. Drie jaar later werd hij overgeplaatst naar Amby en behoorde Jacob tot het selecte gezelschap dat de gevluchte Duitse keizer Wilhelm naar zijn schuilplaats in Amerongen begeleidde. In Geleen zette hij zijn schouders onder het nieuw te vormen politiekorps. „Vroeger had de politie nog veel gezag,” constateert de eeuweling anno 1993. Vrijdag viert Jacob zijn 100e verjaardag. Van een verpleeghuis en een liefdevolle verzorging wil hij niets weten. Samen met zijn 91-jarige Maria runt Jacob zijn eigen huishouden aan de Kummenaevestraat. En wie hem de hand wil schudden, komt vrijdag voor een gesloten deur te staan. Jacob en Maria hebben namelijk de Hanenhof afgehuurd waar 'Geleen' hen tussen zeven en half negen kan komen feliciteren. Want kras, dat is Jacob nog steeds.

Foto: PETER ROOZEN

Vrouw gedood met messteken

TEGELEN – In Tegelen heeft een recherchebistandsteam van de litieregio Noord-Limburg drie mannen aangehouden die verdacht worden van moord c.q. doodslag op een 19-jarige vrouw die afkomstig uit Vietnam. De vrouw woonde Mönchengladbach en was zondagavond op bezoek bij familie in Tegelen. Zij werd zondagavond met een steekwond opgenomen in het Steekwond Gasthuis in Venlo. In loop van de nacht is zij daar overleden. De politie wilde gisteravond nog geen verdere bijzonderheden over de toedracht van de steekpartij bekend maken. Vandaag wordt de politie op het stoffelijk overschot terecht.

Onderzoek naar vrouwenhandel ook in Luik

LUIK – Een onderzoekscmissie die is opgericht met het oog op ontfermen van de vrouwenhandel in België, gaat binnenkort haar dacht richten op Luik en Antwerpen. Er zullen openbare hoorzittingen gehouden worden. Over de situatie in Luik is weinig bekend, maar insiders zijn er toch van overtuigd dat jonge buitenlandse vrouwen ook in Luik tot prostitutie gedwongen worden. Er is een roep gericht aan getuigen die worden gehoord te worden door commissieleden.

Vrouw gewurgd

LUIK – Een 30-jarige Luikenaar wordt ervan verdacht een 23-jarige drugsgebruikster gewurgd te hebben. De man beweerde dat hij de jonge vrouw onderdak had verleend toen ze uit de gevangenis werd ontslagen. Aan de hulpdiensten vertelde hij het verhaal op de vrouw was overleden aan overdosis. Bij het gerechtelijk onderzoek bleek die verklaring niet te kloppen. Uit de lijkopschrijving kwam vast te staan dat vrouw gewurgd werd.

Tadicom van Maastricht naar Jena

MAASTRICHT – Het telecommunicatiebedrijf Tadicom, dat onder meer Nederland is gevestigd, verplaatst de coördinatie van de Europese activiteiten van Maastricht naar Jena in de voormalige DDR. Eerder jaar werd bekend dat Tadicom een roep GmbH 150 miljoen steekt in een fabriek voor telecommunicatie-apparatuur in Jena.

Voerendaal verdubbelt toeristenbelasting

Van onze verslaggever

VOERENDAAL - De raad van Voerendaal heeft gisteren het dringend advies van burgemeester H. Strous om het tarief van de toeristenbelasting niet te verhogen, in de wind geslagen. De raad verdubbelde het tarief zelfs van vijftig cent naar een gulden per overnachting. Volgens Strous kon een dergelijke tariefsverhoging wel eens nadelig zijn voor de concurrentiepositie

van de plaatselijke ondernemers die in de toeristische sector werkzaam zijn. Het college van Voerendaal had zich slechts willen beperken tot een gewijzigde vorm van het heffen van de toeristenbelasting. Onder meer door een intensievere controle op het aantal opgegeven overnachtingen van toeristen zou volgens Strous de opbrengst van deze belasting sowieso verdubbelen. In plaats van een opbrengst van f 20.000 zou bij een gewijzigde vorm van

heffen de opbrengst op ruim f 50.000 uitkomen, zo had het college berekend. Verhogen van het tarief zou zelfs een toename van de opbrengst van tweehonderd procent kunnen betekenen, en dat vonden B en W teveel van het goede.

Het amendement van CDA-raadslid F. Benders om het tarief te verdubbelen kon ondanks de tegenwerpingen van Strous op een ruime meerderheid rekenen. Alleen de Politieke Groepering Randsaal onthield zich van stemming. P. Radermacher van die fractie: „Het komt hard aan om nu te verhogen, nu de ondernemers al de nieuwe prijsopgaven hebben vastgesteld. Er zou hierover eerst overleg met de VVV plaatsvinden.”

College Heerlen trekt zich kritiek aan

Opnieuw onderzoek naar broodfabriek

Veertig jaar Terveurdt

• Het jubilerend Terveurdt-bestuur. Van links af: 'Opa' Zef Jacobs, echtgenote Fien, Annie Stalleveld, Frans Walkowiak en Geert de Jonge.

Bloeiende speeltuin in verenigingsarme buurt

Van onze correspondent

HOENSBROEK - In de Hoensbroekse wijk De Dem viert de speeltuinvereniging Terveurdt in september feest. Het veertigjarige bestaan in een deel van Heerlen-Noord dat niet uitblinkt in samenhangigheid of door een hecht verenigingsleven.

Het gemeenschapshuis bijvoorbeeld leidt een kwakkelend bestaan en moet hopen op reddende steun van woningvereniging De Voorzorg. Die onzekerheid over het voortbestaan van D'r Bieze Gatz was aanleiding voor het speeltuinbestuur zijn feest daarom maar op eigen terrein te houden.

Toch vindt speeltuinvoorzitter Frans Walkowiak dat de wijk daarop niet beoordeeld laat staan veroordeeld mag worden. „Het is een goede wijk om te wonen. Vergeet niet dat de mobiliteit van de mensen enorm is toegenomen. Ze zijn daarom niet meer zo gebonden aan een gemeenschapshuis. Maar er komen ook nog wel andere tijden.”

Secretaresse Annie Stalleveld van het speeltuinbestuur ziet dat minder rooskleurig. „Het is gewoon een moeilijke wijk die absoluut niet op een lijn te krijgen is. Het lijkt wel of niemand meer tijd voor elkaar heeft.”

De speeltuin heeft daarentegen geen last van tanende belangstelling. In tegendeel. Terveurdt heeft 244 leden die elk jaar trouw 25 gulden contributie betalen en het daarmee ruim 450 kinderen op de speeltoestellen houden. De tuin kreeg in 1987 nieuwe impulsen toen het voetbalcomplex van EHC moest vervallen voor woningbouw en de speeltuin in het kielzog van ambitieuze plannen belandde. Veel jonge gezinnen trokken naar De Dem.

„Een spannende tijd,” erkent Walkowiak die in gemeentebestuur Otto van de Berg een medestander voor zijn behoudsideeën vond. Veel tijd en energie werd in de realisering van het nieuwe Terveurdt gestoken en ook de makelaar die woningen bouwde op de vrijgekomen percelen lag zeker niet dwars.

De speeltuin die er nu is, mag gezien worden. De oppervlakte bedraagt 5500 vierkante meter en dat is groter dan het gemiddelde van de achttien gesubsidieerde tuinen die Heerlen rijk is. Het onderhoud is van speeltuin Terveurdt is uitstekend te noemen en onlangs werd een nieuw speeltoestel van 32.000 gulden aangeschaft. Oud-wethouder van Hoensbroek, Jan van 't Hooft, werd opgetrommeld voor de openingshandeling.

Financieel gaat het Terveurdt voor de wind. Dat is niet in de eerste plaats te danken te danken aan de gemeentelijke subsidie die in hoofdzaak bedoeld is voor het onderhoud van de speeltuin. „Negentig procent van dat geld wordt daaraan besteed,” zegt Walkowiak.

Terveurdt zorgt voor een groot deel voor eigen inkomsten. Door twee keer per week te kienen in D'r Bieze Gatz en door enkele kleinschalige commerciële activiteiten in het gebouwde dat bij de speeltuin behoort. „Vroeger kon je wel eens een speeltoestel bouwen door zelfwerkzaamheid met behulp van de staatsmijn, maar die tijd is definitief voorbij,” weet Walkowiak, die voor het CDA in de raad zit.

Of ook de tijd voor het gemeenschapshuis D'r Bieze Gatz voorbij is valt te bezien. Walkowiak toont zich een voorstander voor behoud van de voorziening, ook al heeft zijn twijfels over de exploitatie door een woningvereniging. „Ik ben van mening dat het over een tijdje beter zal gaan. Ik baseer mij daarbij op een afnemende welvaart, waardoor mensen weer iets meer bij huis zullen blijven. Een deel van hen zal weer op vertier in een wijkgebouw aangewezen zijn.”

Het bestaansfeest van Terveurdt begint op vrijdag 10 september met een familie-puzzeltocht en zaterdag 11 september zijn in na na allerlei middagactiviteiten een receptie die om 19 uur begint. Een week later, op zaterdag 18 september, zorgt het kindertheater Rubens voor twee voorstellingen en later op de dag start de feestavond in de tent.

Van onze verslaggever

HEERLEN - De gemeente Heerlen start alsnog een onderzoek naar het huisvesten van kleine culturele instellingen in de voormalige broodfabriek aan het Van der Maessenplein.

Met dit besluit komen burgemeester en wethouders tegemoet aan kritiek op het recente onderzoek naar een Muzisch Centrum. Achter de schouwburg zou een verzamelgebouw moeten verrijzen voor muziekschool, creativiteitscentrum Hee-art, de Nor, het Filmhuis en het New Wave Café. De gemeente heeft daar twintig miljoen voor over.

Dit AGS-onderzoek behelsde diverse varianten voor een uitgebreide berekeningen over dat Muzisch Centrum. Beoogde gebruikers als de Nor, het New Wave Café en het Filmhuis voelen er echter niets voor om door de 'officiële' cultuur ingelijfd te worden.

Zij pleiten al een hele tijd voor een serieus onderzoek naar de leegstaande broodfabriek als mogelijke huisvesting. Op aandringen van de gemeenteraad bekeek het AGS-onderzoek deze variant ook. Maar reeds na een paar alinea's zonder daadwerkelijke berekeningen concludeerde AGS dat de fabriek maar beter gesloopt kon worden.

Het Heerlense college besloot begin augustus onverkort vast te houden aan het plan voor nieuwbouw achter de schouwburg. De kleine culturele instellingen, verenigd in de actiegroep Hart van Heerlen, plus de D66-raadsfractie hekelden deze gang van zaken en eisten een serieus te nemen onderzoek naar (onder meer) de broodfabriek.

Het college zegt nu alsnog een onderzoek toe naar de haalbaarheid van de broodfabriek als huisvesting voor de kleine cultuur.

Mocht dat positief uitvallen, dan komt het concept van één groot Muzisch Centrum komt op de heling te staan.

'AID heeft steun van provincie hard nodig'

Van onze correspondent

KERKRADE - De provincie Limburg moet in Den Haag keihard aangeven dat de Algemene Inspectie Dienst in Kerkrade dient te blijven. Een minder sterk signaal is funest. In dat geval zal de regering gewoon haar gang gaan en de AID laten verhuizen naar het midden van het land. De vrees bestaat dat nog deze maand de kogel door de kerk gaat. CDA-Kamerleden Van der Linden, Frissen en Paulis gaven gisteren deze ernstige waarschuwing aan het AID-personeel in Kerkrade.

Het drietal gaf aan dat zij zonder steun van de provincie Limburg niet ver zullen komen. Tijdens de bijeenkomsten in de kantine van de AID werd duidelijk dat het fusieplan met de economische controle-dienst als alibi wordt gebruikt om het spreidingsbeleid van de rijksdiensten te ondermijnen. Volgens Van der Linden moeten Limburgse gedeputeerden en ook Kerkradse politici zelf gaan lobbyen in Den Haag. Het sturen van een motie of brief is in zijn ogen onvoldoende. Het personeel van de Algemene Inspectiedienst van het Ministerie van Landbouw en Visserij gaat mogelijk woensdag al met een grote delegatie naar Maastricht.

Grote ergernis bestaat over het wegbliven van Kerkradenaar en PvdA-fractievoorzitter Thuis Wöltgens op het hoofdkantoor in Kerkrade. Actie-woordvoerder Frank Tobij, die met de VUT is gegaan, wordt overigens vervangen door het duo Marc Vrijhof en Ton Hilgers.

• Links Hans Schmitz en Maria Schaarschmidt, rechts hun echtgenoten. In het midden kleindochter Franziska voor de Randsdaalse kerk.

Foto: KLAUS TUMMERS.

Onverwacht weerzien na ruim vijftig jaar

Van onze verslaggever

RANSDAAL - Hans Schmitz moet de emoties nog steeds verwerken. De elf weken die hij als tienjarige tijdens de Tweede Wereldoorlog doorbracht in het Duitse Thüringen, zijn na vijftig jaar ineens weer razend actueel. De reden: het onverwachte weerzien met Maria Schaarschmidt, evenals hijzelf nu zestig jaar.

Op 16 mei van dit jaar ontmoetten ze elkaar voor het eerst weer, in de voormalige DDR. Deze week is Maria met haar man Ernst Grosskopf bij de familie Schmitz in Randsaal op bezoek.

In 1942 of 1943 mocht het jongetje Hans Schmitz, afkomstig uit Puth-Schinnen, een zomer lang naar het Duitse platteland. Net zoals Ierse kinderen tegenwoordig in Nederland even 'uit de wind' kunnen.

Dat heette vroeger 'Kinderlandverschikking.' „Ik wil meteen opmerken dat ik in Duitsland nooit iets van politiek gehoord heb, geen woord. Ik heb er alleen liefde, zorg en cultuur ontmoet,” verwoordt hij nu.

Trude Schaarschmidt haalde Hans ergens in Duitsland op en bracht hem naar Gispersleben, vlak bij Erfurt. „Dat was een enorm verschil: wij woonden thuis in een klein vakwerkhuisje, waar je je in een teil waste. Zij hadden een enorme villa, compleet met ligbad.”

Hans speelde daar veel met de even oude dochter Maria. Samen gingen ze ook naar school. „Ik had geen broers of zussen, dus ik was dolblij met dat speelkameraadje,” zegt Maria anno 1993.

Hans denkt dat hij in 1943 in Gispersleben was, maar Maria houdt het op 1942. „Het was een heel rustige zomer. Ook veel kinderen uit het gebombardeerde Ruhrgebied werden naar het rustige Thüringen gebracht. In 1943 was het gedaan met de rust, toen vielen veel bommen.”

Hoe dan ook, Hans nam na elf weken afscheid. „Moeder Trude drukte zich tegen me aan, het was een emotioneel moment. Ze hadden me helemaal in het nieuw gestoken en ik kreeg cadeaus mee voor de hele familie,” zegt hij ook nu nog met zichtbare emotie. Maria grijnst vrolijk: „Hij ging zéér goed gevoed naar huis,” en maakt het gebaar van een dikke buik.

Contact

Na de oorlog werden wat brieven geschreven, maar in die hectische situatie aan het slot van de oorlog kwam geen enkele aan. Zo verwaterde het contact.

Maria trouwde met Ernst Grosskopf en belandde notabene in Nederland. Van 1957 tot 1961 en van 1966 tot 1973 werkte Ernst bij het niet officiële consulaat van de niet-erkende DDR. Waarom hebben ze toen niet even Hans Schmitz gebeld? „Die vraag hadden we wel verwacht,” zegt Grosskopf: „Maar het Oostblokreglement verbood het opnemen van contact met privépersonen in het buitenland.”

Dat durfden Ernst en Maria niet aan. „Bovendien: zou Hans het, midden in de Koude oorlog, wel aangenaam gevonden hebben als opeens Oostblokkers op z'n stoep zouden staan?” Daarna, dat geven ze eerlijk toe, hebben ze nooit

• Vijftig jaar geleden. Uiterst links Hans en Maria.

meer eraan gedacht om de band met Hans te herstellen. Ook niet nadat de Berlijnse muur in 1989 viel.

Bij Hans leefde de herinnering veel sterker. „Vijftig jaar heb ik gedacht: kon ik die mensen maar bedanken. Maar ik hield er serieus rekening mee dat ze geëmigreerd, gedeporteerd of gebombardeerd zouden zijn.”

Speuren

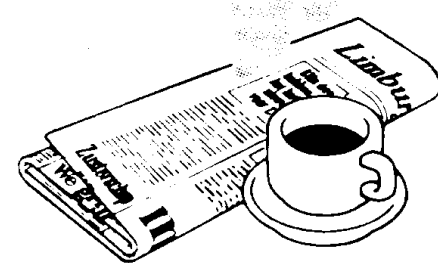
In mei van dit jaar ging Schmitz op bezoek bij vrienden in Dresden. „We kwamen door Thüringen, waar ik na terugkomst uit Dresden een paar dagen wilde speuren. Maar meteen zag ik het bord 'Gispersleben, Stadtteil Erfurt.' Ik had de omgeving van Maria's huis fotografisch in mijn geheugen opgeslagen, dus ik vroeg voorbijgangers om me de weg naar te helpen. Ze stapten in een loodsden me naar de goede plek.”

En wie stond daar bij het tuinhokje, alsof ze het wist? Maria. Ze leek sprekend op haar moeder Trude. Hans vroeg: „Bist du Maria?” Ze antwoordde tot zijn verbijstering in het Nederlands. „Ja, ik ben het. Hans Schmitz uit Puth-Schinnen?” Vanzelfsprekend werd het echtpaar Schmitz gast-vrij ontvangen, dat was in vijftig jaar geen spat veranderd. Hans bezocht ook het graf van de ouders van Maria, een emotionele gebeurtenis voor hem.

Deze week zijn de Grosskopfs op tegenbezoek in Randsaal. Mogelijk is dat het begin van een langdurige vriendschap. Zonder dat Hans Schmitz dat wist, zijn ze trouwens al diverse keren vlakbij geweest. „In 1958 hebben we in kasteel Sjaloen gelogeerd, en in 1985 waren we in Epen,” vertelt Maria.

Deze week zal Schmitz proberen hen toch nog nieuwe stukken van Zuid-Limburg te laten zien, onder zijn ouderlijk huis in Puth. „Boven de rivieren heeft dat geen nut, ze kennen de Randstad beter dan wij.”

Pij de koffie

Paraplu

• Bij het plaatsen van lantaarnpalen en palen voor verkeersborden wordt te weinig rekening gehouden met paraplu-dragende mensen. Dat komt misschien omdat zulke palen bij droog weer worden opgericht. Als het regent, hetgeen in dit landje nog wel eens wil voorkomen, moet de vrouw of man met de paraplu maar zien hoe zij of hij zich door de nauwe doorgang tussen paal en muur van een gebouw kan wurmen. Een paraplu meet tegenwoordig in doorsnede al gauw 125 centimeter. Op heel wat plaatsen in de stad is de afstand tussen een paal en de bebouwing veel minder, soms zelfs niet meer dan drie stoeptegels van dertig centimeter breedte.

Paraplu 2

• De paraplu-dragende medemens wordt zo ongewild in gevaar gebracht. Zij of hij kan bij het naderen van zo'n te dicht op de muur staande paal het reghenscherm inklappen en dus nat worden. Zij of hij kan ook uitwijken naar de straat op gevaar af om ondersteeboven te worden gereden. Nat of dood: zegt u het maar! Er dient onvervuld een palencommissie te worden benoemd die (A) inventariseert waar welke palen te kort op de bebouwing staan en vervolgens (B) een plan de campagne opstelt voor het verzetten van de hinderlijke palen.

Parel

• Duizenden mensen wisten zaterdag de weg te vinden naar de twaalfde editie van de Parelmarkt in Brunssum. De kraamverkooper deed zijn uiterste best om zijn artikelen aan te prijzen alsook de standwerker die op zijn eigen humoristische manier zijn klanten wist te boeien. De markt strekte zich uit over een lengte van twee kilometer. De sfeer was prima, mede door de terrassen, de gezellige muziek en het fraaie weer. De Brunssumse Promenade moest dit jaar verstek laten gaan in verband met de renovatie van de straat.

Parel 2

• Na afloop deelde wethouder Goof Janssen van het marktwezen in ontmoetingscentrum D'r Brikke Oave de prijzen uit die te verdienen waren. Voor de best verzorgde kraam ging de eerste prijs naar de Vitamine-markt van de firma Van de Heuvel. Beste standwerker was J. Seven uit Papendrecht met zijn stoomstrijkbouten. Bij de kinderkransen ging de eerste prijs naar de zelf gebakken wafels van Maartje Daemen. De persprijs van het Limburgs Dagblad ging naar het Italiaans restaurant Mimmo. Tot miss Parel werd gekozen de 17-jarige Nathalie Borger uit de Lijsterbesstraat. Nou, nu hebben we al deze pareltjes mooi vermeld!

Moe

• Soms zijn er van die dagen, dan werk je van 's ochtends half tien tot 's avonds tien. En dan ben je moe. Heel moe. En die gezellige, huiselijke avond is in het water gevallen. Dat vind je dan niet leuk. Maar ja: anders had u vanochtend deze koffiekolom niet kunnen lezen. En dat is ook wat waard.

Limburgs Dagblad

REGIONALE EDITIE

Chef editieredactie Wim Dragstra

KANTOREN

Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37,
6411 RS Heerlen,
tel: 045 - 739911,
fax: 045 - 739264.

Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42,
6461 ED Kerkrade,
tel: 045 - 452932,
fax: 045 - 455506.

Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81,
6443 CB Brunssum,
tel: 045 - 256363,
fax: 045 - 259056.

Servicepunten

VVV Heerlen 045 - 716200
VVV Simpelveld 045 - 445222
VVV Landgraaf 045 - 322929

Het overlijden van pater

Antonius Josephus Bernardus Verhamme

O. Carm, emeritus-pastoor parochie H. Geest

heeft ons diep getroffen.

Zijn inzet en toewijding voor het onderwijs in Brunssum-Noord zullen altijd in onze herinnering blijven.

Bestuur, team, oudercomité en medezeggenschapsraad van de Titus-Brandsmaschool.

Wij hebben afscheid moeten nemen van ons medelid

Toon Verhamme

Wij zullen aan hem een goede herinnering bewaren.

Rotaryclub Hoensbroek

† **Peter Heerious Verstappen**, 90 jaar, echtgenoot van Wilhelmina Gertruda Johanna Berge, Johanna van Polanenstraat 17, 6006 ZR Weert. De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op woensdag 1 september om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Franciscus van Assisië te Weert.

† **Jo Verheyden**, 52 jaar, echtgenoot van Marie-Louise Smeets, Meidoornlaan 14, 6086 EB Neer. De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op woensdag 1 september om 14.00 uur in de parochiekerk van de H. Antonius te Bleijerheide-Kerkade.

**PUBLICATIES VAN DE
ARRONDISSEMENTSRECHTBANK
TE 'S-HERTOGENBOSCH INZAKE DE
FAILLISEMENTSWET.**

Bij vonnissen van de arrondissementsrechtbank te 's-Hertogenbosch van 25 augustus 1993 is het navolgende faillissement:

UITGESPROKEN:
FRENCH LINE BV statutair gevestigd te Veldhoven, kantoorhoudende te 6413 HR Hoensbroek, N. Akerstraat 158-160, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel, te Heerlen onder nummer 46510. Curator: mr. C.L.J.R. Lückers, Postbus 391, 6400 AS Heerlen, telefoon 045-717895.

De griffier van de arrondissementsrechtbank te 's-Hertogenbosch.

FAILLISEMENTEN

Bij vonnis van de rechtbank te Maastricht d.d. 26-08-1993 zijn de volgende faillissementen:

A. UITGESPROKEN:

- 1. WERNER & MESSELINK DIRECT MARKETING B.V.**, St. Pieterskade 13, 6212 AC Maastricht. Rechter-Commissaris: mr. J.J. Groen. Curator: mr. A.L.M. van Uden, Kapoenstraat 26, 6211 KW Maastricht, tel. 043-216806 (lfr. 14241).
- 2. TECHNOPORT ONROEREND GOED BV**, Beelenberg 2, 6171 GN Stein L. Rechter-Commissaris: mr. J.J. Groen. Curator: mr. F.M.H. Thuis, Tempelplein 21-22, 6411 ET Heerlen, tel. 045-719005 (lfr. 14242).
- 3. H.F.C. OOSTWEGEL**, Salustiusstraat 6, 6417 VH Heerlen, h.o.d.n. RESTAURANT LES DEUX, Drie-vogelstraat 137, 6468 GK Kerkrade. Rechter-Commissaris: mr. J.J. Groen. Curator: mr. H.Ch. Altmann, Valkenburgweg 92, 6419 AW Heerlen, tel. 045-711238 (lfr. 14243).
- 4. N.W.G. BORGER**, Pijperstraat 136, 6164 XZ Geleen, v/h h.o.d.n. PRINTEX INTERNATIONAL, Burg. Lemmensstraat 125-F, 6163 JD Geleen. Rechter-Commissaris: mr. J.J. Groen. Curator: mr. J.G.M. Spronken, Elisabethstraat 14, 6161 GT Geleen, tel. 046-748455 (lfr. 14244).
- 5. D.H. BREITKOPF**, Koperstraat 38, 6291 AJ Vaals. Rechter-Commissaris: mr. J.J. Groen. Curator: mr. J.J.M.C. Huppertz, St. Servaasklooster 30-A, 6211 TE Maastricht, tel. 043-216840 (lfr. 14245).
- 6. M.J.G. HENSEN e/v van SCHOONEVELD**, Heukelstraat 3, 6225 AA Maastricht, h.o.d.n. EVAS HANDELSONDERNEMING, Mergelweg 6, 6212 XH Maastricht. Rechter-Commissaris: mr. J.J. Groen. Curator: mr. W.J.H.M. Lejeune, Dr. van Kleefstraat 25, 6217 JJ Maastricht, tel. 043-438060 (lfr. 14246).
- 7. R.W.C.A. VIJGEN**, Oranjeplein 15-A, 6389 VD Simpelveld, h.o.d.n. AUTOSCHADE RON VIJGEN. Rechter-Commissaris: mr. J.J. Groen. Curator: mr. C.A.H. Lemmens, Tempelplein 21-22, 6411 ET Heerlen, tel. 045-719005 (lfr. 14247).

SURSEANCE
Bij beschikking van de rechtbank te Maastricht d.d. 26-08-1993 is VOORLOFPG surseance van betaling verleend aan **RETROVENT BV**, gevestigd te Vaals, kantoorhoudende te 6229 XA Maastricht, Savia-beemd 35-B, voorheen genaamd **BOHEMEN GROEP BV**. Rechter-Commissaris: mr. J.J. Groen. Bewindvoerder: mr. Th.J.M. Oostdijk, A. Battalaan 35, 6221 CB Maastricht, tel. 043-255669.

De crediteurenvergadering vindt plaats op 21-10-1993 te 10.30 uur in voornoemde rechtbank. Bij het verzoekschrift is geen ontwerpakkoord gevoegd (repr. 6280/93).

Voor uw privacy en 'n korrekte lening**Bel: 043-636200****Dan slaagt u gemakkelijk en diskreet.**

ma. t/m vrij. van 8.30-21.00 uur, za. van 9.00-16.00 uur

Enige kenmerken:

- Indien gewenst, geheel telefonische behandeling.
- Afhandeling bij u thuis of op ons kantoor.
- Meestal kwijtschelding bij overlijden.
- Indien gewenst vrijstelling van aflossing bij ziekte, ongeval, invaliditeit (mits dit meeverzekerd wordt).
- Van 18 tot 72 jaar.
- Andere bedragen en looptijden zijn óók mogelijk.
- Toetsing en registratie bij BKR in Tiel.
- Leningen tegen aantrekkelijke voorwaarden, afgestemd op uw persoonlijke wensen.
- Rente is fiscaal aftrekbaar.
- Geen informatie bij werkgever of andere personen.
- Leningen vanaf 1.000,- tot 200.000,- zijn mogelijk ZONDER onderpand of borg.
- Gevolmachtigd intermediair.

Het is vertrouwd geld lenen via een NVF-lid.

Kortom maak kennis met onze deskundige
behandeling van al uw kredietwensen, voor u geheel
KOSTELOOS EN VRIJBLIJVEND

Financieringskantoor

MOONEN

30 jaar financieringservaring.

DOORLOPENDE KREDIETEN MET EEN AFLOSSING VAN 1,5%

Krediet limiet	Te betalen per maand	Effectieve rente op jaarbasis min.	max.	Rente per maand min.	max.	Theoretische looptijd min.	max.
f 20.000,-	f 300,-	11,5%	14,5%	0,907%	1,131%	102 mnd.	124 mnd.
f 30.000,-	f 450,-	11,5%	14,1%	0,907%	1,102%	102 mnd.	121 mnd.
f 35.000,-	f 525,-	11,5%	14,1%	0,907%	1,102%	102 mnd.	121 mnd.
f 40.000,-	f 600,-	11,5%	14,1%	0,907%	1,102%	102 mnd.	121 mnd.
f 50.000,-	f 750,-	11,5%	14,1%	0,907%	1,102%	102 mnd.	121 mnd.
f 100.000,-	f 1.500,-	11,5%	14,1%	0,907%	1,102%	102 mnd.	121 mnd.
f 150.000,-	f 2.250,-	11,5%	14,1%	0,907%	1,102%	102 mnd.	121 mnd.

PERSOONLIJKE LENINGEN

Kreditsom	Terug te betalen in	Te betalen per maand min.	max.	Effectieve rente op jaarbasis min.	max.
f 5.000,-	48 mnd.	f 128,-	f 140,-	11,5%	16,9%
f 12.500,-	72 mnd.	f 237,-	f 254,-	11,5%	14,5%
f 20.000,-	84 mnd.	f 341,-	f 353,-	11,5%	12,8%
f 25.000,-	96 mnd.	f 391,-	f 407,-	11,5%	12,8%
f 35.000,-	96 mnd.	f 547,-	f 561,-	11,5%	12,3%
f 50.000,-	120 mnd.	f 685,-	f 706,-	11,5%	12,3%

2e HYPOTHEKEN

Nu tot 130% van de verkoopwaarde!

Bedrag in handen	Effectieve rente op jaarbasis	120 mnd. terug te betalen	180 mnd. terug te betalen	240 mnd. terug te betalen
f 50.001,-	11,5%	f 685,-	f 564,-	f 512,-
f 60.000,-	11,5%	f 822,-	f 677,-	f 614,-
f 65.000,-	11,5%	f 891,-	f 734,-	f 666,-
f 70.000,-	11,5%	f 959,-	f 790,-	f 717,-
f 75.000,-	11,5%	f 1.028,-	f 847,-	f 768,-
f 90.000,-	11,5%	f 1.234,-	f 1.016,-	f 922,-
f 120.000,-	11,5%	f 1.645,-	f 1.355,-	f 1.229,-
f 150.000,-	11,5%	f 2.056,-	f 1.694,-	f 1.537,-

043-636200*

Geopend van ma. t/m vrij.
van 8.30-21.00 uur,
za. van 9.00-16.00 uur

**Scharnerweg 108
6224 JJ Maastricht**

Met de herfst in gedachten...

Gil Bret

MODESHOW 1 sept. 15.00 u.
Gemeenschapswinkel Binsgeloed
Er zijn nog kledingstukken verkrijgbaar.

**ALS ER IETS MEER
VAN U VERLANGD WORDT.**

Wanneer werkzaamheden u nopen tot het dragen
van 'n korrekt pak of bijzondere gelegenheden dit
wenselijk maken, is wellicht ons antraciet Burberrys
kostuum voor u de ideale outfit.

Lekker licht en met 'n vleugje stijl.
Een herenpak bij uitstek.

KERKRADE
Einderstraat 44
Tel. 045-452800
Voetgangersdoorn

Efwee
WLNEN

**Overwin uw spreekangst en
vergroot uw zelfvertrouwen**

SPREEKVAARDIGHEID (SPREKEN IN HET OPENBAAR)

Kom vrijblijvend naar de 1e lesavond op
20 september a.s. in Motel Heerlen,
Terworm 10 te Heerlen. Aanvang 20.00 uur.

RHETORICA 078 - 130388
Up to date sinds 1948

**Ik lees de
krant
in de klas**

Stichting Krant in de Klas
Tel. (020) 6647826

CURSUSSEN**CAFÉBEDRIJF f 255,-**

Handelskennis horecabedrijf, Vakbekwaamheid restaurant-
bedrijf, Vakbekwaamheid slijtersbedrijf, SVH Wijncertificaat.
Beginnend café-restaurant-keizer/serveerster. Kookcursus.
Voor deze cursussen is een vooropleiding niet nodig.

RIJKSERKENDE VESTIGINGS-DIPLOMA'S

De opleidingen zijn schriftelijk en/of mondeling (in o.a. Beek
Geleen, Heerlen, Maastricht, Roermond, Sittard, Valkenburg
Venlo, Venray en Weert) te volgen. GRATIS voorlichtingsavond
startende ondernemers.

Vraag vrijblijvend een gratis studiegids aan bij het:
Instituut Vakonderwijs, Sagittaleen 24, 5632 AL Eindhoven.
Telefoon 040-425526 (ook 's avonds) of Roermond 04750-15440.
Al meer dan 32 jaar succesvolle opleidingen.

Het Instituut Vakonderwijs is erkend door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen.

Epilepsie? Zet jezelf niet buitenspel

Nederland telt minstens 100.000
mensen met epilepsie.

De Epilepsie Vereniging Nederland (EVN) is voor hen de belangenvereniging.

De EVN doet veel activiteiten samen met het Nationaal Epilepsie Fonds - De Macht van het Kleine.

Voor alle informatie:
(030) 66.00.64

EPILEPSIE VERENIGING NEDERLAND**EPILEPSIE EN MAATSCHAPPIJ**

Postbus 9840, 3506 GV Utrecht

**OOK DIE 50 FOLDERS
VERSPREIDEN WE. NET ZO GOED
ALS DIE 5 MILJOEN...**

Bel Spiral als 't betrouwbaar verspreid moet
worden!

Fabrieksstraat 7, 5961 PK Horst,
telefoon 04709-84222.

Postbus 6094, 5960 AB Horst,
fax 04709-84333.

SPIRAL

**Gabor laat
de vogel
schieten**

Jaarlijks knallen ja
Nederland méér dan
ganzen neer. Gelukkig
er een nieuwe wet die
barbaarse hobby kan
den. Maar staatssecretaris
Gabor laat deze onwet-
schieten. Terwijl
enquête meer dan 90
alle Nederlanders zich
spreekt tegen de jach-
trekvogels. U kunt
doen door vandaag
bon op te sturen. W
Tweede Kamer kan
een wettelijk jacht
stemmen.

**Wij zien u
liever vlieg**

PROTESTSIGN

☐ Ik teken tegen de jacht
onrechtvaardige trek-
vogels!

HANDETEKENING

☐ Ik maak vandaag nog
f over op
29213 L.N.V.

Vogelbescherming
Nederland o.v.v.

Jachtverbod, zodat de
pagne kan worden voor-
zet.

DNR / MEV.

STRAAT:**POSTCODE:****PLAATS:**

Stuur deze bon vandaag
in een enveloppe zonder
zegel (mag wel) naar
Vogelbescherming

Wilt u
ganzen
levens-
trouw

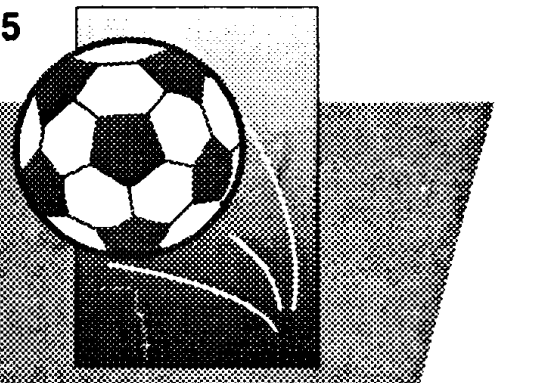
Vogelbescherming
NEDERLAND

ALS U NIJ NIETS DOEN
STRAAT NAAR DE VOGEL

Met een PICCOLO
Limburgs Dagblad
uw oude spulletjes 't
kwijt. Piccolo's doen
wonderen... Probeer
Tel. 045-719966

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.

En de makelaar weet van wanten en kranten.

Frans Maassen zal hoofdrol én gemiste kans nooit vergeten

'Zelfs podiumplaats gaf ik uit handen'

DOOR WIEL VERHEESEN

INTERVOORT - Tevreden over zijn beresterk optreden in Oslo, maar tegelijk ook kwaad op zichzelf. Thuis in Itervoort zat Frans Maassen het wereldkampioenschap de revue passe-
„Ik had”, zegt Nederlands bestgeklasseerde wielprof, „heel lang de overtuiging, dat ik de titel zou behalen. De benen waren goed en ik was ontsnapt aan alle valpartijen, die de hele dag voor een nerveuze stemming in het peloton zorgden”. De beelden heeft hij bij deze terugblik niet eens meer nodig. Het koersverloop op de wegen in en rond de Noorse hoofdstad laat ook zonder video helder voor zijn geest.

De beelden laten trouwens niet zien, dat ik uiteindelijk nog wel dicht bij een podiumplaats ben geweest toen Lance Armstrong al buiten ons bereik was.”

Frans Maassen bedoelt de gang van zaken op minder dan één kilometer voor de finish. Hij had een sprong gemaakt naar de net tevoren ontstapte Chiappucci. „De Italiaan zag mij komen en hield de benen stil. Ik deed hetzelfde. Dat was stom. Had ik maar voluit doorgereden, met hem in het wiel. Wat maakte het uit of hij mij dan in de sprint voor de tweede plaats verslagen had? Was ik in ieder geval derde geworden. Verdomme, zelfs een podiumplaats gaf ik uit handen.”

Maassen zucht. „Het is gepraat achteraf. Op zo'n moment in de koers wil je gewoon dat een ander niet profiteert van jouw werk.”

Het resultaat is bekend. Chiappucci en hij werden door de negen achter-

Babangida hoeft niet onder mes

BERKRADE - Tijani Babangida hoeft niet geopereerd te worden aan zijn gebroken sleutelbeen. Nader onderzoek heeft dat uitgewezen. De breuk is zodanig dat operatief ingrijpen geen zin heeft, aldus Roderic JC-trainer Huub Stevens. De blessure moet genezen door rust. Maar verwacht kan de Nigeriaan over uiterlijk zes weken weer voetballen. Naast de sleutelbeenbreuk heeft de rechtschutters van Roda JC ook twee gebroken tanden overgeleverd aan de botsing met doelman Rufai van Go Ahead Eagles. Huub Stevens tilt niet al te zwaar aan het ontbreken van Babangida. Natuurlijk is het een tegenvaller, maar zoiets is nu eenmaal inherent aan de sport. Niet voor niets hebben we een brede selectie. Uiteraard is Babangida niet zomaar te vervangen, maar het heeft geen zin daar nu dramatisch over te doen.

sport kort

ZAAVOETBAL - Quick toernooi: Brijkske-Van der Venne 1-4; Dousberg-Haantjes 5-3; Meijers-Bouwfonds 5-2. Eindstand: 1. Meijers 5-8; 2. Brijkske 5-7; 3. Dousberg 5-6.

Braziliaan moet club aan vierde kampioenschap op rij helpen

Barcelona verwacht wonderen van Romario

BARCELONA - Precies twintig jaar geleden tekende Johan Cruyff een contract dat hem voor drie jaar aan FC Barcelona verbond. Uiteindelijk kwam de ex-Ajaxed vijf jaar speler voor de Spaanse club uit, maar hij behaalde er nooit de successen, waarop iedereen in Catalo-
ne had gerekend. Dat kan niet worden gezegd van de periode, dat hij Barcelona als trainer leidt. Want sinds de zomer van 1988 was het elk jaar raak en heeft de Catalaanse club inmiddels één Europacup voor bekerwinnaars, één Europacup voor landskampioenen, één Spaanse beker en drie Spaanse titels op zijn ruime erelijst bijgeschreven.

Daarmee is Cruyff de meest succesvolle trainer uit de geschiedenis van de Catalaanse club. En het ziet er niet naar uit dat het daarbij blijft. Want in Spanje zijn er maar weinigen die Barcelona niet bovenaan hun lijstje met kampioenschkandidaten hebben geplaatst. Dat heeft veel te maken met de komst van Romario. Hij, de oud-PSV'er moet zorgen voor de doelpunten, die de afgelopen seizoenen te weinig werden gemaakt. En dat de Braziliaan de komst van het scoren nog niet verliest, is bleek tijdens de oefencampagne. In acht wedstrijden scoorde hij veertien keer, met hatricks tegen Ajax, Tenerife en Hadrjuk Split.

De vele oefenwedstrijden lieten ook zien dat Romario met Michael Laudrup een uitstekend tandem vormt. Dat houdt in dat de vierde 'buitenlander' bij de Catalaanse club, de Bulgaar Hristo Stoichkov, op de reservebank kan beginnen.

Eeuwige rivaal Real Madrid versterkte zich eveneens. De Braziliaanse verdediger Rocha mocht vertrekken en daarvoor kwamen twee andere 'buitenlanders' in de plaats: de ook door Ajax begerde Petr Dubowski van Slovan Bratislava en Claudemir Vitor van het Braziliaanse Sao Paulo. De duurste binnenlandse aankoop was international Alkorta van Athletic de Bilbao, een verdediger die Rocha moet doen vergeten.

Maar of Real Madrid, dat de afgelopen twee seizoenen het landskampioenschap op de laatste competitiedag verspeelde, dit jaar er wel in zal slagen de titel te winnen, moet worden betwist. De oefencampagne van Real verliep weinig overtuigend en liet zien, dat trainer Benito Floro de Madrilenen niet anders zal laten spelen dan het afgelopen jaar. Dat wil dus zeggen: weinig spectaculair en vanuit een gesloten verdediging.

De echte bedreiging voor FC Barce-

● Frans Maassen: „Ik had heel lang de overtuiging, dat ik de titel zou winnen.”

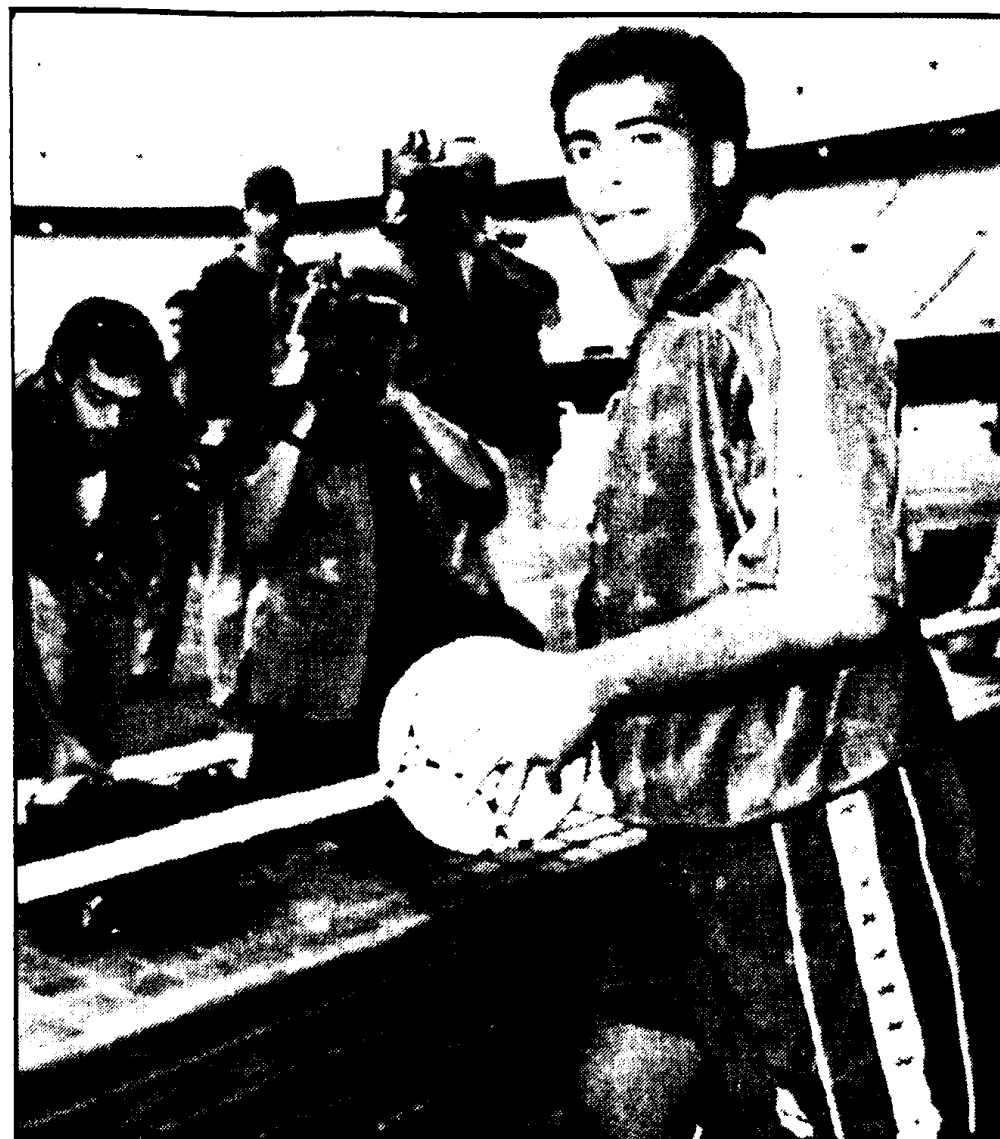
Foto: ANP

Gisteren heeft Frans Maassen gerust en in familiekring doorgebracht. Woensdag wordt hij alweer aan de start van een koers in geaardsbergen verwacht, zondag in Leuven. Daarna volgt weer beduidend groter werk zoals Parijs-Brussel en twee tijdritten: eerst de Grote

Prijs Eddy Merckx in Brussel, daarna met Jelle Nijdam de koppeltijdrift in Baden-Baden.

„Begin oktober volgt Parijs-Tours. Wellicht neem ik ook deel aan de Ronde van Lombardije, alleen al met het oog op de Grand Prix des

Nations, de tijdrift, die rond het Meer van Madine wordt gehouden. Daar hebben wij dit jaar ook in de Tour de France de rit tegen het uurwerk afgewerkt. Ik wil voor mezelf gewoon eens weten of ik zo laat in het seizoen nog dezelfde vorm heb als voorheen.”

● Romario, alle ogen zullen komend weekeinde tijdens de Spaanse competitie start op hem zijn gericht.

Foto: AP

bondcoach Javier Clemente en Johan Cruyff. Clemente wil zeven spelers van Barcelona selecteren voor de interlands, die er dit jaar op het programma staan. Cruyff vindt dat te veel van het goede. Want behalve de Spaanse internationals raakt hij het komende seizoen ook Koeman,

Brazilië swingt weer

winningen boordevol zelfvertrouwen aantrad, werd geen moment rust gegund.

Brazilië verkleinde in Groep B van de Zuidamerikaanse zone de achterstand op Bolivia tot twee punten. Uit de resterende twee thuiswedstrijden heeft Brazilië drie punten nodig voor kwalificatie. Bolivia heeft in de laatste twee duels aan een gelijkspel voldoende.

Uruguay bleef in het spoor van Brazilië. Het zwakke, nog puntloze Venezuela werd in Montevideo met 4-0 verslagen. In Groep A, die slechts één rechtstreekse kwalificatie oplevert, valt de beslissing tijdens de laatste speelronde in de wedstrijd tussen koploper Colombia en achtervolger Argentinië. Colombia heeft voor de uitwedstrijd op 5 september genoeg aan een gelijkspel.

Bolides Maassen en Angelelli afgekeurd

Verstappen zet champagne koud

SINGEN - Jos Verstappen kon door zijn tweede en eerste plaats bij de laatste formule 3-races de titel in het open Duits kampioenschap al bijna niet meer ontgaan. Gisteren werd bekend dat de Volkswagen-Dallara van zowel Sascha Maassen als Massimiliano Angelelli tijdens de laatste race, die Verstappen winnend afsloot, bij de technische controle een kilo te licht bleken. Zij werden derhalve gediskwalificeerd. Daardoor is de voorsprong van de 21-jarige Limburger op de nummer twee in het klassement (Maassen) opgelopen van 44 tot 59 punten.

Een ander houdt in dat Verstappen al bij de eerste van twee races in Berlijn eind volgende week de titel kan pakken. Bij winst bedraagt de voorsprong van Verstappen immers minimaal 64 punten, een aantal dat in de dan nog resterende drie races niet meer ingehaald kan worden. Per race zijn er voor de winnaar twintig punten te verdienen.

Volgens reglement moeten de formule 3-wagens met lege tank 455 kilo op de weegschaal brengen. De bolides van Maassen en Angelelli

bleken na de tweede race in Singen beide een kilo te licht. Dat houdt automatisch in dat zij hun respectievelijk tweede en derde plaats, goed voor 15 en 12 punten, kwijt zijn. Het puntentotaal van Verstappen blijft gelijk. Hij schuift in de uitslag immers niet op, omdat hij de race won, maar de Limburger ziet de voorsprong op zijn twee naaste belagers in het tussenklassement wel groter worden.

Teamchef Schäfer van het Volkswagen Motorsport-team heeft formeel beroep aangetekend tegen de uitsluiting van zijn twee coureurs. Een zinloze actie, want tegen overtreding van het gewicht kan in feite niet geprotesteerd worden. Een dergelijke zaak zal de beroepscommissie het protest van Schäfer dan ook naast zich neer zal leggen. De stand aan de kop van het klassement is dan: 1. Verstappen 225 punten, 2. Maassen 166, 3. Angelelli 161, 4. Krumm 149.

Overigens werd de in de tweede race op de achtste plaats geëindigde Zwitser Christian Fischer om dezelfde reden gediskwalificeerd.

Oremans en Rottier gaan schlemielig af

Van onze verslaggever

NEW YORK - De US Open duurt twee weken, maar het kan ook na twee uur al gebeurd zijn. Stephanie Rottier en Miriam Oremans stonden gistermiddag om één uur al onder de douche met een nederlaag terwijl de meeste toeschouwers nog buiten de poorten wandelden en het toernooi nog op gang moest komen.

Het is vreselijk om op deze manier afgescheid te nemen van een Grand Slam. Nederlandse tennissters zijn wel wat gewend in dit opzicht, maar de vroege uitschakeling van deze twee aanstormende talenten was toch wel een domper op deze broeierige dag.

Tegenover de ontluisterende nederlagen van Oremans en Rottier stonden dan wel overwinningen van Brenda Schultz, Claire Wegink en Nicole Muns-Jagerman, maar de pijn in het Nederlandse kamp was voelbaar. Oremans en Rottier immers zijn op de wereldranglijst de beste Nederlanders (respectievelijk

28 en 35) en moesten een potje kunnen breken op Flushing Meadow. Maar Neerlands hoop stelde op de openingsdag hevig teleur. Ze kwamen als 'nieuwe helden' maar gingen af als schlemielen.

Ze kregen vrijwel gelijktijdig matchpoint tegen. Ze stonden na afloop schouder aan schouder onder de douche, om bij elkaar uit te huielen. Even later liepen ze wat bedremmeld en beschaamd rond in de immense playerslounge. Beseffend dat deze editie van de US Open veel te vroeg was afgelopen.

Veel interesse in WK wielrennen

HEERLEN - Sport wordt steeds populairder bij de televisie-kijker. Voor het WK wielrennen in Stuttgart twee weken geleden toonden liefst 196 landen belangstelling, terwijl 'slechts' 185 landen daadwerkelijk in Duitsland van de partij waren. Ook het wielrennen verheugt zich in een toenemende interesse. Vooral in Afrika blijkt het cyclisme populair. De WK wielrennen in Oslo werd in 98 landen op de buis gebracht. De zege van Armstrong was behalve in Europa onder andere te zien in Amerika, Canada, Japan, China en tal van Afrikaanse landen.

Bridgers starten WK met nederlaag

SANTIAGO DE CHILE - Het Nederlands team is het wereldkampioenschap bridge begonnen met een nederlaag. In de Chileense hoofdstad Santiago was Europees kampioen Polen met 20-10 te slim.

(ADVERTENTIE)

OOK MOOIE OGEN HEBBEN SOMS HULP NODIG..

KONTAKTLENZEN-BRILLESPECIALZAAK

Henssen

Honigmanstraat 37, Heerlen
Telefoon 045-716705

Oogmeetkundige - Opticien - Kontaktlenspecialist - T.O.A.

TS G TELEMATICALP 1993

Klassering	Tijd	Nr.	Naam	Categorie	Klassering	Tijd	Nr.	Naam	Categorie	Klassering	Tijd	Nr.	Naam	Categorie	Klassering	Tijd	Nr.	Naam	Categorie	Klassering	Tijd	Nr.	Naam	Categorie	Klassering	Tijd	Nr.	Naam	Categorie	Klassering	Tijd	Nr.	Naam	Categorie	Klassering	Tijd	Nr.	Naam	Categorie
1	025 32	2510	WEHRUNG Taco	H tm 39	201	146	036 49	2643 REUTELINGSERGE Mart	H tm 39	401	258	042 14	2930 ODEKERKEN Kenny	H tm 39	587	97	052 52	2822 LAARHOVEN Herman	H 40 49	773	7	104 27	951 SMID Lotte	D 35 44	959	97	109 43	342 VLOODPOT Van der	H 40 49	1159	380	114 32	349 GULLEN Peter	H 40 49	1159	380	114 32	349 GULLEN Peter	H 40 49
2	025 32	2517	VERHUL Jeroen	H tm 39	202	148	036 50	2643 JANSSEN Gerrit	H tm 39	402	259	042 14	3260 GEBINK Peter	H tm 39	588	46	053 15	2860 HOVEN Kees	H tm 39	774	35	104 27	960 ROEMEN Pascal	D 35 44	960	265	109 43	369 HOFF VAN DEN Jeroen	H 40 49	1160	156	114 32	349 GULLEN Peter	H 40 49	1160	156	114 32	349 GULLEN Peter	H 40 49
3	025 32	2518	KAMPHUIS Harne	H tm 39	203	147	036 52	2640 ROEMEN Roger	H tm 39	403	260	042 14	2918 PULM Gerard	H tm 39	589	47	053 18	27 FERRET Jo	H tm 39	775	8	104 27	961 GROS Wil	D 35 49	961	98	109 43	342 VLOODPOT Van der	H 40 49	1161	381	114 36	361 WASSER Wim	H 40 49	1161	381	114 36	361 WASSER Wim	H 40 49
4	025 32	2519	VINKEN Romy	H tm 39	204	148	036 52	2518 TEUNEN Fer	H tm 39	404	261	042 20	2949 FUNKEN Gaus	H tm 39	590	48	053 20	29 BRUGENKATE Ten Dick	H 40 49	776	36	104 27	962 GRIJTS John	D 35 44	962	188	109 43	330 LUM VAN Noelle	D 35 44	1162	157	114 37	328 MANIERS Jan	H 40 49	1162	157	114 37	328 MANIERS Jan	H 40 49
5	025 32	2520	JANSSEN Richard	H tm 39	205	149	037 18	2634 RADMAKERS Rik	H tm 39	405	262	042 22	2882 BOHNETS Jannine	H tm 39	591	49	053 22	3120 TOLPOMMA Adry	D 35 44	777	101	104 27	963 MAARE DE Truus	D 35 44	963	254	109 43	322 KLEEN Gaus	H 40 49	1163	158	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1163	158	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
6	025 32	2521	FERRON Raymond	H tm 39	206	150	036 53	2635 JANSSEN Rik	H tm 39	406	263	042 22	2820 KLEIN Ad	H tm 39	592	50	053 23	321 GORKUM Van George	H 40 49	778	102	104 27	964 BUIJES Frederic	D 35 44	964	266	109 43	312 KLEEN Gaus	H 40 49	1164	159	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1164	159	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
7	025 32	2522	JOONGE De Hubert	H tm 39	207	151	036 55	2636 GERARDS Hu	H tm 39	407	264	042 25	2968 HULSHUISEN Adm	D 45 +	593	48	053 35	33 VEEN DE Marcel	H tm 39	779	37	104 27	965 RUIJCKHOFF Rob	H 40 49	965	100	109 43	315 ROBERTS Mart	H 40 49	1165	160	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1165	160	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
8	025 32	2523	LIPPERTS Willem	H tm 39	208	152	036 57	2798 KAMPHUIS Annelies	D 35 44	408	264	042 27	2541 CHATELAIN Peter	H tm 39	594	49	053 46	358 CORPARY Roland	H tm 39	780	38	104 27	966 RAEMAKERS Harry	H 40 49	966	267	109 43	875 LARER Jan Aart	H 40 49	1166	161	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1166	161	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
9	025 32	2524	VERHOEVEN Jeroen	H tm 39	209	153	036 58	2799 PELLEGRAM Pi	H tm 39	409	265	042 28	2881 DERKS W J J	H tm 39	595	49	053 56	122 KERRIS Werner	H 40 49	781	39	104 27	967 MULLERS Peter	H 40 49	967	268	109 43	815 METIENS J	H 40 49	1167	162	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1167	162	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
10	025 32	2525	KREMER Stef	H tm 39	210	153	036 58	3225 RAMMELT Pim	H tm 39	410	266	042 29	2857 VERHOEVEN Jeroen	H 40 49	596	50	054 4	65 GOESSENS Wim	H tm 39	782	161	104 27	968 LIER VAN Wiet	H 40 49	968	269	109 43	364 BURELUS Lambert	H 40 49	1168	163	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1168	163	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
11	025 32	2526	MULLEN Frank	H tm 39	211	153	036 58	3226 DEFESCH Jo	H 40 49	411	267	042 30	3120 LOONEN Lisette	D 35 44	597	51	054 8	60 DAM Louis	H tm 39	783	162	104 27	969 MESTROM Jack	H 40 49	969	270	109 43	546 DEUMENS Mac Dieter	H 40 49	1169	164	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1169	164	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
12	025 32	2527	HODENUS Michel	H tm 39	212	154	037 18	2656 WEEDING Serge	H tm 39	412	268	042 30	2954 HULSHOF Gerard	H 40 49	598	52	054 11	12 TIKO Testlay	H 40 49	784	163	104 27	970 LEEUWEN Theo	H 40 49	970	271	109 43	738 OLFERF Walter	H 40 49	1170	165	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1170	165	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
13	025 32	2528	HAM Fons	H tm 39	213	154	037 18	2916 JANSSEN Leo	H tm 39	413	269	042 30	3007 DIJKMANS Anton	H 40 49	599	53	054 16	47 JASPERS Roger	H 40 49	785	164	104 27	971 KLEIN Hans	H 40 49	971	272	109 43	387 RIJCKHOFF Rob	H 40 49	1171	166	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1171	166	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
14	025 32	2529	BOUWMEester	H 40 49	214	155	037 20	2916 JANSSEN Leo	H tm 39	414	270	042 33	3263 DROST Luc	H tm 39	600	54	054 26	374 COPELAND Steve	H tm 39	786	165	104 27	972 HAGENSLER Theo	H 40 49	972	273	109 43	725 BRAUNELDER Wolfgang	H 40 49	1172	167	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1172	167	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
15	025 32	2530	BOUWMEester	H 40 49	215	155	037 20	3235 AKKER VAN DE Eneime	H tm 39	415	268	042 33	2939 TEUNISSEN Leo	H tm 39	601	55	054 27	120 RIJCKHOFF Zeger	H 40 49	787	166	104 27	973 MENS Ludo	H 40 49	973	274	109 43	794 MULWIK Piet	H 40 49	1173	168	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1173	168	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
16	025 32	2531	DRUHOOT Michel	H tm 39	216	156	037 21	314 WILLEMS Carla	H tm 39	416	269	042 36	3013 GIELSEN Jan	H 40 49	602	56	054 29	312 HENDRIX Xans	H 40 49	788	167	104 27	974 BAKKER Jan	H 40 49	974	275	109 43	714 WILTS Hans	H 40 49	1174	169	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1174	169	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
17	025 32	2532	PIERIK Fer	H tm 39	217	156	037 21	3024 MEESTERS Erwin	H tm 39	417	269	042 36	2642 VONK Tom	H tm 39	603	7	054 31	352 WOUTERS Louis	H 40 49	789	168	104 27	975 DUTTERHOJ Jos	H 40 49	975	276	109 43	487 ROUMEN Andre	H 40 49	1175	170	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1175	170	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
18	025 32	2533	PUL VAN DE Luc	H tm 39	218	157	037 21	3021 VERSTEEG Edwin	H tm 39	418	270	042 37	2779 PETERS-PLETTENS Mari	D 45 +	604	8	054 32	105 BEURSSENS Carla	D 35 44	790	169	104 27	976 PUSTJENS Jan	H 40 49	976	277	109 43	124 VROUWEN Jan	H 40 49	1176	171	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1176	171	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
19	025 32	2534	SMEETS Frans	H tm 39	219	158	037 21	3031 EILERS Guy	H tm 39	419	271	042 39	3161 PLETTERS Henk	H 40 49	605	9	054 33	99 BAROSSO Helena	H tm 34	791	170	104 27	977 RIJCKHOFF	H 40 49	977	278	109 43	238 HANSEN Michel	H 40 49	1177	172	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1177	172	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
20	025 32	2535	ALBERTS Pierre	H tm 39	220	159	037 21	3036 WATERSBERG R J A	H tm 39	420	272	042 40	3038 PULSEN Ben	H tm 39	606	10	054 36	124 GEMER VAN Piet	H 40 49	792	171	104 27	978 KLEIN Hans	H 40 49	978	279	109 43	748 DE KLEIN Hans	H 40 49	1178	173	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1178	173	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
21	025 32	2536	ALBERTS Pierre	H tm 39	221	160	037 21	3036 WATERSBERG R J A	H tm 39	421	273	042 41	2879 SCHOTANUS Henk	H tm 39	607	11	054 37	54 DUKE VAN Wiet	H tm 39	793	172	104 27	979 MULLERS Peter	H 40 49	979	280	109 43	116 MULLERS Peter	H 40 49	1179	174	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1179	174	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
22	025 32	2537	ALBERTS Pierre	H tm 39	222	160	037 21	2615 HABETS Eugene	H tm 39	422	274	042 43	2640 VINCLARUS John	H tm 39	608	57	054 38	366 VEER VAN DER Ton	H tm 39	794	173	105 0	3265 DUTTERHOJ Jean-Hardi	H 40 49	980	281	109 43	1204 KOUWENHOVEN Marro	H 40 49	1180	175	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1180	175	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
23	025 32	2538	HENDRIX Roger	H tm 39	223	161	037 21	2752 ROER VAN DE Ely	D 35 44	423	275	042 44	2860 DICK Van John	H 40 49	609	58	054 39	24 TOTH Laszlo	H tm 39	795	174	105 0	3265 DUTTERHOJ Jean-Hardi	H 40 49	981	282	109 43	1204 KOUWENHOVEN Marro	H 40 49	1181	176	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1181	176	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
24	025 32	2539	BOUWMEester	H tm 39	224	161	037 21	2615 HABETS Jean	H tm 39	424	276	042 45	2617 ROBERTS Maissie	D 35 44	610	59	054 40	717 SON VAN Rijk	H tm 39	796	175	105 0	3265 DUTTERHOJ Jean-Hardi	H 40 49	982	283	109 43	1219 ADJOLUC Lucien	H 40 49	1182	177	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1182	177	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
25	025 32	2540	BREMEN Nic	H 40 49	225	162	037 21	2633 BOVENS Mat	H tm 39	425	277	042 46	3128 TAPSTAPPEN Jack	D 35 44	611	60	054 41	118 PEPERKOUWEN Jeroen	H tm 39	797	176	105 0	3265 DUTTERHOJ Jean-Hardi	H 40 49	983	284	109 43	580 BREPPELS Albert	H 40 49	1183	178	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1183	178	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
26	025 32	2541	HOFFWINKLE Jack	H tm 39	226	163	037 21	2644 REIJNDERS Jan	H tm 39	426	278	042 47	3223 GROUS Peter	H tm 39	612	61	054 42	120 TAPSTAPPEN Jack	H tm 39	798	177	105 0	3265 DUTTERHOJ Jean-Hardi	H 40 49	984	285	109 43	580 BREPPELS Albert	H 40 49	1184	179	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1184	179	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
27	025 32	2542	HOFFWINKLE Jack	H tm 39	227	163	037 21	2644 REIJNDERS Jan	H tm 39	427	279	042 48	3147 QUAEVLENG Angeli	D 35 44	613	62	054 43	2993 GORDON Peter	H tm 39	799	178	105 0	3265 DUTTERHOJ Jean-Hardi	H 40 49	985	286	109 43	580 BREPPELS Albert	H 40 49	1185	180	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1185	180	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
28	025 32	2543	HOFFWINKLE Jack	H tm 39	228	163	037 21	2644 REIJNDERS Jan	H tm 39	428	280	042 49	2644 VISSERS Margot	D 35 44	614	63	054 44	366 JANSSEN Ed	H tm 39	800	179	105 0	3265 DUTTERHOJ Jean-Hardi	H 40 49	986	287	109 43	420 BIRD Umberto	H 40 49	1186	181	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1186	181	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
29	025 32	2544	HOFFWINKLE Jack	H tm 39	229	164	037 21	2644 REIJNDERS Jan	H tm 39	429	281	042 50	2972 WERSCH Van Rene	H 40 49	615	64	054 45	2790 GROND Ene	D 35 44	801	180	105 0	3265 DUTTERHOJ Jean-Hardi	H 40 49	987	288	109 43	109 TERPSTRA Wymke	H 40 49	1187	182	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49	1187	182	114 37	372 HORTE Koen	H 40 49
30	025 32	2545	HOFFWINKLE Jack	H tm 39	230	165	037 21	2644 REIJNDERS Jan	H tm 39	430	282	042 51	2940 GOESSENS John	H tm 39	616	65	054 46	339 DONGEN Van Marco	H tm 39	802	181	105 0	3265 DUTTERHOJ Jean-Hardi	H 40 49	988	289	109 4												

Willems naar WK in Japan

BRONSVELD - Danny Willems heeft zich gekwalificeerd voor het WK surfen in de olympische klasse. De Limburger hield het in de wedstrijd in Huizen na de derde van de vier races voor gezien, nadat hij last kreeg van een oude ribblesure. Ondanks de matige resultaten zondag, kwalificeerde hij zich als vijfde voor het WK dat van 18 tot 25 september in Kashiwazaki plaatsvindt. Willems was voor de wedstrijd reeds zo goed als zeker van uitnodiging naar Japan.

Roda JC-bus naar Heerenveen

KERKRADE - Bij voldoende deelname zet de supportersclub van Roda JC een bus in naar de wedstrijd zaterdag in Heerenveen. Leden betalen 25 gulden; niet-leden 30 gulden. De bus vertrekt zaterdag om 13.30 bij de ingang van Sportpark Kaalheide. De buskaarten worden donderdag tussen 19.00 en 20.00 uur in het stadion verkocht. Entreekaarten voor het duel Heerenveen-Roda worden er eveneens te koop aangeboden.

Faxen van Lubbers en Kohl

ROUDNICE - Het koningsnummer van de wereldkampioenschappen roeien in Roudnice wordt ook op hoog politiek niveau gevolgd. Premier Lubbers verzond gisteren per fax zijn motie van ondersteuning naar de Holland Acht, kanshebber op de wereldtitel. Duitsland is één van de sterkste tegenstanders. De Duitse ploeg kreeg een fax van de Duitse kanselier Kohl.

Dressuurzege Lia van Stiphout

WEERT - Lia van Stiphout en Jan Renssen werd in de hoogste dressuurklasse (zwaar 2) Limburgs kampioen. Renssen werd op de eerste proef tijdens de LK dressuur en springen in evenwicht op de eerste plaats, maar moest die na de tweede proef afgaan aan Van Stiphout uit Horst met haar paard Docque. Rian Laarakkers werd tweede, Jan Renssen derde en Theo Nijsten vierde.

Haggman in Europese ploeg

WINTWORTH - Severiano Ballesteros, José-Maria Olazabal en Mikko Häggman zijn toegevoegd aan het Europese golfteam, dat van 26 tot en met 29 september op de Belfry-baan in Ashton Coldfield (Eng) zal trachten de Ryder Cup op de Amerikanen te heroveren. Teamcaptain Bernard Gallacher gaf de Spaanse en de Zweedse wild-card.

Europees team bestaat voorts uit: Richard Langer (Dui), Costantino Rocca (Ita), Peter Baker, Nick Faldo, Mark James, Barry Lane (allen Eng), Colin Montgomerie, Sam Torrance (Sch) en Woosnam (Wal). De Amerikaanse ploeg bestaat uit Paul Azinger, Fred Couples, Tom Kite, Lee Janzen, Corey Pae, Payne Stewart, John Cook, David III, Chip Beck, Jim Gallagher, Andy Watkins en Ray Floyd.

Zwarte geld zorgt al jaren voor boeiend verloop amateurcompetitie

Kampioenschap is te koop

DEN BOSCH - In de kantine van BVV Den Bosch werden gisteren in een forumdiscussie over het amateurvoetbal na de eeuwwisseling, onthullingen gedaan. Bij Rijsburgse Boys wordt betaald, het kampioenschap is te koop, de bloembollenkweker stopt er wel een ton per seizoen in, het zwarte geld zorgt al jaren voor een uitermate boeiend verloop van de competitie in het zaterdagvoetbal. Op de vraag of er in het jaar 2000 nog amateurs zijn wist niemand het antwoord.

Han van der Zeeuw, scheidsrechter amateurvoetbal, aanstaand manager FC Twente, gaf de aanzet tot de discussie. „Het is al jaren een feit dat er veel geld in het amateurvoetbal rond gaat. Laten we niet doen alsof we boter op ons hoofd hebben. De beste oplossing lijkt mij het maar te legaliseren. Ik verwacht binnenkort voorstellen op de algemene vergadering.”

Arie Kurver, trainer, onder meer actief geweest bij Rijsburgse Boys, sprak uit praktijkervaring. „Hoeveel er bij ons werd betaald? Weet ik niet. Ik ben geen penningmeester. Dat het gebeurd staat vast. Ik vind het logisch. Een vereniging valt of staat bij het eerste elftal. De mensen willen kampioen worden. Dat kan alleen met veel geld. Hoe het gaat? Bij Rijsburg destijds tennu, schoenen, kilometers en premies.”

De gevolgen? Theo van Seggelen, voorzitter van de spelersvakbond VVCS: „Het is volstrekt uit de hand gelopen. De betaalde clubs hebben te maken met het minimumloon, CAO's. Het kan niet zo zijn dat wij het normaal vinden dat een amateur maar even 10.000 gulden zwart pakt.” Gerard Bouwer (bestuur betaald voetbal): „Het is wild-west. Profs worden bij betaalde clubs weggekocht door amateurs. Een onwerkbaar situatie.”

De oplossing? Dick Langenbach, bestuur amateurs: „Ik hoop op een klasse van onafhankelijken. Met non-amateurs, die op legale wijze worden betaald. Het liefst in samenwerking met de profs. Willen die niet, dan zouden we zelf van het zaterdag- en zondagvoetbal één hoogste afdeling kunnen formeren. Ik durf te voorspellen dat dit de doodsteek wordt voor de eerste divisie.”

Het argument dat topamateurclubs veel eerste divisieverenigingen kunnen overvleugelen geloofde Bouwer niet. „Er komt meer bij kijken dan een bloembollenkweker die er een ton in steekt. Zo'n geldschietster krijgt macht, kan de hele club ontwrichten, maar wat gebeurt er als hij vertrekt? Katwijk - Quick Boys, 8.000 toeschouwers. Akkoord, maar die mensen zitten er niet als Veenendam op bezoek komt. Ik adviseer de amateurs zo te blijven voetballen als ze nu doen. Vinden ze dat er zo nodig moet worden betaald zeg ik: goed, maar doe het dan wel legaal.”

Krachtexplosie in slotronde

● Max van Heeswijk koos het zekere voor het onzekere en liet het niet op een sprint aankomen.

Foto: PETER ROOZEN

Buchten prooi voor Max van Heeswijk

Van onze correspondent
BAIR VERHEESEN

BUCHTEN - Het peloton van de A-amateurs nam gisteren met de overwinning van Max van Heeswijk in het avondcriterium van Buchten afscheid van de Westelijke Mijnstreek dit seizoen. Met een flitsende demarrazie verraste de 20-jarige Giant-coureur uit Baexem in de allerlaatste ronde zijn vijf medevluchters: Erik Keeris, Armand van Mulken, Paul van Schalen, Mike Strijbosch en Limburgs

kampioen Roger Vaessen. De groep was 25 kilometer voor de eindstreep het peloton ontvlucht.

Het was de twaalfde overwinning voor Van Heeswijk dit seizoen. De renner triomfeerde eerder in een etappe van de Ronde van Bohemia, de Grote Scheldeprijs en boekte twee zeges in het Circuit des Mines. „Het ging lekker,” vertelde de winnaar na afloop. „Omdat ik liever een eindspurt wilde vermijden, heb ik een poging gewaagd. Met succes,” aldus Van Heeswijk, die

vandaag naar Italië vertrekt voor een gesprek met een Italiaanse amateurploeg. „Het is vrijwel zeker dat ik volgend seizoen in Italiaanse dienst ga rijden. Het klimwerk ligt me wel en wil je vooruit dan moet je wat riskeren.”

Het was overigens een aantrekkelijke wedstrijd in Buchten. Eenlingen waaronder John Ramakers, Peter van der Zwaan, Roger Halin en groepjes met toen al een bedrijvige Van Heeswijk probeerden te demareren. Ook Berry Thoolen koerste als solist een tweetal ronden op kop. Maar ook de man uit Sleik-Echt, zaterdag van het land van Heusden en Altena, werd teruggepakt. Vijfentwintig kilometer voor de finish kwam de beslissende ontsnapping met vijf renners, waarbij alleen Roger Vaessen nog aansluiting kreeg. Het peloton had slechts het nakijken.

Agent buiten levensgevaar

PARIS - De politiemann, die zaterdag ernstig gewond raakte tijdens de voetbalwedstrijd Paris Saint Germain - Caen, is buiten levensgevaar. Hij ligt in een Parijs ziekenhuis nog wel op de intensive care-afdeling. Twee collega's, die in het Parc des Princes door supporters werden aangevallen, konden maandag het ziekenhuis verlaten. In totaal raakten tien beambten gewond. De Franse minister van binnenlandse zaken, Charles Pasqua, heeft aangekondigd de maatregelen tegen het voetbalvandalisme te zullen verscherpen.

verlenging

Ontslag (1)

In de Italiaanse Serie A staat de eerste voetbaltrainer alweer op straat. Enkele uren na de forse nederlaag in de openingswedstrijd tegen Atalanta Bergamo (2-5) werd coach Gigi Radice bij Cagliari ontslagen. De in recordtijd weggestuurde trainer heeft slechte ervaringen met Atalanta Bergamo. Op 3 januari werd hij bij Fiorentina uit zijn functie gezet na een nederlaag tegen dezelfde club. Het bestuur van Cagliari wil coach Bruno Giorgi als opvolger van de onfortuinlijke Radice aantrekken. Eerstgenoemde heeft op zijn beurt een vervelende herinnering aan zijn toekomstige club. Giorgi werd het afgelopen seizoen bij Genua ontslagen na een nederlaag tegen Cagliari.

Ontslag (2)

Drie Duitse trainers zitten nu al, na vier wedstrijden, op de schopstoel. Helmut Schulte van Schalke 04 is een van hen. Na de 1-2 thuisnederlaag tegen FC Köln klonk er zelfs al kritiek uit de spelersgroep: „Geen tactiek, geen concept.” Dat kan dus nooit meer lang goed gaan. Sigi Held, nog geen twee maanden aan het roer in Dresden, lijkt een ander slachtoffer. Hem wordt verweten te stil te zijn. Tot slot lijken ook de dagen van Willi Entenmann bij FC Nürnberg geteld. „Te offensief,” luidt de kritiek aan zijn adres. Op die manier zullen er ongetwijfeld nog veel volgen in de Bundesliga.

Hondebaan

Bernd Schuster is na uitstapjes naar Barcelona, Real Madrid en Atletico Madrid teruggekeerd naar de Heimat. Zijn aanwezigheid heeft na twee competitiewedstrijden veel stof doen opwaaien bij onze oosterburen. Moet de 33-jarige spelmaker van Bayer Leverkusen weer voor de Mannschaft worden opgeroepen of niet? Hij zelf haalt de schouders op bij de in zijn ogen zinloze discussies over zijn persoonlijkheid. De blonde middenvelder vindt zich gewoon een goede voetballer: „Op de radio hoorde ik de zoveelste discussie over mij. Een van de aanwezigen vertelde dat ik zelfs van een groep honden een succesvol elftal zou kunnen maken. Bij die opmerking zou ik het graag willen laten...”

Goed doel

In Brunssum is zondag het Charity golftoernooi afgewerkt. De opbrengst van het evenement is dit jaar geschonken aan het slaaphuis in Heerlen. De 87 spelende leden alsmede enkele sponsors brachten 3300 gulden bijeen.

Acrobatiek in Oslo

● De regenboogstrijd voor profwielrenners, afgelopen zondag in Oslo, was er eentje van vallen en opstaan. Glij- en tuimelpartijen waren schering en inslag. Voortdurende regen, onmenselijke weersomstandigheden en het spekgladde parcours waren debet aan de vaak door de tv goed in beeld gebrachte valpartijen. Hoewel het daags tevoren droog bleef in Oslo, werden in het WK voor amateurs ook de nodige valpartijen getoond. Dat had dan vooral weer te maken met het omvangrijke peloton en de onerva-

renheid van deze categorie renners. Amateurs nemen vaak meer risico's dan hun grote broers. Deze salto van Lars Michaelson had weer een andere reden. De Deen maakte in de slotmeters een akrobatische duikvlucht doordat hij in de eindsprint van het peloton een poot van een dranghek raakte, zoals Claude Criquielion enkele jaren geleden overkwam in het WK in Ronse. De opmerkelijke val van Lars Michaelson liep gelukkig goed af. Hij hield er amper enkele schaafwonden aan over... Foto: EPA

Voor de vuist weg

PSV'er Nii Lamptey in VI: „Mijn vader sloeg me soms als ik niet naar school ging. Hij wilde dat ik een vak leerde. Nu zijn m'n ouders trots op me.”

Columnist Hugo Camps in NRC Handelsblad over de kritiek van het CDA op het verstrekken van anderhalve ton subsidie van de Nederlandse overheid aan het nationale voetbalteam van Zambia: „De solidariteit van het CDA met de geteisteerde mens is al even kitscherig als de oorbel van John de Wolf.”

De werkloze trainer Bert Jacobs, voor het laatst actief in Spanje, in VI: „Je speelt in Nederland tien wedstrijden in een rangeerstation. Dat stadion van RKC, dat kan toch niet. En wat dacht je van de verdedigers? Mijn keeper bij Gijon verdiende alleen al 1,3 miljoen gulden per jaar en hij kreeg aandelen in de club. En dan komen wij in Holland met onze salarissen met kwartjes en dubbeltjes.”

Marjolijn Bianchi, ex-international en nu coach van Amsterdam, in NRC Handelsblad over het feit dat iedereen onder de korte hockeyrokjes kan kijken van de speelders: „Dat maakt het toch interessant, spannend.”

International Lisanne Lejeune in dezelfde krant over dit aspect: „Het zal wel op de fantasie werken.”

Gerrie Knetemann, bondscoach van de wielerploeg, in het Algemeen Dagblad: „Er zou eens een psychologisch rapport gemaakt moeten worden van wat de menselijke geest tijdens een Tour allemaal meemaakt. Bij een coureur dan, hè. Ik stel dat je dat gelijk kunt schakelen met een maandje Serajevo.”

Fijne collega

Nu Gene Hanssen weer terug is in het land, heeft zijn landgenoot Eric van Rossum, die nog wel actief is voor Yumiori, bekend gemaakt dat hij twijfelt aan de ware reden van de terugkeer van de Limburger. „Ik weet niet of hij echt heimwee had. Hanssen had moeite in de mandekking te spelen. Ik heb ook gelezen dat ik een keer in de mandekking stond op de Argentijn Diaz, die tweemaal scoorde. Nou, toevallig stond Hanssen in dat duel op Diaz. Gene voelde dat ik zijn plaats wel eens zou kunnen innemen. Op het moment dat ik speelgerechtigd was, kreeg hij ineens heimwee. Het zal wel,” aldus Van Rossum. Collegialiteit, daar gaat het toch allemaal om in de voetbalwereld...

Kort geding Erik de Bruin

UTRECHT - Discuswerper Erik de Bruin heeft een kort geding aangespannen tegen de Koninklijke Nederlandse Atletiek Unie (KNAU). Het geding zal donderdag 2 september vanaf 14.30 uur dienen voor de president van de rechtbank in Utrecht. De Bruin, vertegenwoordigd door zijn advocaat mr. Lobée, eist opheffing van het voorlopige startverbod dat de KNAU hem maandag 16 augustus tijdens de wereldtitelstrijd in Stuttgart oplegde. De atleet uit Hardinxveld-Giessendam werd geschorst omdat hij positief had gereageerd op een dopingcontrole begin van de maand in Keulen.

Hanssen één duel geschorst

VENLO - Gene Hanssen is geschorst voor komende zondag. De VVV'er mist daardoor het competitieduel tegen FC Groningen. De KNVB strafte verder Matthaei (De Graafschap), Dikken (Heracles), Kraay (Telstar) en Laamers (Vitesse) voor één duel.

Rummenigge naar Japan

DORTMUND - In navolging van zijn landgenoten Rahn, Littbarski en Ordenewitz stapt de Duitser Michael Rummenigge over naar de Japanse competitie. De 29-jarige aanvalsvan van Borussia Dortmund heeft een contract tot januari 1996 getekend bij Red Diamonds Uraba. Met de overgang van de Rummenigge is een bedrag van vier miljoen gulden gemoeid.

sport kort

● **VOETBAL** - Het bekerduel tussen Limburgia en EHC begint vanavond niet om 18.30 uur, maar om 19.30 uur.

sport op tv

VANDAAG
14.00-15.00, Dld 1: Sport-Treff.
16.45-18.00, Ned 3: Tennis US Open
17.00-17.15, Dld 2: Sport Heute.
19.30-20.05, BRT 1: Sport.
21.30-22.00, BRT 2: Sport.
22.15-22.30, Ned 3: Sportjournaal.
23.00-22.55, BRT 1: Sport.
23.00-23.45, Dld 2: Sport Bundesliga voetbal.
23.10-00.30, Ned 1: Tennis: US Open

sportprijsvragen

HEERLEN - Cijfers sportprijsvragen.
LOTTO 34. Eerste prijs: geen winnaar.
tweede prijs: 3 winnaars, elk bruto 26.486,40; derde prijs: 124 winnaars, elk 961,20; vierde prijs: 4.895 winnaars, elk 24,30; vijfde prijs: 61.289 winnaars, elk 5,00. **Cijferspel 34**. Vaste prijzen. Zes cijfers goed: geen winnaar, vijf goed: 2 winnaars, vier goed: 17 winnaars, drie goed: 257 winnaars, 2 goed: 2.417 winnaars.
Lucky ten van gisteren: 7-52-16-17-20-21-24-26-27-36-39-42-44-4-9-52-60-71-75-76 (onder voorbehoud)

sport in cijfers

TENNIS
New York US Open: Vrouwen eerste ronde: Wegink - Farina 5-7 6-4 6-2; Wang - Rottier 6-0 6-2; Muns - Strnadova 6-4 6-0; Wood - Oremans 6-3 6-1; Reinach - Grossman 7-5 6-2; Reinster - Zivic 6-1 6-4; Stafford - Cioffi 6-4 7-6; Singer - Dahlman 7-6 6-4; McGrath - Paradis 6-2 6-7 6-4; Graf - White 6-3 6-0. Mannen eerste ronde: Steeb - Stoltenberg 1-6 6-3 6-4 6-2; Bjorkman - Simian 6-4 6-3 6-3; Mansdorf - Stafford 2-6 6-7 6-2 1-0 opgave.
Long Island Mannen. 600.000 gulden finale: Rosset - Chang 6-4 3-6 6-1. Scheenadady. Vrouwen. 300.000 gulden finale: 7-5.

GOLF
Brunssum. Charity-toernooi. 1. H. Reintz, 2. F. Schnabel, 3. J. Jongen, 4. W. R. Rottier 53 strokes. 5. A. Schillemans, 6. Kousen, H. Luger, D. Emischom 55, 9. L. Ritten, N. van Brussel, G. Puddefoot, C. Berends 55.

AUTOSPORT
Vancouver IndyCar: 1. Unser, Lola Chevy 102 ronden 149.52.452 (gemiddelde snelheid: 147.724 km/u). 2. Rahal, Lola Chevrolet, 3. Johansson, Penske Chevrolet, 4. Goodyear, Lola Ford, 5. Mario Andretti, Lola Ford, op een ronde. 6. Mansell, Lola Ford, 25. Luyendijk, Lola Ford overvallen na een ronde.

VOETBAL
WK kwalificatie, Zuid-Amerika. Groep A: Buenos Aires: Argentinië-Paraguay 0-0, Colombia-Peru 0-0. Stand: Colombia 5-8; Argentinië 5-7; Paraguay 5-5; Peru 5-0. Groep B: Uruguay - Venezuela 4-0 (3-0). Brazilië - Bolivia 6-0 (5-0). Stand: Bolivia 6-10; Brazilië 6-8; Uruguay 5-6; Ecuador 5-5 Venezuela 6-0.

WORSTELLEN
Raeren, België. Juniorentoernooi 14-20 jaar. Ieden Simson; 62 kilo: 1. Ralph Nordor; 68 kilo: 3. Jan-Willem Heintz; 74 kilo: 3. Eric Franke; 82 kilo: 3. Patrick Crumbach. In de groep 6-13-jarigen werd Sebastiaan van Gelder 3de in 24 kilo, Sjeng Kersten 5de in 45 kilo en Harry Swinkels 5de in 55 kilo.

BRIDGE
Sittard. Bridgemarkathon van Sittard: 1. Van Besouw-Bertens, 2. Van Well-Gelling, 3. Kolen-Lucassen, 4. Ahlers-Van der Vliet, 5. Ramondt-Marcorie. Beste eerste klasappaar: Brands-Van der Hoozen, beste tweede klasappaar: echtpaar Rheebergen, beste derde klasappaar: Pubben-Welsing.

WIELRENNEN
Ronde van Buchten: 1. Max van Heeswijk 79,8 km. in 1.50.40; 2. P. van Schalen op 6 sec.; 3. R. Vaessen; 4. M. Strijbosch; 5. E. Keeris; 6. A. van Mulken; 7. J. de Heij op 1.06; 8. R. Daniels; 9. J. Hermes; 10. T. Cuypers; 11. J. Ramakers; 12. M. Stobbelaar; 13. R. van der Donk; 14. R. Ubben; 15. F. Winkens; 16. R. Gortzen; 17. W. van de Veerdond; 18. M. Thoolen; 19. P. van Gestel; 20. B. Thoolen. Leidersprijs: Max van Heeswijk.

Assessing		Type		Nr.		Naam		Categorie		Klassering		Tijds		Nr.		Naam		Categorie		Klassering		Tijds		Nr.		Naam		Categorie		Klassering		Tijds		Nr.		Naam		Categorie		Klassering		Tijds		Nr.		Naam		Categorie	
Assessing	Type	Nr.	Naam	Categorie	Klassering	Tijds	Nr.	Naam	Categorie	Klassering	Tijds	Nr.	Naam	Categorie	Klassering	Tijds	Nr.	Naam	Categorie	Klassering	Tijds	Nr.	Naam	Categorie	Klassering	Tijds	Nr.	Naam	Categorie	Klassering	Tijds	Nr.	Naam	Categorie	Klassering	Tijds	Nr.	Naam	Categorie	Klassering	Tijds	Nr.	Naam	Categorie					
1357	57	119.33	428	NELSEN Antonius	H 40-59	1386	233	120.27	171	MUIDEN Van de	H 40-49	1435	70	122.3	153	SOMMERS Stefan	H 40-59	1474	33	122.55	1507	SOUHRE Jodelle	H 40-59	1513	271	124.33	1273	HEES VAN Hans	H 40-49	1552	81	127.1	1024	SCHUTTEMAKER Joop	H 40-59	1591	292	130.40	229	RUTTER De Joop	H 40-59	1630	29	130.56	1149	BLOK van	H 40-59		
1358	219	139.34	703	LANDERS A	H 40-59	1397	420	120.27	845	KAMP OP De Mech	H 40-59	1436	240	122.3	1273	KERBRUNN van	H 40-59	1475	23	122.55	1514	LEWENKES Ruane	H 40-59	1514	536	124.33	1646	LEWENKES Edwin	H 40-59	1553	82	127.1	230	OUT Gies	H 40-59	1592	60	130.56	1149	BLOK van	H 40-59								
1359	220	119.37	166	BODEMEIJER Theo	H 40-49	1398	64	120.33	483	CURUS Paul	H 40-59	1437	512	122.3	1067	HINDRIKS Gerhard	H 40-59	1476	255	122.57	1165	GONCEFA Remo	H 40-49	1515	272	124.49	669	MUTSAERS Ger	H 40-59	1554	83	127.1	1025	RAAU Van der Cornel	H 40-59	1593	60	130.56	1149	BLOK van	H 40-59								
1360	221	119.37	242	GEVERS Jos	H 40-49	1399	493	120.37	607	LIMPENS John	H 40-49	1438	513	122.6	456	KULPERS Noord	H 40-49	1477	256	122.58	1162	FENKIN Van Frans	H 40-49	1516	537	124.51	699	DUK Van der	H 40-59	1555	84	127.1	240	TUSEN P	H 40-59	1594	420	131.4	1046	GOEDARTS Ton	H 40-59								
1361	58	119.41	49	KNAUF Ger	H 40-59	1400	494	120.36	1009	MULLEN VAN De E G C	H 40-59	1439	241	122.8	443	VELDHUIS Cornelis	H 40-49	1478	257	122.59	791	KLAMMUS Chrt	H 40-49	1517	75	124.54	600	MAES Jan	H 40-59	1556	13	127.15	904	DEBIE Jose	H 40-59	1595	45	130.56	131	631	PETERS Jacques	H 40-59							
1362	222	119.44	1152	BOONEN Frans	H 40-59	1401	234	120.37	107	COENEN John	H 40-59	1440	514	122.8	1209	LESTRAAT A	H 40-49	1479	258	122.59	726	VERMAEST Jos	H 40-59	1518	538	124.56	786	VERSCHEUREN Mannus	H 40-59	1557	14	127.18	905	SCHORSCH Truus	H 40-59	1596	61	130.56	131	631	PETERS Jacques	H 40-59							
1363	9	119.46	474	JOON De Ave	H 40-59	1402	264	120.38	142	DE VRIES	H 40-59	1441	242	122.9	1175	KERKENS P	H 40-49	1480	259	122.58	1272	SHOUWER Ad	H 40-49	1519	539	124.57	834	PULLENS Jan	H 40-59	1558	83	127.21	368	THIMSEN Leo	H 40-59	1597	294	131.23	230	THOLEN V o Martin	H 40-59								
1364	59	119.46	474	KALFOPEN R	H 40-59	1403	496	120.42	445	MAGELIS Henk	H 40-59	1442	243	122.9	1185	CLAESSENS Peter	H 40-49	1481	260	122.59	927	HOEVEN Ars	H 40-49	1520	540	124.58	853	SCHÖRMANS Lia	H 40-59	1559	285	127.23	808	WIMMER Norbert	H 40-59	1598	130	130.56	132	230	SCHOLN J o	H 40-59							
1365	60	119.46	473	WIT De Jo	H 40-59	1404	497	120.43	459	REY Van Herman	H 40-59	1443	245	122.11	670	BRINKAMP Ger	H 40-49	1482	261	122.6	462	BOESEN Van den Rudolt	H 40-49	1521	541	124.59	102	SOHNEN A	H 40-59	15																			

INTERNATIONAL ADVERTISING ASSOCIATION

TRULEY
STOFFEN

BOWLEN

DE AKTIEVE SPORT VOOR IEDEREEN

VROOM & DREESMANN